THE MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY

FIFTY-FIFTH DAY.

Thursday, 27th July 1961.

The House met in the Assembly Hall, Vidhana Soudha, Bangalore, at Twenty-Seven Minutes past One of the Clock.

Mr. SPEAKER (Sri S. R. KANTHI, B.A., L.L.B.,) in the Chair.

Mr. Speaker.—On account of failure of Electricity, why not we meet at three O'clock? If we meet at three O'clock, we will dispence with the question hour to-day. We shall sit from 3 p.m. to 7 p.m. The House now rises and will meet again at three of the clock.

The House adjourned at Thirty Minutes past One of the Clock and reassembled at Three of the Clock.

(Mr. SPEAKER in the Chair)

Mr. Speaker.—There is no question hour. We will take up questions tomorrow.

PAPER'S LAID ON THE TABLE

SECRETARY.—Sir, I beg leave to lay on the Table the following Bills which have been passed by the Legislative Council.

- 1. The Mysore Live-Stock Improvement Bill, 1960.
- 2. The Mysore Public Conveyance Bill, 1960.
- 3. The Mysore Ancient and Historical Monuments and Archaeological Sites, and Remains Bill, 1960.
- 4. The Mysore Warehouses Bill, 1960.
- 5. The Mysore Pawn-Brokers Bill, 1961.

MOTION Re: FLOOD SITUATION IN THE MYSORE STATE, 1931:

(Debate—contd.)

3-05 р.м.

†ಶ್ರೀ ಆರ್. ಜಿ. ಕಾಮತ್ (ಅಂಕ್ರೋಲ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ನಚಿತ್ರಾದ ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರು ಈ ನಥೆಯು ಮುಂದೆ ಇಟ್ತರುವ ವರತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ,

[†]Indicates that the remarks or speeches have not been revised by the Member concened.

(ಶ್ರೀ ಆರ್. ಜಿ. ಕಾಮತ್)

ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಣಿಸಿರುವ ಮಜಕೂರುಗಳು ಬಹಳ ಕಡಮೆಯೇ ಇವೆ. ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಆಗಿರುವ ನಷ್ಟಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನೋಡಿದರೆ ಇದು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ತಾವು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಬಂದ ವರದಿಯ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಗೆ ವರದಿಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿಕೊಡುವಾಗ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏಕೆ ಕೊಡಲಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿನಲಲ್ಲ. ವನ್ತುತಃ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ **ತಿ**ಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅನಾಹುತಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ <u>ತ</u>್ರದೇಶಗಳು ಹೆಕ್ಟು. ಅದರಲ್ಲೂ ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಯಾಳ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿತ್ತು ಎನ್ನು ವುದನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರು ನೃತಃ ಹೋಗಿ ನೋಡಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದರೂ ಈ ವರದಿಯಲ್ಲ ಇದರ ಬಗೆಗೆ ಏನೂ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಮೇ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಮಳೆಯಾಗಿ ಅಲ್ಲ ಹರಿಯುವ ನಾಲೆಗಳ ನೀರು ಉಕ್ಕೇರಿ ಸಾಧಾರಣ 6,000 ಎಕರೆಯಷ್ಟು ಭೂಮಿಯು ಹಾಳಾಗಿಹೋಗಿದೆ, ಹಾಗೂ 1,200 ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಭೂಮಿಯಲ್ಲ ಬೀಜ ಬತ್ತಿದ್ದುದು ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ 27 ಕೆರೆಗಳು ಒಡೆದು ಹೋಗಿವೆ. ಹಾಗೂ ಈ ನಾಲೆಗಳ ಅವರಣದಲ್ಲದ್ದ ಎಷ್ಟ್ರೋ ಜನಗಳಿಗೆ ಎಂದರೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟು ಮಾಡುವ ಜನಗಳ ಸಾಮಾನುಗಳೆಲ್ಲವೂ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಿವೆ. ಅಮೇರೆ ಜುರೈ ತಿಂಗಳನ್ನು ಅಂಕೋಲ ಕುಮಟಾ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು, ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಎಲ್ಲಾಪುರ, ಮುಂದಗೋಡು ಈ ಭಾಗಗಳಲ್ಲ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಳೆ ಬಂದುದರಿಂದ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ಯಾಗಿದೆ. ಅಂಕೋಲಾದಿಂದ ನನಗೆ ಬಂದಿರುವ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ನೋಡಿದರೆ ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಜನರ ಮುನೆ ಮಾರುಗಳೂ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಜನಗಳಿಗೆ ಈಗ ಅನ್ನ, ವನತಿ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು **ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸುಮಾರು** ಒಂದು ಸಾವಿರ ಮನೆಗಳು ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಿವೆ. ಇಂತಹ ಜನಕ್ಕೆ ಈಗ ಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮುನ್ನೂರು ಅಥವಾ ನಾಲ್ಕು ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳಪ್ಪಾದರೂ ನಹಾಯವನ್ನು ಕೊಡಿ. ಅಂಕ್ರೋಲ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ವಿಚಾರ ಇದರಲ್ಲಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನಾಹುತಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ಜಿರ್ಲ್ಲೆ ಎಂದರೆ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ. ಅದರಿಂದ ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಶ**ಸ್ತ್ಯ ಕೊಟ್ಟರುವ** ಹಾ**ಗೆ ಇ**ಲ್ಲ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಸಲುವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿನ ಜನಕ್ಕೆ ಕೆಲಸ ದೊರೆಯಲು ನಾಕ**ಪ್ಪು** ಕೆಲನಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ರೀ-ಹ್ಯಾಬಿಲಜೀಷನ್ನು ಕೆಲನಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ತ್ಚರಿತ ಗೊಳಿಸಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಾಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನಡೆಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಜನಕ್ಕೆ ಎಂಪ್ಲಾಯಿ ಮೆಂಟ್ ಬಹಳ ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾ ಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲನಗಳು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಜನರಿಗೂ ನಹಾಯ ಮಾಡಿ ಅವರು ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಉ**ಟ ಮಾಡುವ** ಹಾಗಾಗಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಕೆಲನಗಳನ್ನು ಬೇಗನೆ ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ನರಕಾರದ ಭಾರವೂ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ರಿಲೀಫ್ ವರ್ಕು ಗಳನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಈ ಜನಕ್ಕೆ ಕೆಲಸ ನಿಕ್ಕಿ ಅನುಕೂಲವಾಗು ತ್ತದೆ. ರನ್ತು ಕೆಲನಗಳನ್ನು ಆರಂಭ ಮಾಡುವಾಗ ಈ ಜನರನ್ನು ಕೆಲನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಹಾಯ ಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಮನೆ ಮಾರುಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಜನಕ್ಕೆ ಮೂನ್ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಎಂದು ಈಗ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ಸಾಲದು. ೯ದಕ್ಕೆ ೯ನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಖಾಯಂ ಆಗಿ ಈ ಜನಕ್ಕೆ ಮನೆಗಳಿರುವುದು ಆವಶ್ಯಕ. ಆದರೆ ಈಗ ಮುನ್ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಲ್ಲ ಸುವಾರು ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಕಾಲ ಇರಬಹುದು. ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಬಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲ ಮಳೆ ಬಹಳ ಕೆಚ್ಚು. ಆದುದರಿಂದ ಈ ರೀತಿಯಾದ ಮುನ್ನೂರು ರೂಪಾಯುಗಳಷ್ಟು ಮನೆಗಾಗಿ ಎಂದು ಸಹಾಯ ಕೊಟ್ಟರೆ ಆದರಲ್ಲಿ ಆವರು ಉಳಿಯಲಕ್ಕೆ ಶಕ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಆ ದೃಷ್ಟಿಯುಂದ ಮನೆಕಳೆದುಳೊಂದು ಹೋಗಿ ರುವವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಡ ಬೇಕು, ಆ ರೀತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಅಲ್ಲ ನಷ್ಟವಾಗಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಮಾಣ

ಎಷ್ಟು ಎಂಬುದ**ನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎರ್ಲಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲೂ ಎರ್ಲಾ** ಮನೆಗಳವರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒಂದೇತರಹ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಬಹಳ ಬಡವರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹವರಿಗೆ ತಮ^{್ಮ}ಾಲಿನ ಮೇಲೆ ತಾವು <mark>ನಿಂತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾಕಷ್ಟು ಶಕ್ಯವಿರುವುದಿ</mark>ಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಶ್ರೀಮಂತರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ, ಅದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇಂತಹ ವಿಷತ್ತನ್ನು ನೀಗು ವಂತಹ ಶಕ್ತಿ ಇರುತ್ತದೆ; ಪೂಜೆನ್ಸಿಯಲ್ ಪವರ್ ನಹ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅಂಕ್ಕೋಲ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲ ಬಹಳ ಬಡತನವಿದೆ. **ಅಲ್ಲಿಗೆ ನಹಾಯ ಎಷ್ಟು** ಕೊಟ್ಟರೂ ಅವರ ಕಷ್ಟ ಪೂರೈ ನುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಕಡೆ ಹಣ ಸಹಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನಬೇಕು. ಎಲ್ಲಿ ಜನತೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಇಂತಹ ಕಷ್ಟನಪ್ಪಗಳನ್ನು ತಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೋ ಅಂತಹವರಿಗೆ ನ್ಯಲ್ಪ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಅವರು ಉಪ**ಜೀವನವನ್ನು** ಮಾಡಬಹುದು. ಅಂಕೋಲ ತಾ**ಲ್ಲೂಕಿ** ನಲ್ಲಿ ನೆಂದಿರುವವರು ಮೂಲತಃ ಬಡವರು. ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬನಿಗೆ 10 ಕುಂಚೆ, 🚦 ಎಕರೆ ಒಂದು ಎಕರೆ, 2 ಎಕರೆ—ಹೀಗೆ ಭೂಮಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲ ಈ ನಮೂನೆಯ ನಹಾಯ ಕೊಟ್ಟರೆ ಎನೂ ಪ್ರರೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾಪಯಾಪ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಡತನ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಎಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಸಹನೆ ಮಾಡಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ, ಅಂಥಾದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ೬ೀತಿ ಮಾಡದೆಯೇ ಎಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿವಂತರು ಇದ್ದಾರೆ, ಅಂತಹ ಕಡೆಯೇ ನರ್ಕಾಂದವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಾಕರ್ಯಗಳ**ನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹಣ ಸ**ಹಾಯುವ**ನ್ನು ನಹ ಯಥೇಚ್ಚ** ವಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಕ ತಪ್ಪು. ನಾನು ಈ ಫ್ಲಡ್ರಿಲೀಫ್ ರೂಲ್ಡನ್ನು ಹಿದಿದ್ದೇನೆ. 1900ನೆ ಸು ಇಸನಿಸುಲ್ಲಿ ವಾರ್ಚ್ ನೊಳಗೆ ನರ್ಕಾರದವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಾಡಿರುವ ರೂಲ್ಸ್ ನಂತೆ ಪ್ಯೂಡ**ೆ ನ**ಮ್ಮ <mark>ಬಡ ಜನಗಳಿಗೆ ಅದರಲ್ಲ</mark>ೂ ರೈತಾ<mark>ಪಿವ</mark>ರ್ಗದವರಿಗೆ ಯಾವೆ ಸಹಾಯನ್ನೂ ಕೂಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಗಳಿಗೂ 3 ಸಾವಿರ <mark>ರೂಪಾಯಿಗಳ</mark> ನಹಾಯ ಧನಕೊಡಬೇಕೆಂದಿದೆ. ಅದರಲ್ಲ ತಹಸೀಲ್ದರಾರರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡುವುದು ಕೇವಲ 10 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ 40 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ. ಅದಕ್ಕೆ ಮೇಲೆ ಅವನು ಕೊಡಬೇಕಾ ದರೆ ಡೆಪ್ರೈತಿ ಕಮಿಷನರ ಮುಂಜೂರಾತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೋನ್ಮರ ನರ್ಕಾರದವರು 3 ನಾಪಿರ ರೂಪಾಯಗಳನ್ನು ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಒದಗಿನಿದ್ದರೂ ತಾತ್ಕಾಲಕವಾಗಿ ಇಂತಹ ನಾದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಅವನು ಕೇವಲ 35ರೂಪಾಯುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಡ ಬಹುದು. ಈ ನಮೂನೆ ೂಲ್ಸ್ ಈಗಲೂ ಇವೆ. ಇಂತಹ ಎಕ್ಸ್ ಟ್ರಾರ್ಡಿನೆರಿ ಸರ್ಕಂಸ್ಡೆನ್ಸಸ್ ನ್ಲಯೂ ಈ ರೂಲ್ನನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಹೇಗೆ ? ಅಂತಹ ರೂಲ್ಸನ್ನು ಕೂಡಲೇ ನರ್ಕಾರ ದವರು ರಿಲ್ಯಾಕ್ಸ್ ನಾಡಬೇಕು. ಕೆಲವು ಕಾಲದವರೆಗೆ ಇಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಒದಗಿದಾಗ ಆ ರೂಲ್ಸ್ ಗಳನ್ನಲ್ಲಾ ನಸ್**ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಎಕ್ಸ್ ಟ್ರಾರ್ಡಿನೆರಿ** ಮೆ<mark>ಜರ್ಸ್ ಮತ್ತು</mark> ರಿಲೀಫ್ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾರ್ಮರ್ ಅಥವಾ ಸಾಧಾರಣವಾದ ನಿಯಮದಂತೆ ನಡೆಯುವುದ ಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ನಿಯಮಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನರ್ಕಾರದವರು ನಪ್ಪಂಡ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಲನ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕು. ಜನರಿಗೆ ನಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಹಾಯ, ಪರಿಹಾರ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ನಿಕ್ಸುತ್ತದೆ. ಹೊತ್ತು ಹೋದ ಮೇರೆ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ? ಸರ್ಕಾರದವರು ಜನ ನರಳುವಾಗ ನಹಾಯ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದರಿಂದ ಅನುಕೂಲ ಪುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ **ಅನುಕೂಲಕ್ಕಿಂತ ಅನಾನುಕೂಲಗಳೇ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತವೆ**. ಜನತೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಹೋಗಕ್ಷೇಮವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ನೋಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ 15 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ – ಫ್ರಿಲೋನಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇತರ ನಾಲ್ಕು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಗೂ ನಹ ತಕಾವಿ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿ ಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲ ಅನಾಹುತವಾಗಿದೆ. 30 ಲಕ್ಷಗಳಿಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು

(ಶ್ರೀ ಆರ್. ಜಿ. ಕಾಮತ್) 🔩

ಹಲಯಾಳ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ನಷ್ಟ ಪುಂಟಾಗಿದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯುಂದಲೇ ನಾಲ್ಕು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಪರಿ ಹಾರ ಕೊಟ್ಟರುವುದು. ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ ವೀಪರೀತ ಅನಾಹುತವುಂಟಾಗಿದೆ. ಡಿವಿಜನರ್ ಕಮಿಷನರ್ ಅಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅಂತಹ ಪ್ರನಂಗವನ್ನು ಸಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗು ಪುದೇ ಬಹಳ ಕಠಿಣವಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಸಸ್ತಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಕೈಯನ್ನು ಬಿಗಿಹಿಡಿಯದೆ ಉದಾರ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಹಣಸಹಾಯ ಕೊಟ್ಟರೆ ಜನತೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಬಹುದು ಆದುದರಿಂದ ಬೆಳಗಾಂ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ 15 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿರುವುದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸ ಬೇಕು. ಇನ್ನು ಅಧಿಕೃತ ವರದಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಅಂದಾಜಿನ ಪ್ರಕಾರ 2 ಕೋಟ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಅಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಅದರೆ ಅಷ್ಟು ಮೊಬಲಗನ್ನೂ ಈಗ ಒಂದೇ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಕೊಡಲು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ನರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಶಕ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅಂದ ಮೇಲೆ ರೀಜನಬಲ್ ಏನಿದೆ, ನಮಾಧಾನಕರವಾಗುವಷ್ಟು ಮತ್ತು ಜನತೆ ತೃತ್ತಿಕರವಾಗುವಷ್ಟು ಅಂದರೆ ಮ**ತ್ತ** 15 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನಾದರೂ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಡಿವಿಜನರ್ ಕಮಿಷನರ್ ಅವರಿಗೆ ಕೂಡಲೇ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲನಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೆ ಜನತೆಗೆ ನಕಾಲದಲ್ಲ ಮದದ್ ಸಿಕ್ಕಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡದೆ ಹೊತ್ತು ಮೀರಿದ ಮೇರೆ ಈ ರೀತಿ ಸಹಾಯ ಕೊಟ್ಟರೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ, ಆಗ 20 ಲಕ್ಷ ಅಲ್ಲ 50 ಲಕ್ಷ ಕೊಟ್ಟರೂ ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ವರದಿಯಲ್ಲ ಯೋಗ್ಯ ಮಾಹಿತಿ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಈ ರೀತಿ ನಾನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿ ದಂಡೇಲಯಲ್ಲಿ ಕಾಳಿನದಿಗೆ ನೀರು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬಂದು ಸುಮಾರು 200-300 ಮನೆಗಳು ನಾಶವಾಗಿ ಹೋಗಿವೆ. ಕೂಲ ಜನಗಳು ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ರಸ್ತ್ರಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ನೀರು ಬಂದು ಅನೇಕ ರಸ್ತ್ರೆಗಳು ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗಿವೆ ಆ ರನ್ನೆಗಳಲ್ಲ ಓಡಾಡುವುದೇ ಕಪ್ಪ. ಸಂಚಾರ ಸಾಕರ್ಯಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗಿದೆ. ಬಡವರು ಜೀವನ ಮಾಡುವುದೇ ಕಷ್ಟ. **ಕೆಲವು ಕಡೆ ಮಳೆಯುಂತೂ ಸಕಾ**ಲಕ್ಕೆ ಬಾರದೇ ಹೋಗಿದೆ. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲ ವಿಪರೀತ ಮಳೆಯಾಗಿ ತುಂಬಾ **ನಷ್ಟವುಂಟುಮಾಡಿದೆ. ಅದುದ್ರಂದ ಜನತೆಗೆ** ರಿಹ್ಯಾಬಲಟೇಷ೯ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗ್ವತೆ ನಹಕಾರಿಗಳಾಗುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇದೇ ಪ್ರಕಾರ ಅರಣ್ಯ ಶಾಖೆಯವು ಕೆಲವು ರಿಲೀಫ್ ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟುದಾರರಿಗೆ ಅದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. 25 ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಲುಕ್ಸಾನು ಆಗಿರುವವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚಿನ ರಿಲೀಫ್ ಸಿಕ್ಕಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಐದು ಹತ್ತುಸಾವಿರ ಲುಕ್ಸಾಮ ಅಗಿರುವವರಿಗೆ ಏನೂ ಪರಿಹಾರ ಸಿಕ್ಕಲ್ಲ. 10-20 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯ ಗಳಷ್ಟು ಆಸ್ತಿ ಪಾಸ್ತಿ ಹೀಗೆ ಅವರ ನರ್ವಸ್ಟವೂ ಹೋದ ಮೇಲೆ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ರಿಲೀಫ್ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ? 10-15 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಗಳಷ್ಟು ನಷ್ಟ ವಾಗಿರವಂತಹವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಾಲಭ್ಯವಿಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಬಹಳ ಅಪಮಾಧಾನವಾಗುತ್ತದ. ಯಾರ ಯಾರಿಗೆ ಲುಕ್ಸಾನು ಆಗಿದೆಯೋ ಅವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಾಳಬೇಕು. ಆದರೆ ಅವರು ಶ್ರೀಮಂತರಾಗಬೇಕೆಂದಲ್ಲ. ಅವರ ಮುಂದಿನ ಜೀವನವನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗ ಬೇಕು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಸಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು.

Sri H. S. RUDRAPPA (Minister for Forests).—Discretion has been given to the Conservator of Forests, Belgaum Circle, to give relief in suitable cases.

Sri J. B. Mallaradhya.—Will the Revenue Minister point out how it is that very important information relating to North Kanara is not

27TH JULY 1961 3723

given in his statement? According to Sri Kamath the extent of damage is Rs. 2 crores.

Sri Kadidal Manjappa.—I have based my statement on the report I have received from the Deputy Commissioner of that district. That is up to the 24th.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—He is a man coming from that place and knows better than your Deputy Commissioner.

Sri Kadidal Manjappa.—I have already stated that it has not been possible to collect full information of inaccesibility to the places.

- Sri G. Venkatai Gowda.-How is it that the Conservator of Forests is giving relief? How can he sit in judgment over the cases?
- Sri H. S. Rudrappa.—This has happened in the month of May when there was heavy rainfall in Dandeli area in the last week of May. Sufficient measures have been taken to give them suitable relief wherever necessary. According to Sri Kamath relief has not been given to the small traders. Subsequently the order has been revised and the Conservator of Forests, Belgeum Circle, has been invested with power to give suitable and proper reief wherever necessary. This flood came in the month of May, but the present motion is about the recent floods.
- Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Is there any difference between the floods of May and the floods of July?
- Sri G. Venkatai Gowda.—Yesterday we requested the Government to give us copies of the Government Order in this respect so that, wherever necessary, where Government was doing relief work we could co-operate with them in the implementation of the Government Order.
- ತ್ರೀ ಆರ್. ಜಿ. ಕಾಮತ್.--ಮೇ-ಜೂ೯-ಜುಲೈ ತಿಂಗಳುಗಳಿಂದಲೂ ಪ್ರವಾಹ ಜಾನ್ತಿ ಯಾಗಿ ಹೊಳೆ ತುಂಬ ನೆರೆಹೊರೆಯ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿದು ಬೆಳೆಗಳೆಲ್ಲಾ ನಾಶವಾಗಿಹೋಗಿದೆ. ಈಗ ಆರೀತಿ ಲುಕ್ಸಾನು ನಹ ಖಾಯಂ ಆಗಿದೆ. ಒಂದೊಂದು ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪಾಗಿ ಲುಕ್ಸಾನು ಆಗುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯುಂದ ನೀವು ರಿಲೀಫ್ ರೂಲ್ಸನ್ನು ಮಾಡಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರವಾಹದಿಂದ ಕೊಚ್ಚಿಹೋದ ಮತ್ತು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಿರತಕ್ಕ ಫನಲನ್ನು ಕಳೆದು ಕೊಂಡಂತಹ ಭೂಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ -ಫ್ರೀ ಲೋಕನನ್ನು ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಮ್ಯಾಗ್ನಿಮಂ **ಖೀರಿಯ ಡ್ಡಿನಲ್ಲಿ ತೀರಿಸುವ ಹಾಗೆ ನೂಚ**ನೆ ಕೊಟ್ಟು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ತಮ್ಮ ಕಾಯಿದೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಡ ರೈತರಿಗೆ ಕಳೆದಳವನ್ನು ಂಟುಮಾಡತಕ್ಕ ಕ್ಹಾಜುಗಳ ಅನೇಕವಿವೆ. ಅವನೈಲ್ಲಾ ತೆಗೆದು ಹಾಕಿ ಅವುಗಳಲ್ಲ ಯಾವೊಂದೂ ಕಳವಳದ ಕ್ಲಾಹ ಇಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಹಾಯ ನಿಕ್ಕುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಕೆರೆಯ ಕೆಳಗಿನ **ಭೂಮಿ ಅನೇಕರದು** ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಅನೇಕ ಕೆರೆಗಳು ಒಡೆದು ಹೋಗಿುವುದ**ಿಂದ ಅದು** ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಹತ್ತವಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಕೆರೆಯ ಕೆಳಗಿನ ರೈತರು ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮುದ್ದರ್ ನರಕಾರದವರು ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ವರ್ಷವಂತೂ ಬೆಳೆ ಯಾವುದೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಮುಂದಿನ ವರ್ಷವಾದರೂ ಹೂತುಹೋಗಿರುವ ಮತ್ತು ಕೊಚ್ಚಿಹೋಗಿರುವ ಜಪಿನುಗಳಲ್ಲ ಧುರನ್ನಾಗಬೇಕು. ಆದರೆ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಬೆಳೆ ಇಡಬಹುದು-ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದ ಬೆಳೆಯೂ ನಹ ಇಲ್ಲ. ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಬೇಸಾಯದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನರಿಯಾಗಿ ಈ ಭೂಮಿ

(ಶ್ರೀ ಆರ್. ಜಿ. ಕಾಮತ್)

ಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ರಿಷೇರಿ ಮಾಡಲು ರೈತರಲ್ಲ ತ್ರಾಣವಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಕೆಲವು ವಿಚಿತ್ರದ ಕೇನುಗಳಿವೆ. ಇವುಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಒಂದು ಸ್ಪೆಷರ್ ಟ್ರೀಟ್ ಮೆಂಟು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಈವರೆಗೂ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ತಕಾವಿ ಮತ್ತು ಲ್ಯಾಂಡ್ ಇಂಪ್ರೂವ್ ಮೆಂಟಿನ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಾಲಗಳಿಗೆ ಗ್ರಾಂಟನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಬಂದಾಗ್ಗೂ ಈಗೇನು ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಾಲಕ್ಕೆ ಆ ರೈತರು ಜಾವೀನನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ನಿರ್ಬಂಧ ಹಾಕಲಾಗಿದೆಯೋ ಅದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಈ ಸಾಲ ಸಹ ಪಡೆಯುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಾಹುಕಾರರು ಎಂದಿಗೂ ರೈತರಿಗೆ ಜಾಮಿನು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ರೈತರು ಸೊಸೈಟಗಳಲ್ಲ ಮಾಡಿದ್ದ ಸಾಲವನ್ನೇ ಇನ್ನೂ ತೀರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ರೈತನಿಗೆ ಸಹಾಯ ನೀಡಬೇಕೆಂಬ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಇದ್ದದ್ದೇ ಅದರ ಅವರು ಈ ಸಾಲಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕೇವಲ ಆ ರೈತರಿಗಿರತಕ್ಕ ಜಮಿೂನಿನ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲವೇ ರೈತನ ಪರ್ನನರ್ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿಯ ಮೇಲೆ ಸಾಲ ಕೊಡಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೇನೇ ಆ ರೈತರಿಗೆ ಸ್ಪಲ್ಪ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಟ್ಟರ ತಕ್ಕ ಸೆಕ್ಯುರಿಟಿ ಕ್ಲಾಜನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ರೈತರಿಗೆ ಏನೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಮಾಡದೆ ಸರ್ಕಾರ ಎಷ್ಟೇ ಹುಕುಂ ಮಾಡಿದರೂ ಅವುಗಳಿಂದೇನು ರೈತರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನ ವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಸೆಕ್ಯುರಿಟ ಕ್ಲಾಜನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಹೇಳ ನಾನು ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. Speaker.—Before I call upon other members to speak, I would like to impose a time-limit because today would be the last day and we should conclude. I would like to know what should be the time-limit.

Sri C J. MUCKANNAPPA.—We have lost one hour between 2 and 3 P.M. If the Chair is agreeable, it may decide to extend today's sitting.

Mr. Speaker.—Probably the Hon'ble Member is not aware that we are sitting till 7 O'clock today.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—If that is so, I would suggest a limit of 20 miniutes for each speaker.

Sri KADIDAL MANJAPPA.—Ten minutes would be sufficient.

Sri J. B. Mallaradhya.—As a compromise we may agree to the time limit of 15 minutes for each speaker.

Mr. Speaker.—All right. I agree. Before I call upon the next speaker Sri Mallaradhya may move his amendment to the amendment moved by Sri Ramakrishna Hegde.

Sri J. B. MALLARADHYA.—I beg to move an amendment to the amendment moved by Sri Ramakrishna Hegde:

"That after the words 'recent floods in the State' in line 4, the following words shall be added:

- (i) 'offers its sincere condolence to the families of persons who died by reason there of;
- (ii) "for the figure and words '2 crores of rupees' the words and figures '10 crores of rupees' shall be substituted."

27TH JULY 1961 3725

Mr. Speaker.—Amendment moved:

"That after the words 'recent floods in the State' in line 4, the following words shall be added;

- (i) 'offers its sincere condolence to the families of persons who died by reason thereof;
- (ii) 'for the figure and words '2 crores of rupees' the words and figures '10 crores of rupees' shall be substituted.''

Sri B. G. Khot.—I had sent in an amendment.

Mr. Speaker.—The amendment was received too late and hence it could not be admitted.

†Sri Ramakrishna Hegde (Sirsi).—Sir, I have no intension of making a lengthy speech particularly in view of the time limit applied by the Speaker. I come from a district which had suffered the misfortune of facing heavy floods twice in the course of 2 or 3 months. During May, there were unseasonal rains of heavy intensity and as a result the rivers were in spate. Timber worth lakks of rupees was washed away and large areas of paddy fields which were just sown, were washed out. Again, now in the month of July the district has had to face a greater calamity, in common with some other districts of this State.

I am told that in 1924 as a result of heavy rains the Mysore State was afflicted with floods putting many rivers into spate. I do not know about it because I was not born at that time. According to the reports from some of the areas now, it is clear that the calamity is of a stupendous magnitude.

We are thankful to the Hon'ble Revenue Minister for placing on the Table of the House a detailed statement with regard to the damage caused and also for detailing the measures that are being taken to relieve distress. In the very nature of things, the report cannot be accurate but all of us feel that the account he has given with regard to the damage and the loss incurred, is a gross under-estimate. For instance, there are certain areas, particulary in Malnad districts, where nobody knows till today of the nature and extent of damange caused. Many of the villages in these areas are inaccessible even during days of normal rainfall, for about 3 to 4 months in the year and now no one can think of entering these villages during the current seasons when the rains are so heavy. In North Kanara. Sirsi, Siddapur, Yellapur and Mungod are so badly hit that there many more Andamans, completely cut off from the outside world for four months during monsoon. Similarly in Coorg, Chickmagalur and Shimoga districts and many parts of South Kanara district, there are many villages about which we do not know much and we are unable to assess the nature and extent of damage caused by recent rains.

Under these circumstances, naturally the report is based on developments. The correct picture of the loss and damage caused by the recent floods is not before us. I do not want to go in to details with

(Sri Ramakrishna Hegde)

regard to this, nor with regard to details about the relief measures that are being taken by the Government. I would like to take the opportunity to make one or two suggestions. In the course of his speech, my friend Sri Mallaradhya yesterday made two important suggestions. One is with regard to the constitution of a flood relief committee and the other in regard to the constitution of flood control board. be a sort of inter-State Board. With regard to the first, I would like to say that it may not be expedient at this time to constitute a flood relief committee. Perhaps by constituting this committee, relief work may be delayed. On the other hand, I would like to suggest that powers may be decentralised and the Government officers on the spot may be invested with adequate powers not only to take decisions on the spot but also to give the people adequate relief without much delay. It has come to our notice that some of our Ministers, perhaps most of our Ministers, have undertaken tours in these affected areas. afraid that nothing substantial could be achieved by these hurricane and hurried tours. Perhaps sometimes it becomes inconvenient for the local workers when the Ministers visit the same place too often. friend Sri Puttaswamy along with his colleagues undertook on behalf of the Mysore Pradesh Congress Committee, a tour of the affected areas recently. He had a story to tell. It was in T. Narasipur Taluk. He and his friends went to the village which was badly affected by rains The people were waiting for the Minister with garlands, with all other kind of things with which we usually receive Ministers. But unfortunately that particular Minister could not visit that village. They had been waiting all the day and in addition to the misery and hardships they had to face on account of the floods, they had this disappointment. Why I am mentioning here is, very frequent visits of Ministers, perhaps dislocate the normal work. Instead of these hurricane tours. I would like to suggest that a Minister should be put in charge of an affected district where he should stay, camp and tour the affected areas for a week, ten days or even 15 days and personally supervise the relief work. For example, there are some Ministers coming from these affected areas, they may be asked by the Chief Minister...

Sri J. B. Mallaradhya.—If the Hon'ble Member were to yield for a minute, we heard recently that Mr. Thanu Pillay of Kerala, the Chief Minister of Kerala has made an arrangement by which each Minister will go to each of the affected districts and he has been empowered to take on the spot decisions and give effect to these orders and see that the orders are inferced. He is a P.S.P. Chief Minister. I am only saying that what is required is quick decisions and immediate relief. It may be a P. S. P. Minister or a Congress Minister, it does not matter, but when a nice thing is done, why not follow it? I am only bringing it to the notice of the House.

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—I am glad that Sri Mallaradhya quoted that. The Chief Minister who belongs to the P. S. P. is only there

because of the Deputy Chief Minister who belong to the Congress Party.

Sri J. B. Mallaradhya.—All right. If the Congress will support the P.S.P. they will certainly rule well.

Sri Ramakrishna Hegde.—I can quote better in sustances. example. Ma ra. Government is there; Maharastra Government is there. where the Chief Ministers themselves toured the affected areas and took action in giving immediate relief to the affe ted areas. Sri Kanaraj Nadar whose 59th birth-day was to b celebrated on a lar e scale and for which Sri Chayan flew all the way from Bombay was not present on the occasion because he was touring in the affected areas. There are better examples (Interruption). I was suggesting that instead of constituting a flood relief committee at the State level, at the district level and at the taluk level, it would be much better in the interests of expedit ous relief to put a Mini ter incharge of an affected di tr et and hemust be invest d with powers adequate en ugh to take decisions on the spot and to grant relief. What the victims of the flood want is immedi te relief. whether it is adequate or inadequate. Pe haps we cannot afford to give them adequate relief in the stript sense, but they are inneed of in mediate relief. If you fail to give that relief, I am afraid you will be failing in your duty.

The other suggestion made by Sri Mallaradhya is with regard to the constitution of a flood Control Board. I support it In 1959 there was a similar calamity, may be of lesser magnitute. Many districts of our State were affected by 1959 floods also. That has become a recurring phenomena in our State. We used to hear that in Northern India, particularly in Biba, where the rivers were temperamental, changing their courses very often, people were subjected to the havoes of floods. But we had not had such experience in the past except one a long while ago. Therefore, it would be in the interest of the State to approach the other neighbouring Governments and take steps for the formation of a Flood Control Board by which we can think of the possibilities of controlling floods and prevent their recurrence.

Sir, as I have already stated, the actual loss to life and property cannot be correctly estimated at this stage. When I sent this amendment suggesting to the State Government to urge on the Central Government to give financial aid to the State Government at least to the extent of two crores, it was said that it was too small an amount. By that what I meant was that the Government of Mys re was in urgent need of this help and that was not the maximum limit. If the Central Government immediately comes to the help of this State with two crores of rupees, that would be a great relief. That does not mean that we should not ask for more or they should not give us more.

Sir, Sri Mallaradhya has sent an amendment to my amendment and I have no hesitation in accepting it.

(Sri RAMAKRISHNA HEGDE)

With regard to permanent relief measures, I would like to say a few words. In 1959, as the General Secretary of the Pradesh Congress Committee, I undertook a tour of the affected areas, particularly, North Canara, Shimoga, Coorg and Chickmagalur districts and submitted a detailed report to the Government suggesting certain measures to be undertaken by them to afford permanent relief. I do not know what has happened to that report. I do not mean to say that those suggestions were fool-proof and that they were the only suggestions that could be made. I wish the Government had examined these suggestions and taken certain steps to implement the same if they were worthy of it.

Sir, the Leader of the Opposition yesterday in the course of his speech opposed the idea of adj urnment of this House for a fortnight to enable the members to go back to their places, particularly, members who come from the affected areas and work towards the relief of the sufferers. I do not know whether he actually meant it. In fact, our work lies in those affected areas more than here. They are in urgent need of all sorts of help apart from financial help. It is our duty to attend to those requirements immediately. Therefore, I welcome the idea of adjourning the House for a short while to enable the Members and the Ministers to go to these affected areas and attend to the relief work.

Lastly, I would like to make one more suggestion. Huge damage has been caused on account of fields being inundated by heavy rains and due to collapse of houses. There is a third type of damage and that is the damage caused to the plantation like coffee and arecanut. Sir I have received reports from North Canara district that large areas of arecanut gardens have been very badly damaged due to heavy rains as well as cyclone. Hundreds and thousands of trees have fallen and it is very difficult to raise that crop again. Perhaps, members of this House are aware that it takes 10 to 12 years to rear up arecanut garden by the time they yield fruit. I would request the Government to find out some way by which these people could also be helped. Thank you, Sir.

ತ್ರೀ ಎ. ಎಂ. ಬಸವೇಗಾಡ (ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಪ್ರವಾಹದ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ಏನೇನು ಅನಾಹುತಗಳಾಗಿವೆ ಎಂದು ವಿಶದವಾಗಿ ವಿವರಿ ಸಿಧ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಅಲ್ಪ ಕಾಲದಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲ ಏನೇನು ಅನಾಹುತಗಳಾಗಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಅಗಡೆಯುದ್ದರೂ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲ ಅದರಲ್ಲಯೂ ಮೂಡಿಗೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲ ಜನೇನು ಅನಾಹುತಗಳಾಗಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರದ ಪು ಏನೇನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳ ಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪದರಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರಾಯತಃ ನಾನು ತಿಳದುಕೊಂಡಿರುವ ಹಾಗೆ ಈಗಿನ ಪ್ರವಾಹದ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮೂಡಿಗೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲ ಬಹಳವಾಗಿ ನಷ್ಟ ಸಂಭವಿಸಿದೆ ಎಂದರೆ ಅತಿತಯೋಕ್ತಿಯಾಗಲಾರದು. ತಾವುಗಳೆಲ್ಲರೂ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲ ಓದಿರುತ್ತೀರಿ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು, ಖುದ್ದಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರು ಒದರಿಂದ ಅವರಿಗೂ ಮನವರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತ ಪ್ರವಾಹದ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ಬಂದಿರು ಒದರಿಂದ ಅವರಿಗೂ ಮನವರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತ ಪ್ರವಾಹದ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ಬಂದಿರು ಒದರಿಂದ ಅವರಿಗೂ ಮನವರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತ ಪ್ರವಾಹದ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ಬಂದಿರು ಒದರಿಂದ ಅವರಿಗೂ ಮನವರಿಕೆಯಾಗಿದೆ.

ವನೇನು ಅನಾಹುತಗಳಾಗಿವೆ ಎಂದು ನ್ಥೂಲವಾಗಿ ಎಂಗಡಿಸಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಬತ್ತದ ಗಡ್ಡೆಗಳಿಗೆ ಏನೇನು ಅನಾಹುತವಾಗಿದೆ, ರಸ್ತೆ ನಂಚಾರಕ್ಕೆ ಏನೇನು ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಸೇತುವೆಗಳಿಗೆ ಏನು ಅನಾಹುತವಾಗಿದೆ, ಕಾಫಿ ತೋಟಗಳಿಗೆ ಏನು ಅನಾಹುತವಾಗಿದೆ, ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ

ಮೂಡಿಗೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲ ಎಂಡು ಹೋಬಳಗಳಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಬಾಳೂರು ಮತ್ತು ಬಣಕರ್ ಹೋಬಳಿಗಳಲ್ಲ ಸುಮಾರು ಆರು ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಹಾಳಾಗಿರುವುದಲ್ಲದೆ, ಆ ಜಮಿ ನು ಇನ್ನೂ ಮೂರು ವರ್ಷ ನಾಗುವಳಿ ಮಾಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲ ನಹ ಇಲ್ಲ. ಒಂದೊಂದು ಜುಂನಿ ನಲ್ಲಿಯೂ ಆರೆ.ಟು ಅಡಿ ಮಣ್ಣು ಬೆಟ್ನವಿಂದ ಕೊಚ್ಚಿ ಬಂಗು ತುಂಬಿದೆ, ಅದನ್ನು ತೆಗೆನುವುದಕ್ಕೆ ಎಕರೆಗೆ ಎರಡು ಕಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚಾದರೂ ಈ ವರ್ಷ ಜಮೀನನ್ನು ನಾಗುವಳ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಜಮೀನು ನಷ್ಟವಾಗಿರುವುದೆ ಜಹೆ ಅವರಿಗೆ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ತಕಾವಿ ನಾಲವನ್ನು ಬಡ್ಡಿ ಯಲ್ಲವೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಯಾರಯಾರ ಜಮೀನು ಸಪ್ತವಾಗದೆ ಎಂದು ಒಂದು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ, ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಊಟಕ್ಕೋನ್ಯರ ಬತ್ತವನ್ನು ಗ್ರಾಂಟ್ ಆಗಿ ಕೊಡಿ ಅಥವಾ ನಾಲವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟರೂ ಎ ಡು ಮೂರು ಕಂತುಗಳಲ್ಲಿ ತೀರಿಸಬಹುದು. ಇವರಿಗೆಲ್ಲ ಬತ್ತ ವನ್ನು ನರ್ಕಾರದ ಅಹಾರ ಮಳಿಗೆಗಳಿಂದ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅನೇಕ ಜನ **ಟೆನೆಂಟ್ಸ್ ಆಗಿ ಐದಾರು ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. 10–15 ಎಕರೆ** ಶ್ಲಾಟ್ 30–40 ಎಕರೆ ಪ್ಲಾಟ್ ಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಟ್ಟದ ಮಣ್ಣು ಬಂದು ಬದ್ದಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಹೇಮಾವತ ನವಿ ಹರಿಯುವ ಜಾಗವನ್ನು ಬಟ್ಟು ಗದ್ದೆಗಳ ಮೇಲೆ ಹರಿಯುತ್ತ ಅದರ ಪಾತ್ರ (Course) ಬದ ರಾವಣಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಎರಡು ಮೂರು ಆ ಗತ್ಯೆಗಳು ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗ ಸಂಸ್ಥಿತಿ ಯಲ್ಲಿವೆ, ಆ ಜ ಖೀನುಗಳಲ್ಲ ಏನೂ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಬತ್ತದ ಗದ್ದೆಯ ಪರಿಗೆ ತಕಾವಿ ಲೋನನ್ನು ಫ್ರೀಆಫ್ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಆಹಾರ ಧಾರ್ನವನ್ನು ಕೊಡಬೆ ಕು. ರ್ವಾಂಡ್ ಇಂಪ್ರೂಪ್ ಮೆಂಟ್ ಲೋನ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮೂರು ವರ್ಷ ಕಲೆಟ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಆರ್ಡರ್ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಭೂಮಿ ವ್ಯವ ಶಾಯಕ್ಕೆ ಹೋಗ್ಯವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರಗೂ ರ್ವ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಾಫಿ ಮಾಡ (ಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಕೆಲವೊಂದು ಜವೀನುಗಳು ಮುಂದಿನ ಐಎು ವರ್ಷಗಳ್ಳಿಯೂ ಕಲ್ಪವೇಶನ್ನಿಗೆ ಹೊಗ್ಗ ವಾಗದೆ ಇರುವ ನಂಭವವಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅಸೆಸ್ಮಾಂಟ್ ರಮಿಟ್ ಮಾಡುವ ಶೀರಿಯಡ್ಡನ್ನು ಇಷ್ಟೇ ವರ್ಷಗಳೆಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡಬಾರದು.

ಅನೇಕ ಜರಿಗಳು, ಹರ್ಥಗಳು ಜಖೀನಿನ ಮೇಲೆ ಹರಿಯುತ್ತಾ ಇವೆ. ಅವುಗಳು ಹರಿಯುವು ರನ್ನು ಕೂಡಲೆ ತಪ್ಪಿನುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರವಾಗಳನ್ನು ತೆಗೆ ಎಕೊಳಬೇಕು.

ಅನೇತ ಕಾಫೀ ತೋಟಗಳೂ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಿವೆ: ಕಳಕ ಹೋಬಳಯಲ್ಲ 35 ಎಕರೆ ಇದ್ದ ಒಂದು ತೋಟ್ನಲ್ಲ 30 ಎಕರೆ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಿ ಕೇವಲ ಐದು ಎಕರೆ ಉಳಿದಿದೆ. ಅದೂ ಸ್ವಾಗ್ಯು ಮಾಡುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಲ್ಲ. ಹೇಮಾವತಿ ಕೋಟದಲ್ಲದ್ದ ಬಂಗರೆ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ನಾಶವಾಗಿ, ಅವರ ತೋಟಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಅನಾಹುತವಾಗಿ ಹೋಗಿವೆ. M.S.P.A. ಅಸೋಷಿಯೇಷನ್ ಪ್ರೆಸಿಡ ಟ್ಟ್ ತ್ರೀ ವಿ. ಕೆ. ಲಕ್ಷ್ಮಣಗಾಡರದು ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ 5–10–15 ಎಕರೆ ಹೋಗಿದೆ, ಒಟ್ಟು 35 ಎಕರೆ ನಾತ್ರ ವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ರೆಎನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಸ್ಮೇಟ್ ಮೆಂಟಿನಲ್ಲ ''8,373 acres of agricultural land including coffee plantations have been damaged in Chickmagalur District'' ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. 8,373 ಎಕರೆ ಎಂದು ಹೇಳ ಸ್ಥಾರೆಯೇ ಹೊರತು, ಅದರಲ್ಲಿ ಬತ್ತದ ಗಡ್ಡು ಎಷ್ಟು ಕಾಫೀ ಎಸ್ಟೇಟ್, ಕಾರ್ಡಮಮ್ ಮತ್ತು ಅಡಿಕ ತೋಟವೆಷ್ಟು ಎಂದು ವಿಶದವಾಗಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಈ ವಿವರವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಪ್ರಾಯತ್ಯ ನರ್ತಾರಕ್ಕೂ ವಿವರಗಳು ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಪ್ರವಾಹವ ನಮೆಯು ಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜಾಗಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತ ನರ್ತಾರಕ್ಕೂ ವಿವರಗಳು ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಪ್ರವಾಹವ ನಮೆಯು ಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜಾಗಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತ

(ತ್ರಿ ಎ. ಎಂ. ಬಸವೇಗಾದ)

ಪಾಕ್ಕಾಗಿಲ್ಲ. ಕಳನ ಹೋಬಳಿಗಳ ತೂ ಇನೊತ್ತಿಗೂ ಹೋಗುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಲು ಡಿ. ಮುವು ಕಗ್ಗನಹಳಿ ಬಿಡ್ಡಿಗೆ ಕಾಂಕ್ರೀಟ್ ಬೆಡ್ ಹಾಕಿ ಮೊದಲೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಾವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ತ್ವರಿತ ಾಗಿ ರಿಹೇರಿ ಮಾಡಿದ್ದರೆ, 5–6 ಸಾವರ ಜನಕ್ಕೆ ಅನಾನುಕೂಲವಾ ಗಾತಿರಲ್ಲು ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಇಲ ಖೆಯವರು ಔವಾನೀನ್ಯ ತೆಂದಿಸದಿದ್ದರೆ, ಜನಗಳ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಹೊಲ್ಲವುಟ್ಟಿಗಾದೆ ೧ ಸರಿಹರಿತು ಹುದಾಗಿತು .

್ಡವರ್ಸ್ ಮೆಂಟನವರು ಇಸ್ನೊಂದು ಪುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೂಡಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳ ಹೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಹರ್ಜ್ ಳಲ್ಲಿ ರೂಸಾಯ ಗೆ ಒಂದು ಹೇರು ಅಕ್ಕಿ, ಆರು ಅಣೆಗೆ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿಕುತ್ತೊಳ್ಳು ಪಾರ್ಯಕ್ರಿ ಹನಗಳು ಒಂದು ಕಡೆ ಹಪಾಹ ಹಿಂದೆ ಬಳಲುತಿ ಡ ೆ, ಇಸ್ನೊಂದು ಕಡೆ ವ್ಯಾಸ್ತಾಸ್ನರು ಅವರಿಗೆ ಕಿಂಕುಳ ಸೂಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೋಲೀಸು ದಿಪಾರ್ಚ್ ಮೆಂಟನ ಮೂಲಕ ಸುಲಗೆ ಮಾಡ ತ್ರಿರುವ ಈ ಮರ್ಚೆಂಟ್ಸ್ ಮೇಲೆ, ಹಮಾಜವ್ರೋಹಿಗಳ ವೇರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಉಗ್ರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹಾತ್ರಾಥ್ ನೆ ಪಾರುತ್ತೇನೆ.

ಕ ಫೀ ಎನ್ಡೆ ಟುಗಳು ಡ್ಯಾಮೇಸ್ ಅವವರಿಗೂ ತಕಾವಿ ರೋನ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಅನೇಕ ಸಣ್ಣ ಪ್ಲಾಂಟರುಗಳು ಬಹಕ ನಸ್ತಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಒಬೊ ಬ್ಬ್ ಗೊ ಎಷ್ಟು ನಸ್ತವಾಗಿದೆ ಯೊಂಬುದನ್ನು ಬಾಳೆಹೆ ನ್ನೂರು ರಿನರ್ಚ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಮೂಲಕ ಅಸೆಕ್ ಮಾಡಿಸಬಹುದು. ಕಾಫೀ ಬೋರ್ಡಿನವರೂ ಎಪ್ಪು ಎಕರೆ ಕಾಫೀ ಪ್ಲಾಂಟೇಷನ್ ನಾಶಕಾಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿನ ತ್ರಾರೆ. ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕಾಫೀ ಪ್ಲಾಂಟರುಗಳಿಗೆ 5–10–15 ಎಕರೆ ನಾಶವಾಗಿದೆ. ಅಂಥವರುಗಳಿಗೆ ಕಾಫೀ ಬೋರ್ಡ್ ಪೂಲಕ ತಕ್ಕಾವಿ ರೋನನ್ನು ಫೀ ಆಫ್ ಇ ಟರೆಸ್ಟ್ ಕೊಸಬಹುದು.

ಯಾವ ಾಲ್ಲ ಕಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ನಷ್ಟವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡುವು ದಕ್ಕೆ, ತಹನೀಲು ದಾರರಿಗೆ ಜೆ ಪೊರಡಿಯಾಗಿಯಾದರೂ ಒಂದು ಜೀಪು ೂಟ್ಕರೆ ಬಹಳ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಹೆಲಸ ವಾಡ ಪುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಂವಾಗುತ ದೆ.

ಸೂಪರಿಂಚೆಂಡಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿಶ್ ಇಂಜನಿಯಾಗಳಿಗೆ ರನ್ನೆ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ರೆಸ್ಕೋರ್ ವ್ಯಡ್ ವಿಚಾರದ್ದು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪವರ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ರೋಕೋಪಯೋಗಿ ಶಾಖೆ ನಿ ಮಂತಿ ಗಳು ಹೇಳಿವರು. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಎಷೆ ಷ್ಟು ಪವರು ಕೊಟ್ಟಡೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಲೆಲ್ಲ. ಅದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಚೆಂಪೊರರಿ ಸಾಗಿ ನಾದರೂ, ಎಕಿ ಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇ ಜನಿ ಎರ ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಎರ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಎವ ರ್ಜೆನ್ಸಿ ಸುಲ್ಲಾದರೂ ಅವರುಗಳೇ ಕೊಸಗಳನ್ನು ತೆಂದು ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಎವ ರ್ಜೆನ್ಸಿ ಸುಲ್ಲಾದರೂ ಅವರುಗಳೇ ಕೊಸಗಳನ್ನು ತೆಂದು ಕೊಡಬೇಕು. ನೀವು ಎಕ್ರಿಕ್ಯೂಟೀವ್ ಇ ಜನಿ ಎರಗೆ ಕೆಚ್ಚಿಗೆ ತಪರ್ ಕೊಟ್ಟಿನ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಕಳನಕ್ಕೆ ಬಳಕರ್ ಬ್ರಡ್ಜ್ ಮೇಲೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಆ ಬ್ರಡ್ಜ್ ಹೋಗಿದೆ, ಹೋಗುವುದಕ್ಕಾ ಗುವಡಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಡಿಸ್ಟಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಮೂರುಕ ಹೋಗಬಹುಸು, ಆ ರಸ್ತೆ ಸುಲ್ಲಿಯೂ ಜೀವಿಸ್ತು ಮಾತ್ರ ಹೋಗಬಹುದು. ಅವನ್ನು ಪ್ರಲ್ತ ಇಂಪ್ರೂ ಮಾಡಿ ಎಂದರೆ, ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿಪ್ ಇ ಜಿ.ಯಾರು ತನಾಗೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಪೇಟ್ ರೋಡುಗಳ ಕೆಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕ್ಯೂನವದಕ್ಕೆ ಪವರ್ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ಡಿರು. ಚಿಂಪೊರಂ ಸುಗಿಯಾದರು ಈ ರಸ್ತೆಗಳ ಮೇಲೂ ಹೂ ಬರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೂಡಲಿ ಸಮತ್ ಕೊಡು ನದು ಒಳೆಯದು.

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯಪ್ರದ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರ ಮಾಡಿ, ಕಮ್ಯೂನಿಕೇವನು ಗಳು ಬ್ರಡ್ಜ್ ಗಳು, ಆಣಿಕಟ್ಟುಗಳು ಮುಂತಾದುವು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಡ್ಯಾಪೇಜ್ ಆಗಿಪೆಯೋ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಕೂಡು ಅಂವಾಜುಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿಸಿ, ರಿಸೀರಿ ಮಾಡಲು, ರ್ಲ್ಫೋರ್ ಮಾಡಲು, ಇನ್ ಸ್ವಕ್ಷನ್ ಕೊಡಲು ಒಬ್ಬ ಸ್ಟೆಪರ್ ಚೀಫ್ ಇ ಜುಮುರನ್ನು ಆರು ತಿಂಗಳಮಟ್ಟಿದಾದರೂ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷಕ ಮಾಡಿ ಸ್ನೇವಿಕ ಮುಡುವುದು ಬಹಳ ಮೂತ್ತ. ಕುೂಡಿಗೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಒಂದು ನೈಪರ್ ಶಿ.ಡಬ್ಲ್ಯುಡಿ. ನಡ್ಡಡಿಡನ್ ಮಾಡಬೇ ಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಮಾಡಿಡ್ಡೇವೆಂದು ಮುತ್ತಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಬಹ್ ನಂತೋಡ. ಫಲ್ಲಡ್ ಬ್ರಡ್ಡ್ ಹೋಗಿ, ಆ ಗ್ರಾಮ ಹಾಲಿಡ್ ಆಗಿಬಟ್ಟಿದೆ. ಅಲ್ಲ ಅನೇಕ ಗರ್ಭಿಣ ಹೆಂಗನ್ನು, ಖಾಯಿಲಿ ಜನ್ಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೊರಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹೊರಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹೊರಗಡೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ, ಹೆಂಪೊರರಿಯಾಗಿಯಾದರೂ ದಿಮ್ಮಿಗಳಿಂದ ಒಂದು ಸೇತುವೆ ಕಟ್ಟುವ ಎರ್ಪಾಡು ಪಾಡಬೇಕು. ನೇತುವೆ ಹೋಗಿರುವುದರಿಂದ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನಗಳಿಗೆ ಉಹಳ ತೊಂದರೆ ಪಾಗಿಬಿಟಿ ದೆ. ಎನಾದರೂ ಜಿಂಪೊರರಿ ಅರೇಂಜ್ ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿ ಅವರ ಗಳು ಹೊರಗಡೆ ಬರು ಇಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಅನೇಕ ನದಿಗಳು ಮತ್ತು ಹತ್ತಗಳ ನೀರು ಪಲ್ಯಾಟ್ ಅಗಿದೆ. ಆ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ಜನಗಳ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಹಾನಿಕರ. ಹೆಲ್ತ್ ಡಿವಾರ್ಟ್ ವೆಂಟನವರು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ನಿಗಾ ತೆಗೆ ಮಕೊಂಡ ತುವ್ಯವಾವ ನೀರು ನಿಕ್ಕುವ ಏರ್ಪ್ ಡು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು.

ತ್ರೀ ಮಲ್ಲಾರಾಧ್ಯರು, ಹೆಗ್ಡೆಯವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಸೆಂಟ್ರರ್ ಅನಿಸ್ವೆನ್ಸ್ಟ್ ಕೇಳಬೇಕು. <mark>ಶೇಳುವು</mark>ದಕ್ಕೆ ನೊದಲ್ಲ ನಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ*ು*ರೇಕೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಎನ್ರಿವೇಚ್ ಇರಬೇಕು. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮೈಸ್, ತಾಲ್ಲೂಕುಮೈಸ್ ಬ್ರಿಡ್ನಸಿ ಗೆ, ಕ್ರಾಪ್ಪಿಗೆ ಕಮ್ಯೂಸಿಕೇಷನ್ನು ಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಅನಾಹುತ್ತಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸ್ಟೇಟ್ ವೆಂಟ್ ಮಾಡಿ ಸೆಂಟ್ರರ್ ಗರ್ಪನ್ ಮೆಂಟಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಅಂನೈನ್ಸ್ ಕೇಳಬೆತು. ಎರಡು ಕೋಟ, ಹತ್ತು ಕೋಟ, ನಾಲ್ಕ ಕೋಟಿ ಸಹಾಯ ಖೇಕೆ ರು. ನುಮ್ಮನೆ ಕೇಳುವ ಬದಲು, ನಿಖುವಾದ ಸ್ವೇಟ್ ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿ ಸೆಂಟರಿಸಿಂದ ಸಹಾಯ ಕೇಳಬೇಕು. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಏನು ಅನಾಹುತವಾಗಿದೆಯೆಂಬುದು ಸೆಂಟ್ರರ್ ಗವರ್ನ್ ಕುಂಟಿನ ಗರುನಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬಂದಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ಅನುಮಾನವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪೆಟ್ರಲ್ ಗವರ್ನ್ ಮೆಂಚಿನ ಮನಕ್ಷಸುಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಮುವನ್, ಜೈಶುಕ್ಲ ತಲ್ ಹತಿಯಾ ಹಫೀಜ್ ಪುಹ ರಿವ್ ಇ ಸ್ರಾಕಿಂರ ಸಂಕೇರ್ ಪ್ರೇಟಿಗೆ, ಮದ್ರಾಕ್ ಹೈಡಿಗೆ, ಮಹಾರ ಪ್ರಕ್ಕೆ ಫೇಟಿ ಕೊಟ್ಟರು ಎಂಡ ಪೇಪರಿನಜ್ಞಿ ಹಿಡಿವೈ (ವೆ ಅದರೆ ಮೈ ಊರಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಡೂ ಬಡಲಿಲ್ಲ ಮೈ ನಾರಿನ ಗ್ರಾಪಿಟಿ ಆಫ್ ಎ ನಿಡುಯೇಷಕ ಸೆಂಟ್ರರ್ ಗರ್ಷ ುಂಟಿಗೆ ಮನಡುಕೆಯಾಗಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬ ಅನುಮಾನ ಬಂದಿದೆ. ಹೇಗಾದರೂ ಆ .ಲ ನಾಳೆ ಪಂಡಿತ್ ನೆಹುರವರು ಪಿಂಗಳೂರಿಗೆ ಬರು ತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಜೊತೆ ಅನೇಕ ಕೇಂದ್ರದ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಅಪರ ಚುನಿಚಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂದು, ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವವರು ಇಲ್ಲಿನ ಸ್ಥಿತಿ ಬನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಮನದಟ್ಟಾಗುವ ಹಾಗೆ ಎವರಿನ ತೀಕು. ಲೋಕನ ತೆಯು ಎಸ್ಟಿ ಮೇಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿ ಚೇರ್ಮನ್ ರಾಸ ಶ್ರೀ ದಾನಪ್ಪ ವರ್ಯ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸ ಕೈಗೊಡು ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ತಯಾರಿನಬೇಕೆಂದು ಈ ಷಭೆಯ ಮೂಲಕ ಅವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇಷ್ಟು ಹೇಳ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಎನ್. ವೈ. ಪಾಟೀರ್ (ನಿಂದಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವನದ ಪ್ರವಾಹನ ಪಾನ್ತಿತಿಯಿಂದ ಅತ್ಯಂತ ಕೊಂಡರೆಗೊಳಗಾದವರಿಗೆ ನಹಾಯವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಶಕ್ಷವೋ ಅಷ ನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದ ಕ್ಯಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಅಭಿನಾದಿಸಿ, ಇನ್ನೂ ಮಾಡವೇಕಾದ ಕೆಲಸ ಬಹುಕ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಸುಸ್ತಾನ್ ಅತೀಕ ಸ್ಥಳ ಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸವನ ರೇಕರು ಸಾಕಷ್ಟು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬಾಕಿ ಬೆಲ್ಲೆಗಳ ವಿಚಾರ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಮಯವಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ, ನಮ್ಮ ಜಿಪ್ಲಿಯ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದೇನೆ. ಮುಸ್ತವಾಗಿ ಬಿಜಾಪರ ಜಿಪ್ಲೆಯಲ್ಲ ಧನ್ನೂರು. ತಂಗಡಿ ಮಧ್ಯೇ ಅನಾಹುತವಾಗಿ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಪ್ರಾಣ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬರಿಯ ದುಃಖ ಮೂಚಿಸಿದರೆ ಪಾಲದು. ಬಿಜಾಪುರ ಪೊಲಾಪರ ಮಧ್ಯೆ ಇರುವ ಬ್ರಿಡ್ಜ್ಗಳಗೆ ಎತೇನ ಲಕ್ಷ್ಮ ತೊಡಬೇಕುವು ವಾಸು ಮೂಚಿಸಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಎನ್. ವೈ. ಪಾಟೀಲ್)

ಎರಡ ತೆಯಾರು, ನಿಂದಗಿ ಎತ್ತುವ ನ್ಹಳದಿಂದ ಇಂಡಿ ಎನ್ನುವ ನ್ಹಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲ ಒಂದು ಸೇತುವೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲ ತೋಣಿನದಿಯೂ ಬರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೂ ಭೀವಾನದಿಯೂ ಬರುತ್ತದೆ ಹಿಂದೆ ಈ ನವಗಳು ಪ್ರವಾಹಾಂದ ತುಂಬಿದ್ದಾಗ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ತಮ್ಮ ಆಸ್ತಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ದನಕರುಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಸಾರಿ ಪ್ರವಾಹ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಈ ನದಿಯ ದ ಡೆಸುಲ್ಲಿದ್ದ ಊರುಗಳ ಜನರು ಬೇಗೆ ಕಡೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದರಿಂದ ಅಷ್ಟು ಅನಾಹುತವಾಗಲಲ್ಲ. ಅವರು ಗಳಿಗೆ ನರತಾರದ ಕಡೆಯಿಂದ ನಾಲಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗು ತ್ತ**ದೆ. ಅದರ**್ಜಿಯೂ 20-30 ಹರ್ಳಿಗಳ ಜರಕ್ಕೆ ಒಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಬಾಗೇವಾಡಿಯ ಬಳಿ ಇರುವ ಕೆಲವು ಹೆಳ್ಳಗಳು ಮತ್ತು ಡೋಣ ನ್ಲೆಯ ದಂಡೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಜನ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಮುನೆ ಚ ರಿಕೆ ವಹಿಸಿ ಊರು ಬಿಟ್ಟು ಟೇರೆ ಕರಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ, ಇಂತಹ ಜನಕ್ಕೆ ನುಮಾರು 20-30 ಲಕ್ಷ ರೂ ಕಾಯಗಳಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ನಾಲವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ; ಇಲ್ಲರುವ ಹರಿಜನರು ವರ್ತಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಗಾವತಾಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸುದೈವದಿಂದ ಈ <mark>ಹ</mark>ಳಿಗಳ ಜನರನ್ನು ನದಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಹ ಬರುವ ಮುನ್ನ ಬೇಕೆ ಕಡೆಗೆ ಹ್ಯೋಗುವಂತೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡು ನಮ್ಮ ಜಿಕ್ಡಿಯ **ಜಿ**ಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ನಾನು ಮತ್ತು ನಂರಪುರದವರು ಎಲ್ಲರೂ ಕೋಗಿ ಸಹಾಯಮಾಡಿಸುದರಿಂದ ಹೊಳೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚ್ ನೀರು ಬಂದರೂ ಅವರಿಗೆ ಏನೂ ಕೊಂದಕೆಯಾಗಲಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇನ್ನೂ ಮುಂದೆ ಪ್ರವಾಹದ ದೆಸೆಯಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗದಂತೆ ನರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಈ ಒದಜನರಿಗೆ ನಹಾಯ ಮಾದಬೇಕು ಎಂದು ಇಲ್ಲ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಣವಂತರ ಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗೋ ಅಗುತ್ತದೆ. ಒಡ್ಡರಾಗಿರುವ ಈ ಜನಕ್ಕೆ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಇವರನ್ನು ನುಧಾರಿನ ಆಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ ಮಾಡಬೇಕು. ಡೋಣಿ ನಡಿಯ ಪ್ರವಾಹದಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊ ಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಜೀತೆ ಕಡೆಗಳ್ಲಿ ತುಗಲು ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಬಳ್ಳಾರಿ-ಷ್ರೋಲಾಪುರ ರಸ್ತೆ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದು. ಈಗ ಇದು ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಸರಕಾರದ ವರು ಇದನ್ನು ಕೂಡ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಈ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಾಕರ್ಯ ಮಾಡಿಕೊಡ ಬೇಕು. ಇದರ ಕಡೆಗೆ ನರಕಾರ ತೀವ್ರ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡ್ಡು, ಕೊಂದರೆಗೆ ನಿಕ್ಕಿರುವ ಜನಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನಹಾಯ ಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನರಕಾರದವರು ಹಣದ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಕ್ಷ್ಮ ಕೊಡವೇ ವರ್ಷಾರಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒವನ್ನೆಲ್ಲಾ ನರಿಯಾಗಿ ಪರಿತೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆ ದು ಹೇಳಿ, ಇಷ್ಟು ಮಾತವಾದಲು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅವಕಾತ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಪಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಈ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿ ಬತ್ತೇನೆ.

†Sri K P Karumbayya (Virajpet).—Mr. Speaker, Sir, many parts of Coorg too had this year unprecedented, unusual and I should say uneven rains. It has been already 162 nches up till now. This is the figure for the period from 30th June to 6th July when at Mercara alone it recorded about 64". So, as I said, it is uneven for the reason that in certain parts of Virajpet Taluka, particularly in two villages, the rainfall for six days was 90 inches. From this it could be inferred what amount of calamity, and what amount of damages it could have been caused to the people round about Coorg, but, unfortunately for us, neither the Press has given sufficient publicity nor has the Revenue Minister said much about the havoc that occurred in Coorg. The Revenue Minister has given the affected acreage of wet lands in Coorg as 1,000 acres. In Coorg we have got about 1,10,000 acres of paddy fields of which if only 1,000 acres have been affected according to the version of the Government, it would mean only less than 1%.

Sri Kadidal Manjappa.—Sir, yesterday some Hon'ble Members requested me to distribute copies of the Government Order regarding relief measures. I have got the copies ready and they may be distributed.

Mr. SPEAKER .- They will be distributed.

Sri K. P. KARUMBAYYA.—The affected area in V rajpet Taluk alone comes to about 56,000 acres. At the meeting of the Dis ict Development Council when all the Tahsildars and the Block Development Officers were present and also the Presidents of the Taluk Boards were present, without any contradiction it came to the conclusion that in Virajpet Taluk alone about 80,500 acres of wet lands had been affected. Then out of 26,000 acres in Marcara taluk about 8,000 acres have been affected.

As regards the nature of the damage caused to the lands. I need not describe the same as it has been the same every—where. There have been breaches of roads and bunds and deposit of sand on lands; streams and rivulets have changed their normal courses and are going straight right through fields and have made deep p ts and furrows in the fields. Therefore, the damage has been coloss to Mos of the fields had been ploughed 3 or 4 times and were ready for transplantation of a clings, but unfortunately on account of the rains all the manure has been washed away and there has been considerable erosion. Even if an earnest attempt is made to reclaim those I nds, that cannot possibly be done in the course of this year itself and it would take not less than 3 to 5 years to restore them to normal condition.

In addition to the paddy fields, communications also have been hopelessly dislocated with the result that Coorg has divided itself into so many parts or islands. Prices shot up as high as anything. A c conut was selling at Re. 1 and one vies of sugar was selling at R. 2-50 in some parts. In the case of people who unfortunately buy rice and other things, for their daily consumption. Goldone knows what their plight was during those fat ful days. Not only interstate a mmunications have been dislocated but inter-district communications also have been dislocated. Virajpet to Coorg-a distance of 20 miles—one took not less than 3 hours even by the shortest route. Similarly the rold to Tellicherry was closed for more than a fortnight. The road from Mercara to Mangalore was also closed and is still closed and is not capable of being restored to normalcy as was admitted by the Government uself.

A large number of houses and huts have been destroyed. It is stated by the Minister concerned that about 124 houses have been damaged by the recent flood, but it has come to our notice that at least not less than 40) houses have actually collapsed. These were the houses owned by Muslims on the banks of the Cauvery. Some of the mountain hills gave way with the result that about 77 families in the village of Mangoli have been me h useless. The houses of the several middle class families also have collapsed and they are beyond

(Sti K. P. KARUMBATTA)

reclamation. Similarly, I need not dilate upon the extent of cattlem reality. We are thankful to God for one thing, that is in Coorg there has not been any casualty of human lives.

There was said to be only one man who died and that too in the course of his attempt to cross the Cauvry by swimming. Many families provide that yescaped and have outlived this calamity. For example in Magula village, just at 6-30 a.m. a house collaps d, though there were rine people in the house half an hour before this incident and they had a feeling that the land might sink. Similarly in o e village in Kir cor, about 11 members just got ou of their house having heard a rumbling at 1-30 and fifteen minutes after, the touse collapsed. Though there have not been any casualties so fir as human lives are concerned, the loss and damage to property is colossal indied.

So far having given an account of the calamities and the ravages. of this mensoon - ravages which sime people have compared to the dayastation of a war-I try to present an assessment of the damages caused. In the presence of the Deputy Commissioners, the Tah ildars and other people, one of the Revenue Inspect rawholw int to a certain village to assess the ex ent of damage, said that 97 ryots in that village had been affected not less than I lakh 40 thousand rupees would be required to r store the r lands to normalcy. If that is so one vallage, how much money would be necessary to restore to no malcy, about 18 thousand acres of land affect d in Viraipet taluk and 8 thousan 1 ac es in Marcara taluk so far as paddy fie ds are converned and also as for damages that have occurred to people owning coffee, cardamon and orange estates, that is anybody's guess. Practically a mountain has moved from an elevated place to a plain. Government have ann un ed that the amount that has been made available by way of distribut on among the people in the Mysore Division as interest-free taccavi loans, is about 10 lakhs. According to a modest computation, so far as my district of Coorg is concerned, though many people who have sustain d heavy damage may not a ply for such loans, the ir educible minim im that would be required for Coorg District as a whole, according to the computation of the Deputy Commissioner and other Revenue O ficers and responsible Members of this House who are sitting here, is about 5 to 6 lakhs of suppes in Virajpet taluk, 21 lakhs for Mercara and about 50 thousen I to I lake in Somwarpet taluk. My o ly submission is that this amount may be made available at once. Speed is the most important thing that has to be borne in mind in the distribution of this amount. It should be remembered that so far as Coo g is concerned, it is a place where the ryots depend not upon an assured supply of water but upon the rains. So far as transplantation of paddy is concerned that hould be completed by the end of what is called 'Karka aka thingalu', by the 15th of August at the most. Even the seeds that are distributed now are useless because they have been horlessly damaged by the floods.

27TH JULY 1961 3735

Even if they are supplied now, it will take more than a month for them to be transplanted. If it is the desire of the Government to help these poor people, to reclaim their land and to see that transplantation takes place, it should be done by the end of August because if it is to be done in September or October, it would be of no use, unlike the practice obtaining in the plains, where the lands are having an assured supply of water. This distribution of 5 or 10 lakhs would not be of any use so far as the poor ryots are concerned. I am constrained to say that the experience of our district has been that the help rendered by the Government often reaches the persons for whom it is intended rather late and there has been inordinate delay in this matter. If that is to happen in this particular case, I submit that the hardships of the people, to keep themselves going by producing crops, would be immeasurable and this district which has been producing a surplus so far would be in deficit. I, therefore, urge upon the Government that speed should be the motto and that the whole thing should be tackled, as one of the leaders of the Congress said, on a warfooting.

So far as fertilisers that are necessary for the district are concerned, they have been washed away on a considerable scale. I understand Coorg had about 15 thousand tons of fertilisers. My submission is that if these fertilisers could not be distributed free, at least they can be given at a subsidised rate. They can be given without any interest for the value of the fertilisers and the amount may be recovered after 2 or 3 years, free of interest. Otherwise there is no point even in transplanting when manures and fertilisers have been completely washed out and where considerable erosion has stalked the land on account of 90 inches of rains within 6 or 7 days.

So far as distribution of seeds is concerned, I am very thankful to the Government because they have taken speeds action and many poor people who lost their seedlings on account of their being under water for days together, have been able to get quick relief from the Government.

I was submitting that it was our information that not less than 400 houses had been destroyed of which many were houses of the people belonging to scheduled castes. there has been a proposal to rehabilitate them. They are being given 3 to 5 acres of land in a place like Channaur where the rainfall is 200 inches. There is no point in shifting these people to a distance of 7 to 8 miles and trying to rehabilitate them in a place where they will not be able to grow any annual crop, the only crops possible there being cardamom and coffee. So far as these scheduled castes are concerned, somehow they must be at least granted 2 to 3 acres of land which are capable of being cultivated with paddy and a certain amount of dry land. Unless this is given, no purpose will be served buy granting house 3 to 5 acres of land and granting building materials at a place where there has been a rainfall of 150 to 200 inches. Many of the middle class people have lost their houses because of

(Sri K. P. KARUMBAYYA)

landslides. They are people, who according to my information, have constructed houses in recent years. Such of those people who have lost their houses costing 10 to 15 thousand rupees, and who are not in a position to reconstruct them, should be given long-term interest-free loans so that they can construct dwelling houses on their own and live there. Otherwise, they are bound to feel that in these days of natural calamity, there was none to look after their interests and give them succour.

I do not propose to take much time of the House except to support the amendment and also the amendment to the amendment so far as the claim of the State is concerned for a substantial aid from the Central Government. As I said at the very outset, even in the case of Coorg one must not go under the impression that only 1,000 out of 10,000 acres of wet land have been damaged. If that sort of a propaganda is made, it would show that our loss is not considerable. Similarly, there is no point in hushing up or giving a distoration or an under estimate of the actual damages this State as a whole has sustained. I concede that more than 50 per cent of the Districts of the State have sustained considerable loss and to give at least the bare minimum that is necessary, our demand so far as the aid from the Central Government is concerned, cannot be anything less than Rs 10 crores. So I am only urging upon the Government as my leader has rightly done, to press the Government of India to give us a minimum assistance of Rs. 10 crores just to tide over this natural calamity that has overtaken the State. I am very thankful to the Speaker for giving me an opportunity to offer my remarks.

್ರಕ್ರೀ ಟಿ. ಖ. ಬೋರಯ್ಯ (ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಮೈನೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲ ಕಹಿರಾ ಮತ್ತು ಕಾವೇರಿ ನದಿಗಳ ಪ್ರವಾಹದಿಂದ ನಂಜನಗೂಡು, ಟಿ. ನರಸೀಪುರ ಮತ್ತು ಕೊಳ್ಳೆಗಾಲ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ನಷ್ಟ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಅಂಶ ಗಳನ್ನು ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯನದನ್ಯರುಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಮಾನ್ಯ ನಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ನಾನೂ ನಹ ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲ ನಂಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದರಲ್ಲ ನನ್ನ ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಈಗ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ನಾನು ತಿಳಿಸಿದ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ಪೈಕಿ ಒಂದಕ್ಕೆ ಸೇರಿರತಕ್ಕ ಬೊಕ್ಕಹಳ್ಳಿ ಎಂಬ ಗ್ರಾಮ ನಂಪ್ಯರ್ಣವಾಗಿ ನಾಶವಾಗಿ ಜನಗಳು ಮನೆ-ಮಠಗಳಿಲ್ಲದೆ ಅನ್ಯರ ಮನೆಯ ಕಟ್ಟೆಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಲ್ಲುವಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಜನಗಳಿಗೆ ನಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಯ ನಾರ್ವಜನಿಕರೂ, ನೃಳೀಯ ನಂಸ್ಥೆಯವರೂ ಅಷ್ಟಿಷ್ನು ಸಹಾಯಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಜನರು ಇರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅವರು ಜೇತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಈ ವನತಿ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಕಳೆದು ಕೊಂಡು ಅಲ್ಲೆವಾಡುತ್ತಿರುವ ಜನಗಳಿಗೆ ಪುನರ್ಪನತಿಗಾಗಿ ಜಮಿಾನನ್ನು ಅಕ್ಷಯುರ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯ ಬಹಳ ಜರೂರಾಗಿ ಅಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಟಿ. ನರಸೀಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೂ ನಹ ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮಗಳು ಎಂದರೆ--ನೋನಲೆ-ಮೊಳೆ, ಹೆಬ್ಬಾಗಿಲು-ಮೊಳೆ ಇಷ್ಟು ಗ್ರಾಮಗಳೂ **ಮತ್ತು ಕೊಳ್ಳೇ**ಗಾಲ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲ ದಾನನಪುರ, ಹಂಪಾಪುರ, ಹನಗಳಲೆ ಇಷ್ಟು ಗ್ರಾಮಗಳೂ ತ್ರವಾಹಕ್ಕೆ ನಿಕ್ಕಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೊಚ್ಚಿಹೋಗಿವೆ. ಕೊಳ್ಳೆಗಾಲ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲ ಕೊಚ್ಚಿ ಹೋಗಿರತಕ್ಕೆ ಗ್ರಾಮನ್ನರು ಗಳೆಲ್ಲಾ ಈಗ ಕೊಫೇಗಾಲಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲೊಂದು ಮ್ಯುದಾನದಲ್ಲಿ

27TH JULY 1961 3737

ಷೆದ್ದುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಕುಕ್ಕಲೂರು ಗ್ರಾಮದ ಒಬ್ಬ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರ ಜಮಾನಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಷ್ಣುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರೆ ಈಗಾಗಲೆ ಅ ಜಮಾನಿನ ಮಾಲ್ಸ್ ಕರು ಆ ಜನರ ಮೇಲೆ ಫೋಲೀಸ್ ಕಂಪ್ಲೇಂಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಡಾನ್ತ ವಾಂಶಗಳು ಹೀಗೆಲ್ಲ ಇರುವುದರಿಂದ ನಕರ್ಕರದವರು ಅತಿ ಜರೂವಾಗಿ ಈ ಜನಗಳಿಗೆಲ್ಲ ವಸತಿಗಾಗಿ ಜಮಾನನ್ನು ಒದಗಿನಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಾಗಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಈ ಜನರಿಗೆ ಹ್ರವಾಹದ ಪರಿಣಾಮದಿಂದ ತೊಂದರೆ ಅಂಟಾಗಿದ್ದರೆ ಇವರಿಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಫೋಲ(ಸರಿಂದ ತೊಂದರೆಗೊಳಗಾಗುವ ಷರಿಸ್ಥಿತಿ ನಹ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ ಕಾರಣ ನರ್ಕಾರದವರು ಈ ಜನಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಬಹಳ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಜಾಗ ಒದಗಿನಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಮೈನೂರು ಜಿಲ್ಮೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ಸಾವಿರ ಹೆಳ್ಳಗಳಲ್ಲ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಅಪಾಯವಾಗಿರುತ್ತವೆಂದು ಹನ್ನೆರಡು ನಾವಿರ ಎಕರೆ ಜಮಾನು ತೊಂದರೆ 'ಗೀಡಾಗಿರುತ್ತದೆಂಡೂ ತಿಳಿಸಿದರು. 'ಅಥರೆ ಈ 12 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೂ ನೀರು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗಿರತಕ್ಕ ಜವಿಾನು ಬಹಳವಾಗಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಆ ಜವಾನಿಗೆ ಏನು ಡ್ಯಾಮೇಜ್ ಆಗಿರುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಈಗ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ನೀರು ಮುಳುಗಿರುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿದ್ದ ನುಮಾರು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಇಪ್ಪತ್ತು ನಾವಿದ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಬತ್ತದ ಚೆಳೆ ನಾಶವಾಗಿವೆ. ಹೀಗೆ ಯಾರು ಯಾರು ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡಲೆ ಬೀಜದ ಬತ್ತವನ್ನೊದಗಿ ಸಬೇಕಾಗಿದೆ, ಹೀಗೆ ನೀರು ಮುಳುಗಡೆ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ರೈತರು ಪಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಶ್ರಮ, ಹಾಕಿರತಕ್ಕ ಗೊಬ್ಬರ ಮತ್ತು ಚೆಲ್ಲರತಕ್ಕ ಬೀಜ ಐತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೆ ಇದರ ಲುಕ್ಸಾನೂ ನಹ ಕನಿಷ್ಟಪಕ್ಷ ಒಂದು ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಕಡಮೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ನಾನಾಗಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೆಲವು ಜಮಾನುಗಳು ನಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನೀರಿನಿಂದ ಮುಚ್ಚಿಕೋಗಿರುವ ಕಾರಣ ಅವುಗಳಗೇನು ಅನಾಹುತವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಈಗ ಗೊತ್ತಾಗುವಂತಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೆ ಅನೇಕ ಜಮಿಾನುಗಳು ಕೊಟ್<mark>ಟಿಕೋಗಿವೆ ಕೆಲವು</mark> ಕೊರಕಲು ಬದ್ದಿವೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಜಮಿಾನುಗಳ ಮೇರೆ 1, 2, 3, ಮತ್ತು 4 ಅಡಿಗಳ ಪ್ರಮಾಣ ಮರಳು ಬಂದು ಬಿದ್ದಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಅನೇಕ ಜನರು ಜಮಾನಿದ್ದರೂ ಇಲ್ಲದಂತಾಗ ಪ್ದಾರೆ. ಈ ಮರಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೆಗಿನಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ತುಂಬಾ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯ ವಾದರೂ ನಿಧಾನವಾಗುವಂತಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಿರುವ ಕಡೆ ರೈತರಿಗೆ ಆ ಮರಳನ್ನು ನಂಪ್ಯರ್ಣವಾಗಿ ತೆಗೆಸಿ ತಗಲುವ ಪೂರಾ ವೆಚ್ಚಹಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಭಾಗವನ್ನು ಸರ್ಕಾರಥವರೂ ಉಳಿದ ಅರ್ಥ ಭಾಗವನ್ನು ರೈತರಿಂದ ಕಂತುಗಳಲ್ಲ ವನೂಲ್ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂಥ ಒಂದು ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳುತ್ತೇನೆ. ತಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹಿಂದೆಂದೂ ಇಂಥ ಭಾರಿ ಪ್ರಮಾಣದ ಪ್ರವಾಹ ಬಂ<mark>ದಿರಲಲ್ಲ. ಎಲ್</mark>ಟ್ರೋ 1911ರಲ್ಲಿ ಒಂದಾವರ್ತಿ, ಪುನಃ 1924ರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು 1931ರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರವಾಹಗಳು ಬಂದಿದ್ದುವು. ಬಂದಿದ್ದರೂ ಆ ಪ್ರವಾಹದ ತೊಂದರೆಯೆಲ್ಲಾ ಕೇವಲ 2-3 ದಿವನಗಳವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಪ್ರವಾಹ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವಾಠಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಬಟ್ಟು ತೊಂದರೆ ಕೊಡುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ಸಾರಿ ರೈತರು ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟನ**ಷ್ಟಗಳಗೊಳ**ಗಾಗಿ <mark>ಪ್</mark>ದಾರೆ. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಇಷ್ಟು ಭಾರಿ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿರಲಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಮನೆಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿರುವುದೇ ಅಲ್ಲದೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪುರಾಣ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಅಗಸ್ತೇಶ್ವರನ್ನಾಮಿ **ಹೇವ**ನ್ಥಾನ ಕುಸಿದು ಬೀಳುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲದೆ. ಈಗಾಗಲೆ ಒಂದು ಭಾಗ ಕುಸಿದು .ಖಿದ್ದಿದೆ. ನರ್ಕಾರದವರು ಈ ತುರಾಣ ಪ್ರಸಿದ್ದ ದೇವಾಲಯವನ್ನು ಜಾಗ್ರತ ದುರಸ್ತು ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಧಿವನ ಸರ್ಕಾರದವರು 40 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಕಡಮೆ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಪರಿಹಾರನೀಡತಕ್ಕ ಅಕ್ಷ್ಣೆ (ಶ್ರೀ ಟಿ. ಪಿ. ಬೋರಯ್ಯ)

ಹೊರಡಿಸಿರುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಅದರೆ ಈಗ ನಮ್ಮಲ್ಲ ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲ ಜನರಿಗೆ ಕೇವಲ 3 ರೂಪಾಯುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಹತ್ತುರೂಪಾಯುಗಳಿಗಿಂತ ಕಡೆಮೆ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಿರತಕ್ಕ ನಿದರ್ಶನಗಳೂ ಇವೆ. ಆದರೆ ನರ್ಕಾರದವರೇನೋ ಬಹಳ ಮೆಹನತ್ತಿನಿಂದ ಕೆಲನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನೂ ನಹ ಕಣ್ನಾರೆ ನೋಡಿ ಹೈನೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಾವು ಕೊಡತಕ್ಕ ರಿಲೀಪ್ ಜಾಗ್ರತೆ ರೈತರಿಗೆ ದೊರೆಯುವ ಹಾಗೆ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಬೇಕು. ಗ್ರಾಮಗಳು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗಿರತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಬೇಗ ಜಾಗ ದೊರಕಿನಬೇಕು. ಈ ಪ್ರವಾಹದ ಹಾವಳಿಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನೇಕ ಆರೋಚನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದುವರೆಗೂ ಅವರು ಯಾವ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮುವನ್ನೂ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೈಗೊಂಡಿರುವಂತೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಮ್ಮಲ್ಲನ್ನು ನಡೆಯ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕೆಲಸಗಳು ಅನೇಕವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ಬೇಗ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡರೆ ಈ ಫ್ಡಡ್ ಹಾವಳಿಯನ್ನು ಕಂಟ್ರೋರ್ ಮಾಡಲು ನಹಾಯುವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬೇಗ ಕೈಗೊಳಲು ಅವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳುತ್ತೇನೆ.

ತಲಕಾಡಿನ ಹತ್ತಿರ ನುಮಾರು ನಾವಿರ ಎ್ರೆ ಭೂಮಿಗೆ ನಷ್ಟಉಂಟಾಗಿದೆ. ಸಾವಿರಾರು ಎಕರೆ ಭೂಮಿಗೆ ಈ ರೀತಿ ಅನಾಹುತವಾಗುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬಹುದು. ನರಕಾರ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ® ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಿ ಫ್ಲಡ್ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ **ಹಿಂದು ಖಾಯಂ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ತೊಂದರೆಗೊಳಗಾದ** ಜನರಿಗೆ ನೈಟ್ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನರಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನರಕಾರದವರು ಜಮಾನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಸಿ ಆ ಭೂಮಿಯೆನ್ನು ಅವರಿಗೇನೇ ಕೊಟ್ಟು ಬಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳುತ್ತೇನೆ. ಕಷ್ಟ ಅನುಭವಿಸಿದವರು ಹೊರಗಡೆಗೆ ಹೋಗಬಹುದು ಅದರೆ ಪ್ರವಾಹ ತೊಂದರೆಗೆ ಈಡಾದ ಬಡವರು ಯಾರು ಕೈತೋಟ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಜೀವನ ನಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅಂಥವರ ಜಾಗ ಪಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳುತ್ತೇನೆ. 1953ರಲ್ಲಿ ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪ್ರವಾಹ ಬಂದಿತ್ತು ಪ್ರವಾಹ ಬಂದಾಗ್ಗೆ, ಟೀ. ನರಸೀಪುರ ಸಂಗಮದ ಹತ್ತಿರ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯಿಂದಲೂ ಸಂಚಾರ ಸಾಕರ್ಯ ನಿಂತು ಕೋಗುತ್ತದೆ ಎಂಟು ಹತ್ತು ಧಿಷನ ಸಂಚಾರ ಸಾಕರ್ಯ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ ಇದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ತೊಂದರೆ ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ರಸ್ತೆಯ ಎತ್ತರ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂದು 1953ರಲ್ಲಿ ಎಸ್ಟಿಮೇಟು ಆಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇನ್ನೂಪರೆಗೆ ಈ ಕೆಲನ ಜಾರಿಯಾಗಿಲ್ಲ, ಇದಕ್ಕೆ ತೀಘ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮತ್ತು ನಂಚಾರ ಸಾಕರ್ಯಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗದ ರೀತಿ ಯಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಪ್ರವಾಹ ಬಂದಾಗೈ ಟಿ. ನರಸೀಪುರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಚಾಮರಾಜನಗರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಖಾಸಗೀ ಜನರು ಬರಬೇಕಾಗು ತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ರಸ್ತೆ ಎತ್ತರದ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಕೆಲನವನ್ನು ತೀಘ್ರದಲ್ಲಯೇ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳುಕ್ಕೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ಶ್ರವಾಹ ಬಂದಮೇರೆ ಅನೇಕ ಸಣ್ಣ ಬಾವಿಗಳು ಕೊಚ್ಚಿ ಹೋಗಿವೆ. ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ ರೈಕರೇ ಅವುಗಳ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಆ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಲು ರೈತರಿಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ರೈತರಿಗೆ ನಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳ ರಿಪೇರಿ ಕೆಲಸವಾಗದೇ, ಹೋಹರೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ದೇಶದ ಸಂಪತ್ತು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸರಕಾರ ಈ ಕೆಲಸದ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಸಹಾಯು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಆಮೇರೆ ರೈತರಿಗೆ ರಸಾಯುನಿಕ

ಗೊಬ್ಬರ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಪ್ರೇಹಿತರು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಗೊಬ್ಬರ ದೊರೆಯುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರವಾಹದಿಂದ ಭೂಮಿ ಬರಡು ಆಗಿದೆ. ರಿಯಾಯತಿ ದರದಲ್ಲಿ ನಾಲದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ರಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ರೈತಾಗೆ ಒದಗಿನಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಪಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ನರಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಪ್ರವಾಹ ವೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ನದನ್ಯರಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಕೆ. ನಾಗೂರ್.—ನಾನು ಅಲ್ಲಿಂದಲೇ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ನನಗೆ ಹತ್ತು ನಿಮಿಷ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಟಿ. ಸೀತಾರಾಮ ರಾವ್.—ಸ್ಟಾಮಿ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಸ್ತಿಯ ನದನ್ಯರಾದ ನನಗೆ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಬದರೀನಾರಾಯಣ್ ಅವರಿಗೆ ಮಾತನಾದಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು, ನಾವು ನಿನ್ನೆಯ ದಿವನ ಹೆನರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.--ನಿಮ್ಮ ಹೆಸರು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಟಿ. ಸೀತಾರಾಮ ರಾವ್.—ಈಗ ನಮ್ಮಿಬ್ಬರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲ ಸೇರಿನಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಜಿ. ನರಸಿಂಹೆ(ಗಾಡ.—ಹಾನನ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸದಸ್ಯನಾದ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲಕ್ಕೆ(ಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜೆ. ದೊಡ್ಡವೇಟಿ.—ಧಾರವಾದ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲ 20ಸಾವಿರ ಜನರು ನಿರಾತ್ರಿತರಾಗಿ ಕಷ್ಟಕ್ಕೀಡಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು.

ಆಧ್ಯಕ್ಷರು. -- ಚರ್ಚೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಅವಧಿ ಎಷ್ಟು ಬೇಕಾಗಬಹುದು :

Sri KADIDAL MANJAPPA.—I require half an hour.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ಶ್ರೀ ಬೊಮ್ಮೆ(ಗಾಡರು ಮಾತನಾಡಲ.

Sri C. M. Arumugham.—Sir, you were pleased to say that chances would be given to members coming from the affected areas. May I bring to your notice that this is not a Representative Assembly and that every body has got a right to speak?

Mr. Speaker.-This is not a Representative Assembly-that every body knows. How the Members make it a Representative Assembly while speaking we knows it and I also know it.

Let me see as to how many members could be accommodated; but I cannot say that I will give a chance to everybody.

Sri S. D. Kothawale.—Sir, my request to the Chair is that this debate may be taken up tomorrow also.

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Sir, I support that suggestion. It is necessary that the representatives of almost all the districts that are affected should be heard in this House. If you do not have enough time today, you may kindly extend it by a few hours tomorrow.

Mr. Speaker.—It is for the House and the Government to decide and advise me in this respect.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—We stand by Sri S. D. Kothawale in this respect, Sir.

Sri Kadidal Manjappa.—We have got still two hours. Let us think of it later. Let the debate go on.

Mr. Speaker.—Whether we are going to take it up tomorrow or not is a thing which has to be decided later. There is still time. I know. But I must know within an hour whether it will be taken up tomorrow because I have to fix up tomorrow's agenda.

Sri J. B. Mallaradhya.—Sir, I understand that the House will meet tomorrow in the morning. Even if you are going to take up the business of the House as scheduled, the Prohibition Bill has to be taken up. Within four hours along with questions, there is no likelihood of the Prohibition Bill being completed tomorrow. On the other hand almost every representative from the districts wants to be heard on this subject of floods. I think the Hon'ble Revenue Minister may agree to the extension of time tomorrow also for this subject. You are not likely to finish the Prohibition Bill. And on the last day you can take up the Land Acquisition Bill because it will help you in acquisition of lands and other things. It has already come from the Select Committee stage. I therefore request that tomorrow also we may have discussion on this flood situation so that the Government may have an opportunity of hearing all Members.

Sri Kadidal Manjappa.—I leave it to the chair. I do not want to shut-out discussion on an important matter like this. We thought originally that one day was sufficient. The Business Advisory Committee thought that one day was sufficient. I agreed yesterday to an extension of time by a day more. One thing must be remembered namely that the problem cannot be solved by discussion alone. I leave the matter to the Chair, Sir.

†ತ್ರೀ ಹ. ಎಸ್. ಬೊಮ್ಮೇಗೌದ (ಮಂಡ್ಯ).—ಸ್ಟ್ರಾಮಿ, ನಾನು ಈ ಸಭೆಗೆ ಬಂದ ಮೆ(ಲೆ ಇಂಥ ಒಂದು ಕಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಚರ್ಚಿನತಕ್ಕ ಅವಕಾಶ ನಮ್ಮ ಪಾಲಗೆ ಬಂದದ್ದು ನಮ್ಮ **ದಾರ್ಭಾಗ್ಯ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಟಿ. ಪಿ. ಬೋರಿಯ್ಯ ನವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಈ ನಲ** ಪ್ರವಾಹಕ್ಕೆ ಅಗನ್ನೈ(ಶ್ವರನ್ಫಾಮಿ ದೇವನ್ಥಾನ ಸಿಕ್ಕಿ ಸಿಕ್ಕಿ ಬದ್ದು ಹೋಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹಿಂದಿನ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಸಮುದ್ರವನ್ನೇ ಅಫೋಶನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಂಥವರು ಅಗನ್ತ್ಯರು. ಅಂಥವರೇ ಇಷ್ಟು ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಈಡಾಗಿರಬೆ(ಕಾದರೆ, ನಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ವಾಡೇ ನಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಹೇಳಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ವುಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ನಿಕ್ಕಿರತಕ್ಕ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ನಮ್ಮಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿರುವುದರಲ್ಲ ಈ ವಿಷಯ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಕೇವಲ ಒಂದೆರಡು ದಿವನಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಹರಿನತಕ್ಕೆ ಕೆಲನವಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಆಗಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇನ್ನು ನಾಲ್ಕಾರು ವರ್ಷ ಗಳಾದರೂ ಬೇಸಾಯಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲದೆ ಆ ಜಮಿನನನ್ನು ಅಬಾದು ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇಂಥಾ ಅನಾಹುತಗಳಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲ ನರ್ಕಾರ ಒಂದು ಎತೇಷ ಅಜ್ಜಿಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿ ನ್ಥಳದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ತಕ್ಷಣ ಎಪ್ಪರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅದನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಈಗ ಬೇಸಾಯುದ ಕಾಲ. ಖುಷ್ಮಿ ಬೆಳೆಯಾಗಲೀ, ತರೀ ಬೆಳೆಯಾಗಲೇ. ಯಾವುದನ್ನು ಬೆಳೆಯಬೇಕಾದರೂ ಇದು ನಕಾಲ. ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಬೆಳೆ

ಹೋದರೆ ಅದು ಕೇವಲ ಈ ದಿವನದ ನಪ್ಪವಲ್ಲ, ಮುಂದೇ ತನ್ನ ಜೀವನವನ್ನು ಯಾವು ರೀತಿ ಸಾಗಿನಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೊಡ್ಡ ನಮನ್ಯ ರೈತರಿಗೆ ಇದೆ. ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಕಾಲದಲ್ಲ ಬೆಳೆಯನ್ನಿಟ್ಟರೆ ಉತ್ಕುಪ್ಪವಾದ ಬೆಳೆ ಅವನ ಕೈ ಸೇರುವುದು ಕಪ್ಪ. ಕೆಲವು **ಜಮಾನುಗಳಲ್ಲಿ** ನಾಲ್ಕಾರು ವರ್ಷ ಬೇನಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದ ಫರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಅದುದರಿಂದ ನರಕಾರದವರು ತಾವು ಒದಗಿನತಕ್ಕ ಬೀಜದ ಬತ್ತ ಹಾಗೂ ಕು ತಕ ಗೊಬ್ಬರ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಬೀ<mark>ಜದ</mark> ಬತ್ತವನ್ನು ಮುಫತ್ತಾಗಿ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟು, ಕೃತಕಗೊಬ್ಬರ ಮತ್ತು ಜಮಾನು ಆಬಾದು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ನಾಲವನ್ನು ಹತ್ತುವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲ ತೀರಿತು ವಂತೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪನಿಕೊಟ್ಟು ನಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ವರ್ಷ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದಲ್ಲ ಅದನ್ನು ತೀರಿನಬೇಕೆಂದರೆ ಕಷ್ಟು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಕೂಡ ಬೇನಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆಯರುವಾಗ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದಲ್ಲಯೇ ನಾಲವನ್ನು ತೀರಿಷಬೇಕು ಎಂದರೆ ಬಹಳ ಕಪ್ಪಕ್ಕೆ ಈಡಾಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೊದಗುತ್ತದೆ. ವಾನ್ಯ ನಹಕಾರ ನಚಿವರು ನಹಕಾರ ನಂಘಗಳ ಮೂಲಕ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಈಡಾಗಿರುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ **ಮಧ್ಯವರ್ತಿ** ನಾಲದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನಹಾಯುವನ್ನೊಡಗಿನುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಸಿ ಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನು ವಾಷನ್ಸು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ನಂದರ್ಭದಲ್ಲ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮುಧ್ಯವರ್ತಿ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಐಧು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ತೀರಿನಬೇಕೆಂದರೆ, ಕೆಲವು ನಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲ ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಮಣ್ಣನ್ನು ತಂಮು ಜಮಾವನ್ನು ವ್ಯವನಾಯಕ್ಕೆ ಹೋಗ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡಿ ಬೆಳೆ ತೆಗೆಯ ಬೇಕಾದರೆ ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಅವರಿಗೆ ಹತ್ತು ವರ್ಷ ಅವಧಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ನಂದರ್ಭದಲ್ಲ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅನೇಕರು ಮನೆಮಠಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವಂಥ ವರದಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬಂದಿದೆ. ಅಂಥ ಜನರಿಗೆ Rural Housing Scheme ಮೂಲಕ ಮನೆಗಗಳನ್ನು ಒದ್ದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಈ ಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಸಡಿಲಗೊಳಿಸಿ, ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಈ ರೀತಿ ಕೊಟ್ಟ ಸಾಲವನ್ನು 15-20 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲ ತೀರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಪ್ರವಾಹಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿರುವ ಮತ್ತು ಮನೆ ಮಠಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರುವವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಧದಲ್ಲ ವಾನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ವೊನ್ನೆ ತಾನೇ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಡೆಯ ವ್ಯವಸಾಯ ಸಂಘದಿಂದ ಸುಮಾರು 500 ರೂಪಾಯು ಗಳಷ್ಟು ಬೀಜದ ಭಿತ್ರವನ್ನು ಮುಘತ್ತಾಗಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರೈತರಿಗೆ ಹಂಡಲು ಅವಸರರು ಮಾಟಿಂಗ್ ಕರೆದು, ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲ ತಾಲ್ಲೂಕು ವೃವಸಾಯ ಸಂಘಗಳೂ ಕೂಡ ಆದಷ್ಟು ಉದಾರವಾಗಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮನವಿಯನ್ನು ಸಹ ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

[Mr. Defuty Speaker in the Chair.]
ಬೇನಾಯಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಕಾಲದಲ್ಲ ಏನೇನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಬೇಕು,ಎಂದರೆ ಇನ್ನೊಂದು. ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು, ಯಾವ ಕಾಲಡಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ. ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೊರಚಿದ್ದೀರೋ, ಅದೇ ಕಾಲದಲ್ಲ ಸಹಾಯುದ ಪ್ರಯೋಜನ ದೊರೆಯು ಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನ್ಯಾರ ಮನಗಾಣಬೇಕು. ಬೇನಾಯಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಕಾಲದಲ್ಲ ಸಹಾಯ ದೊರೆಯದೇಹೋದರೆ, ನಿಮ್ಮ ಪ್ರವಾಯ ನಿಷ್ಪ್ರಸ್ಥೆ ಜನವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಈ ಮಖೆ ಮಳೆ ಮುಗಿಯುವುದರೊಳಗೆ ರೆತ್ಡಿತರಿಗೆ ಏನೇನು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕಂದಿದ್ದೀರೋ, ಅದನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಸಂಥರ್ಭವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಂಡು, ನೊಂದುರೆತ್ಡಿತರಿಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಯಾರೂ ತಮ್ಮ

(೨) ಜಿ.ಎನ್. ಬೊಮ್ಮೇಗೌಡ)

ಸ್ಟಂತಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಕೂಡದು. ಯಾರಾದರೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರ ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ, ಕಠಿಣ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ವಿಧಿನರಾಗುತ್ತ ದೆಂಬ ಒಂದು ಅಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಬೇಕು. ಅದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ, ಈ ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ನೊಂಡವರಿಗೆ ನಹಾಯ ತಲಪ್ಪವಂತೆ ಮಾಡಲಿ ಎಂದು ಮತ್ತೊಂದು ನಾರಿ ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಪರ್ಕಾರವನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಈ ನಂದರ್ಭದಲ್ಲ ಅಲ್ಪ ಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ನನ್ನ ಈ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಪಡಿತರವಾದ 250 ರೂಪಾಯಗಳನ್ನು ಪರಿಹಾರ ನಿಧಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ, ಈ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಪಂದಿನುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಬ. ರಾಜಿಯ್ಯ (ಚಾಮರಾಜನಗರ) —ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಪ್ರಕೃತಿಯ ವಿಶೋಪಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ, ಪ್ರವಾಹದ ಹಾದಳಿಯಿಂದ ನೊಂದ ಜನರಿಗೆ ಮೊದಲನೆಯ**ದಾಗಿ ನನ್ನ ಅನು**ಕಂಪ **ವನ್ನು ನೂಚಿನುತ್ತೇ**ನೆ. ಪ್ರವಾಹದ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ಜನರು, ಜಾನುವಾರುಗಳು, ಭೂಮಿ ಸಾರ್ವ ಜನಕರಿಗೆ ನೇರಿದಂಥ ಕಟ್ಟಡಗಳು, ರನ್ನುಗಳು, ಸೇತುವೆಗಳು ಮುಂತಾದುವುಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ತೊಂದರೆ ಉಂಟಾಗಿದೆ ಇದುವರೆಗೆ ನನ್ನ ಹಿಂದೆ ಮಾತನಾಡಿದ ಮಾನ್ಯ ನದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ತಂತಮ್ಮ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರವುಟ್ಟಿಗೆ ಕೇಡಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೇನೇ ಸರ್ಕಾರಡವರು ತಾತ್ಕಾರಿಕವಾಗಿ ಏನೇನು ಸರಿಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಮುಂದೆ ಏನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆನ್ನುವ ವಿಷಯವನ್ನೂ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನನಗಾದರೂ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ, ಟಿ. ನರನೀಪುರ, ನಂಜನಗೂಡು ಮತ್ತು ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾಲ್ಲೂಕು ಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಹಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಹೆಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದಂಥ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿ ರೋಮಾಂಚನವಾಯಿತು. ಈ ಅನಾಹುತ ನೆಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಲ್ಲದ ವಿಷಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದರೆ ಈ ಒಂದು ನಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತತ್ಕ್ಷಣ ಏನು ಪರಿಹಾರುನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನರ್ಕಾರ ಅಜ್ಲಿ ಮಾಡಿದೆಯೋ, ಅಮ ಜನಗಳಿಗೆ ಹೊರಕದೆ ಪೂರ್ತ ಇರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಒಂದು ವಿಷಾದವಾಗಿದೆ. ತಾವು 40 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ 100 ರೂವಾಯಿಗಳರವರೆಗೆ ತಾತ್ಕಾಲಕ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಡೆಪ್ಯುಟ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಬೊಕ್ಕನಹುಳಿ, ಹೊಸಕೋಟೆ ಮಳೆ, ಕುರುಬರ ಬಡಾವಣಿಗಳಾರ ನಂಜನಗೂಡಿನ ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಅದು ಬಹಳ ಕಡಿವೆ). ಜನಗಳಿಗೆ ವಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನ್ಥಾನವಿಲ್ಲ. ಅವರು ತಗ್ಗಿನ ಜೌಗು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲ ಜೀವಿನುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ನೊಳೆಗಳ ಕಾಟ ಬೆರೆ. ಕೆಲವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲ ಮತ್ತು ದೇವನ್ಥಾನಗಳಲ್ಲ, ಅದೂ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲ ವಾಸಸ್ಥಾನ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಿಮ್ಮವರ್ಗದ ಜನರಿಗೆ ಅಲ್ಲ ಕೂಡ ಸ್ಥಳವಿಲ್ಲ. ಅವರು ಕೇವಲ ಟೆಂಪೊರರಿ ಷೆಡ್ಡುಗಳಲ್ಲ ಕಾಲಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಪ್ರೆಡ್ಡುಗಳಿಗೆ ಒಂದೇ ಕಡೆ ಗರಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ; ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಇಂಥಾ ಚಿಂತಾಜನಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಜೀವನ ನಾಗಿನ ಬೆ(ಕು. ಸುಮಾರು 10 ದಿವಸಕ್ಕೆ ಅಗತಕ್ಕಂಥ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ತಾತ್ಕಾಲಕವಾಗಿ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾಗ್ಗೂ, ಕೆಲವು ಸಂಸಾರಗಳಿಗೆ 10 ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರು ಹೊ<mark>ಟ್ಟೆ</mark> ತುಂಬಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಕಷ್<mark>ಟವಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ</mark> ದವರು ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸೂಡನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ರೋಕೋಪಯೋಗಿ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಕೆಲವು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಲೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು, ಸ ಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ ವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಾನು ಹೇಳದ ಮೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ತೆಗೆಮಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಕೆರೆಗಳನ್ನು ರಿಷೇರಿಮಾಡಿತಕ್ಕಂಥ ಗ್ರಾಮ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು

ರಿಹೇರಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ, ಅಣ್ ಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟತಕ್ಕಂಥ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಯೋಜನೆಗಳು ಮಂಜೂರಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇನ್ನೂ ಮನಸ್ತು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ, ಎಷ್ಟುದಿವನ ಪ್ರಕೃಟಿ ಊಟ ಒದಗಿನುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ : ಇದು ಯಾವ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣವಿಂದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೂ ತೀವ್ರವಾಗಿ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ನೆರವೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಪುನರ್ವನತಿ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲ ತಗ್ಗು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲ ವಾನ ಮಾಡು ತ್ತಿರುವ ಜನರನ್ನು, ಇನ್ನೊಂದು ಎತ್ತರವಾದ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಅದೇ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಕಡೆಯ ಬಡಾವಣಿಯಲ್ಲ ಜಾಗಕೊಟ್ಟು ಮನೆಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುವುದು, ಮೊದಲನೆಯದು. ಎರಡನೆಯದು, ಒಂದೊಂದು ಉರೇ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಹೋದಕಡೆ, ಬೇರೆಕಡೆ ಉರನ್ನು ಕಟ್ಟತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು. ಒಂದನೆಯದಕ್ಕೂ ಎರಡನೆಯದಕ್ಕೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಒಂದು ಊರಿನಲ್ಲ ತಗ್ಗು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ_{್ಕ}ಂಥವರಿಗೆ ಎತ್ತರವಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬಡಾವಣೆ ಮಾಡುವ ಸಂಧರ್ಭ ದಲ್ಲ, ಅವರಿಗೆ ಜಾಗದ ಒಂದು ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ, ಮತ್ತು ಅವರು ಮನೆಕಟ್ಟಕ್ಕೊಳುವುದಕ್ಕೆ ಹಣಕಾಸಿನ ಮತ್ತು ಮರಮುಟ್ಟು ಗಳ ಸಾಲಭ್ಯ ಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಇತರ ಸಾರ್ವಜಾಕ ಸಾಲಭ್ಯ ಗಳೂ ದೊರೆಯಬೇಕು; ಎಂದರೆ ರನ್ತ, ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಪಾಠಶಾರೆಗಳು, ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿ ಸತಕ್ಕಂತ ಇನ್ನಿತರೆ ನೌಲಭ್ಯಗಳು ಹೊಸದಾಗಿ ನಿರ್ಮಾಣಮಾಡಿರ ತಕ್ಕಂಥ ಗ್ರಾಮ ಗಳಲ್ಲಿ ಸೌರ್ವಜನಿಕ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳು, ಅರೋಗ್ಯ ಕೆಂದ್ರಗಳು, ದೇವನ್ನಾನಗಳು, ರಸ್ತೆಗಳು ಮುಂತಾಡುವುಗಳನ್ನು ನರ್ಕಾದವರು ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಊರಿನ ಒಂದು ಹೊನ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಏಕು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು, 1911ನೆಯ ಇಸವಿ, 1924ನೆಯ ಇಸವಿ, ಮತ್ತು 1953ನೆಯ ಇಸವಿ ಯಲ್ಲ ಮತ್ತು ಈಚೆಗೂ ಗೊತ್ತಾಗಿವೆ. 1953ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲ ಒಂದು ಫ್ಲಡ್ ರಿಲೀಫ್ ಕಮಿಟಿಸುನ್ನು ಮೈಸೂರುಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲ ಮಾಡಿತ್ತು, ಆ ಸಮಿತಿ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಮೈಸೂರು ಜೆಲ್ಲೆಯಲ್ಲ ಯಾವ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಪ್ರವಾಹಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗುತ್ತವೆಯೋ, ಅವುಗಳ ಪುನರ್ವನತಿ ನಿರ್ಮಾಣ ನಾಡುವುದಕ್ಕೋನ್ಯರ ಏಳು–ಎಳುವರೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಒಂದು <mark>ರೋಜನೆಯನ್ನು ತ</mark>ಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾಗ್ಗೂ, ಸರ್ಕಾರ ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಏನು ಮಾಡಿದೆ? 1953ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಹನುಮಂತಯ್ಯ ನವರು, ಟ. ನರಸೀಪುರಕ್ಕೆ ಬಡಾವಣಿಗೋನ್ಯರ 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಅನ್-ದಿ-ಸ್ಟಾಚ್ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದರು. ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ, ಇನ್ನೂ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಯೇ ಇದ್ದಾರೆ, ಇದು ಜನರ ದುರದೃಷ್ಟವೋ ಅಥವಾ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಮಂದಗಾಮಿ ನೀತಿಯೊ ಎಂದು ಕೇಳದೆ ವಿಧಿಯಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಬಡವರಿದ್ದಾರೆ, ಎಲ್ಲ ನ್ಯಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯ ಇಲ್ಲವೋ, ಆ ಜನಗಳಿಗೆ ಈ ನಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪುನರ್ವನತಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲ ದಲ್ಲ ಅವರಿಗೆ 300ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ನಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಅರ್ಡರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರೊವಿಷ೯ ರಿಲೀಫ್ ಕೊಡುವಾಗ ಒಬ್ಫೊಬ್ಬರಿಗೂ ಎಷ್ಟು ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದರ ಅಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ನಷ್ಟ ನೂರು ರೂಪಾಯಗಳವರೆಗಿದ್ದರೆ. ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಗಳ ಪರಿಹಾರ, 500ರವರೆಗಿದ್ದ ರೆ 25 ರೂಪಾಯಿಗಳ, ಸಾವಿರದ ಮೇಲದ್ದರೆ 40 ರಿಂದ 100 ರೂಪಾಯಿ ಗಳವರೆಗೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಒಂದ ಗ್ರೆಡೇಷನ್ ಮೇಲೆ ಕ್ಯಾಪ್ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಕೊಡಲು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೀರಿ. ಷೀಗೆ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, <mark>ನಷ್ಟ ಎಷ್</mark>ಟು ಮಟ್ಟಿಗಾಗಿದ್ದರೂ, ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರದ ಎುತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ನಷ್ಟದ ಅಂದಾಜನ್ನುತಯಾರು ಮಾಡಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ಬಡಜನಗಳಿಗೆ ಏನೊಂದು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದ್ದಾರೆಯೋ, ಅಪರಿಹಾರ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ.

(ಶ್ರೀ ಬ. ಠಾಡಯ್ಯ)

ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಫರಿಹಾರ ನಿಕ್ಷದಿದ್ದರೂ ಬಡವರಾದವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇ ಕಾದುದು ಅತಾ ವಶ್ಯಕ. ಅವರಿಗೆ ಪರಹಾರವನ್ನು ಕೊಡುವ ಅಂದಾಜಿನ ಮೇಲೆ, 25,50,100 ಹಾಗೂ 300 ರೂಪಾಯಿಗಳೊಳಗಡೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಯಾದ ಸರಿಹಾಂವನ್ನು ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅವರು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬಡವರಾದವರು ಎಂದರೆ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಪರಿವಾರ ವರು, ನಾಯಕ ಪಂಗಡದ ಜನರು ಮತ್ತು ಕುರುಬರು ಬಹಳವಾದ ತೊಂದರೆಗೆ ಕಡಾಗಿದ್ಧಾರೆ. ಹಿಂದೆ ನಿಷ್ತು ವರ್ಗ ದವರಿಗೆ ನಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನರಕಾರದವರು ಅವರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು 400 ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಕೊಡ್ಲೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆಮಾಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈ ವರ್ಷ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಒಂದು ಹೋಜನೆಯೂ ಇನ್ನೂ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರ ವಿಷಯ ಏನೇ ಇರಲ್ಟ, ಈಗ ಸರಕಾರದವರು ಏನು ಒಂದು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಿದ್ಧಾರ್ಗೇ, ಅದರಂತೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ಬಂಜರು ಭೂಮಿಗಳಿರುತ್ತವೆಯೋ ಅಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲ ಕಾರೋನಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಈ ಜಾರಿಗೆ ವನತಿಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಕಾಲ್ಮೇನಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಯಾರು ಅಲ್ಲಯ್ಯ ನೆಲನಲು ಇಸ್ಟ ಪಡುತ್ತಾರೋ ಅಂತಹ ಜನಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿರುವುದನ್ನು ಈ ನಂದರ್ಭದಲ್ಲ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಈ ನಿರಾಶ್ರಿತಜನಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು ಸಮಯೋಚಿತ ವಾದುದು. ಇದರಿಂದ ಅವರ ಜೀವನೋವಾಯಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಅನುಕೂಲಸಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾದ ಫಾರೆಸ್ಟು ರ್ಯಾಂಡ್ಸ್ ಗಳಿವೆಯೋ ಅದರಲ್ಲೂ ಕೊಳೇಗಾಲದ ತಾಲ್ಲೂ ಕಿನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೇ-ಅಲ್ಲ ಇಂತಹ ರಿಲೀಫ್ ವರ್ಕುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಬೆಳೆಗಳು ಹಾಳಾಗಿರತಕ್ಕ ಮತ್ತು ಜಮ್ನೀಸಿಗೆ ತೊಂದರೆಯುಂಟಾಗಿರ ತಕ್ಕ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ನರಕಾರದವರು ನಾರೆಗಳನ್ನು ತ್ರೋಡಿಸಿ ನೀರನ್ನು ಕೊಡಿನುವುದಕ್ಕಾಗುವು ದಿಲ್ಲ. ಇವೆಲ್ಲವನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ರೈತರ ಮೇಲೆಯೇ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಈಗಿರುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಲವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಈ ಜಮಿನುಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವು ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಲ್ಲ. ಕೊಂಡನಕೊಪ್ಪಲು, ತಲಕಾಡಿನ ಹತ್ತಿರವಿರುವ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿಯಲ್ಲ, ಕುಕ್ಕೂರು, ಹೊಸತೊರೆ, ಎಡಕುರ, ಈ ಭಾಗಗಳಲ್ಲ ಇರುವ ಭೂಮಿಗಳಲ್ಲ ಮರಳು ತುಂಬ ಹೋಗಿಬಟ್ಟಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ(ನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲ ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿ ತಿಇದೆ. ನರಕಾರದವರು ಈ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಉತ್ತನುವಾದ ಗರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರಲು ನರಕಾರ ದಲ್ಲಿ ಬುರ್ಡಡೋನರುಗಳಿವೆ, ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿವೆ. ಇವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದರಿಂದ ಒಂದೆರಡು ತಿಂಗಳನ್ನು ಮರಳನ್ನು ತೆಗೆಮ ಈ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿನ ಜನಗಳಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಈ ನಂದರ್ಭದಲ್ಲ ನೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ವುನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ 300 ರೂಪಾಯ ಗಳಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಮುನ್ನೂ ರು ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಬೆರೆ ಬಾಳುವ ಮರ, ಬೊಂಬುಗಳು ಯಾವ ಕಡೆಯಲ್ಲ ಜನ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೊ(ಅವರಿಗೆ ನುಲಭವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕುವಂತಿರಬೇಕು. ಅದುದರಿಂದ ಈ ಮರದ ನಾಮನುಗಳನ್ನು ಅಯಾ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಹೆಡ್ ಕ್ಟಾರ್ಟರುಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಖಾಸಿ ಹಂಚುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದು ನೂಕ್ಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕಾಳುಗಳನ್ನು ಹಂಚುವುದು ಮತ್ತು ತಕಾವಿ ನಾಲಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ನಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ encumbrance ಇಲ್ಲದಂತೆ ರೈತರು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. 2,000 ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಬೆರೆ ಬಾಳುವ ಜಮೀನಿದ್ದರೆ 200 ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ನಾಲ ಎಂದು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಪುನಃ ನಾಲ ಬೇಕಾದರೆ ಮೊದಲನ ನಾಲ ಪೂರ್ತಿ ತೀರಿರ ಬೇಕು. ಆದರೆ ಭೂಮಿಯು 150) ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಬೆರೆ ಬಾಳುವಂತಿಸ್ಥರೆ ಇದರ ಶೇಕಡಾ 75 ರಷ್ಟು ನಾಲವನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು ಎನ್ನುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರೆ ಈ ನಾಲವನ್ನು ಕೊಡು

ವುದರಿಂದ ಉಪಯೋಗ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿವಾಗಿ ಶೇಕವಾ 75ರಷ್ಟು ಬೆಲೆಯುನ್ನು, ನರಕಾರ ಕೊಡಲು ಮನತ್ತು ಮಾಡವೇಕೆಂಡು. ನೂಚಿತುತ್ತೇನೆ, ಈ ಎಲ್ಲ ಅತುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಡು ಅಂದಾಜುಗಳನ್ನು ತಮಾರು ಮಾಡುವಾಗ ಅಧಿಕಾಠಿಗಳು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾವ ಎತ್ತಿ **ಮೇಟು**ಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಸರಿಯಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರವಾಹದ ದೆನೆಯಿಂದ ಎಷ್ಟು ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ, ಎಷ್ಟು ಜನಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದ್ದೆ ಮತ್ತು ಕಷ್ಟಗಳಾಗಿವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪರಿತೀಲನಿ ಅಖ್ಯೇರಾದ, ಸ್ವಲ್ತ ಮಟ್ಟಿಗೆ approximate ಅದಂತಹ ಒಂದು ಷಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಇಂಡಿಯಾ ನರಕಾರಡಿಂದ ತೀಘ್ರವಾಗಿ ನೆರವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು; ಹೀಗೆ ವಾಡವೇ ಹೋಡತೆ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆಡ ಕಾರಣ ಒಂದು ನಿಖರವಾದ ಅಂದಾಜನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ, ನಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು **ತಂ**ಧಿರುವ ತಿಮ್ನಪಡಿಯಲ್ಲ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಸುಮಾರು∞ ಹತ್ತು ಕೋಟಿಡುವು_ತ ಪರಿಸಾರವನ್ನು ಈ ಬಡಜನರ ಪುನರ್ವೃವಸ್ಥೆಗಾಗಿ ಹಡೆಯಲು ಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೋನ್ಕರ ಇಂತಹ ಒಂದು ಮನವಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ತಿಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಇಲ್ಲ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. Floods havoc ಗಳನ್ನು **ತಪ್ಪಿನಬೇಕು ಎಂದು ಏನೇನು ಯೊಜನೆಗಳನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡಿದ್ದರೋ** ಆವು, ಕಳೆದ ಎರಡನೆಯ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಹೋಜನೆಯಲ್ಲ ಮತ್ತು ಈ ಮೂರನೆಯ ಹೋಜನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಯಾವುವೂ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಬೇಕೆಂದಿದ್ದುವೋ ಅವನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೊಡಗಿನ ಹಾರಂಗಿ **ಮತ್ತು** ಕಂಬದಕಡ ಪ್ರಾ<mark>ಜೆಕ್ಷನ್ನು ಮಾಡಿ ಇಪೊತ್ತಿನ ದಿನ ಈ ನೀರನ್ನು</mark> ಉಗಯೋಗಿನಿಕೊಳಡಿದ್ದರೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬಿದರ**್ಯ** ಹತ್ತಿರ ಕ**ಪು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಕು ಸು**ವರ್ಣಾವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಕು ಹಾಗೂ **ಹೇಮಾ**ವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು ಇವನ್ನು ಪೂರೈನಿವ್ದಿದ್ದರೆ ಜನಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನೆ ಕೊಡ್ಟೇಕು, ಎಂದು ಮನಎ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಈ ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ವೀರಪ್ಪ (ಹೊಳೆನರಸಿಪುರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ನವನ್ಯರು ಗಳು ಪ್ರಕ ತಿಸು ವೈಪರ ತ್ಯ ಹಾಗೂ ವಿಕೋಪಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿರತಕ್ಕ ಷರಿಸ್ಥಿ ತಿಯನ್ನು ಕೂಲಂಕಷ ಹಾಗಿ ಈ ನಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿರ ಶಕ್ತ್ ಜನಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನೂಚನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಈ ನಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕೆಂದು ಬಯನುತ್ತೇನೆ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ, ಜನಜೀವನ ಸಲ್ಲಿ ವೈಕ್ತಿಯ ವೈವಹಾರವಾಗಲ್ಟ್, ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಹಾರ ಾಗಲ್ಟ ಅಥವಾ ನರಾರವ ವ್ಯವಹಾರವಾಗಲೀ, ಅವನ್ನು ದೂರದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ಪರಿಶೀಲನುವುದು ಶಹಳ ಉಚಿತ್ಯ ಇದು ಪಂಡಿತರ ಮತ್ತು ಅನುಭವಗಳ ಒಂದು ತತ್ವವಾಗಿದೆ. ನರಕಾರ <u>ಎಷ್ಟರಮುಟ್ಟಿಗೆ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿದೆ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವೆ ರೀತಿಯಾದ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮವನ್ನು</u> ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡದರೆ ನಜವಾಗಿಯೂ ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗಿದೆ. ಪ್ರಕೃತಿಯ ಹೈತರತ್ರದಿಂದ, ಅತವೃಷ್ಟಿ, ಅನಾಪ್ಕಟ್ಟ ಮತ್ತು ಕ್ಷಾಪುವಾದಗಳು ಅಗಾಗ್ಗೆ ಬರುತ್ತಿರುತ್ತವೆ, ಸರಕಾರ ಜನತೆಯ ಒಂದು ಗುರುತರವಾದ **ಜ**ವಾಬ್ಡ್ರಾರಯ ನ್ನು ಹೊತ್ತಿರುವುದರಿಂದ **ುವ** ರಮಟ್ಟಿಗೆ ಮುಂಜಾಗರುಕತೆ ವಹಿನಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗತ್ತೋ ಅಂತಹಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಸಿನ್ನೆಯ ದವನ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಹೇಳಿದಂತೆ Preventive Measures ಏನೇನನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿ ಹಾಗ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರದವರೂ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪ್ರವಾಹಗಳ ಉಬ್ಬರವನ್ನು ್ಷಾಡೆಗಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ ಅನೇಕ ದಾರಗಳವೆ.

ಈಗರತಕ್ಕಂಥ ನದಿಗಳ ನೀರನ್ನು ಯಾವ ಕೃತಿ ಜಿನತೆಯ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಉಪಯೋಗಿನಿಕೊ ಇದೇಕು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಎಚಾರಮಾಡ ನೋಡದರೆ ಸರಕಾರವು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು (ಶ್ರೀ ವೈ. ವೀರಪ್ಪ)

ಮಾಡಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಈ ನಂದರ್ಭದಲ್ಲ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. 1924-74ರ ವರೆಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಅವಧಿಯಲ್ಲ ಮೈಸೂರು ದೇಶ ಎಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್ನಿನಿಂಡ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಪ್ಪನ್ನೂ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳು ಈಗ ತಯಾರಾಗಿದ್ದರೂ ನರ್ಕಾರ ನಿಜವಾಗಿ ದಿಟ್ಟತನವಾದ ಮತ್ತು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆರುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ನೆರೆಯ ಪ್ರಾಂತದವರಾದ ಮೆದ್ರಾಸ್ ಮತ್ತು ಅಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ ದವರ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿನ ಲೀಡರ್ಸ್ಟ್ ಪ್ರಕ್ರಮಟ್ಟಿಗೆ ಮುಂದಾಳು ತನದಿಂದ ನೂತ್ತ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಕಾಲದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇಂಡಿಯಾ ನರ್ಸಾರವೊದನೆ ಪತ್ರ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಈ ನಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ನೋಡ ಬೇಕಾಗಿವೆ. ಅಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶದವರು ಕೃಷ್ಣಾ ಗೋದಾವರೀ ನದಿಗಳ ನೀರನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿನಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟನ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ತಗೆಮಕೊಂಡಿ ದ್ದಾರೆ. ಎಂಬುದನ್ನೂ ನಹ ನಾವು ನೋಡಸೇತು. ಅಂದ್ರ ಪ್ರದೇಶಸ ಮೇಲ್ಮನೆ ಮತ್ತು ಕೆಳಮನೆಗಳ ಜುಟೀ ಅಧಿವೇಶನವನ್ನು ಉಷ್ಠೇಶಿಸಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದಾಗ ಅಂದ್ರಪ್ರದೇಶದ ಗೌರ್ಕರ್ ಶ್ರೀ ಭೀ ುಸೇನ ಸಾಚಾರ್ ಅವರು 1951ನೆಯ ಇಸವಿ ುಲ್ಲ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅದೆ ಒಪ್ಪಂದೆ ವನ್ನು ನಂಬಂದೆ ಷಟ್ಟ ರಾಜ್ಯಗಳು ಎಲ್ಲವೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನೂಚರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಎ.ಐ. ಸಿ.ಸಿ. ಅಧ್ಯ ಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀಮನ್ ಎಕ್. ನುಜೀವರೆ ಸ್ತಿಯವರು ತಮ್ಮ ಪ್ರತ್ಯೇಕಧೋರಣೆಯ ಮನೋ **ಭ**ಾವವನ್ನು ನೂಚಿನಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ನಮ್ಮ ನರ್ಕಾರದವರು ಇದುವರಗೂ ಎಾವ ರೀತಿ ಯಲ್ಲೂ ಅಂತಹ ದಿಟ್ಟತನವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಈ ನಂದರ್ಭ ದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ನಂಕಟದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲ ಎಷ್ಟೋ ಪ್ರಾಜೆಕ್ನುಗಳನ್ನು ಸಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಪ್ರವಾಹದ ಹಾವಳಿಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬಹುದು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಕೆಲವಾರು ಅಂಶಗಳನ್ನು ನಾನು ಈ ನಂದರ್ಭದಲ್ಲ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಶ್ರವಾಹ ವಿಡಿತ ನಂಭವಗಳ ಹಿಂದೆ ಎಷ್ಟೋನಾರಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ್ಲ ಉದ್ಭವವಾಗಿದ್ದರೂ ಇದು ವರೆಗೂ ಯಾವ ಶಾಶ್ವತ ಕ್ರಮವನ್ನು ನರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಆ ರೀತಿ ಜರೂರು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಅದು ಈ ವಿಶೇಷ ನಂದರ್ಭದಲ್ಲ ಏನೇನೂ ಸಾಲದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ತಿದ್ದು ಪಡಿಗಳನ್ನು ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಅನೇಕರು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ವಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರೂ ನಹ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಂತೆ ಒಬ್ಬರು ಮೂರು ಕೋಟ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕ್ರೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕ್ರಳದರೆ ಅದು ಸಾಲದೆಂದು ಇನ್ನೊಬ್ಬರು 10 ಕೊಟ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಬಹಳ ನೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ನೀವು ಬಹಳ ಲಘುವಾಗಿ ಪ್ರತಿಭಟನಿದ್ದೀರಿ. ವಾವು ಎಷ್ಟು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದೇವೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಇನ್ನೂ ಮುಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯಾದ ಘಟನೆಯಾಗಿ ಜನಗಳು ನಿರಾಶ್ರಿತರಾದರೆ ಅಂತಹ ಕಾಲದಲ್ಲ ಆವರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಹಣ ನಹಾಯ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಬಡ್ಡೆಟ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರುಮಾಡಿಲ್ಲ. ನಾವು ಆ ಕಾಲದಲ್ಲ ಮಾತನಾಡಿದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನರ್ಕಾರದವರು ಬಹು ಲಘುವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತೀರ್ಮಾನ ಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶ ಬಡ ದೇಶವಾಗದಿದ್ದರೆ, ನಮ್ಮಲ್ಲ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಮಂಜೂರಾಗಿದ್ದಿದ್ದರೆ ನಿಜವಾಗಿ ಬಹಳ ತ್ವರಿತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ವನ್ನು ಕೊಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಪ್ರವಾಹ ಪೀಡಿತರಾಗಿ ನೊಂದವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾಯವನ್ನು ಬಹು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ನಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದರೇ ಕೇಂದ್ರ ನರ್ಕಾರದ ಕಡೆಕೈ ಒಡ್ಡಬೇಕು; ಇಲ್ಲವಿದ್ದರೆ ನುಮ್ಮನಿರಬೀಕು. ಇದರಿಂದಲೇ ಅ ಜನಗಳ ನ್ಥಿತಿ ಈಗ ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕರವೂ ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವಾಲನಯಲ್ಲ ರೋಹ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಈ ನೆಂದರ್ಭದಲ್ಲ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರವಾಹ ಶೀಡಿತವಾದ ನಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲ ಅತುರಾತುರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಅಜ್ಜೆಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿ ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ಆಲ್ಫ ಪರಿಹಾರವನ್ನಾದರೂ ಕೂಡಲೇ ನೊಂದವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ಸರ್ಕಾರತ ಅಧ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ ಇಂಹಹ ನಂದರ್ಭದಲ್ಲ ಸೂಕ್ತ್ರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳದೇ ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಎಷ್ಟು ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಈಗ ಪ್ರವಾಹ ಪೀಡಿತರಾದವರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿರುವ ಪರಿಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಮಾತ ನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪರಿಪಾರ ಧನ ನೇರವಾಗಿ ಪ್ರವಾಹಪೀಡಿತ ಜನಗಳಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿ ಹೋಗಿ ಸೇರಿದೆಯೆ! ಎಂಬುದನ್ನು ಸೋಡಿದರೆ ಅದು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸೇರಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ದೊರೆತಿರುವ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಈ ನಂದರ್ಭದ್ವು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ನಾನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಸಜವಾಗಿ ೯೩೦ಗೆ ಪರಿಹಾರ ತಲಪಿಲ್ಲ. The proof of the pudding is in the eating ಎಂಬ ಹಾಗೆ ನರ್ಕಾರ ಕೇವಲ ಅಜ್ಞೆ ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಲದು. ಸರ್ಕಾರ ದವರೂ ತಮ್ಮ ಆಜ್ಞೆ ಗಳನ್ನೇ ತಾವೇ ಚಾಚೂ ತಪ್ಪದೆ ಅನುಸರಿಸಿ ಈಗ ಪ್ರವಾಹ ವೀಡಿತರಾಗಿ ವೊಂದವರಿಗೆ ಜಾಗ್ರತೆ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಪರಿಹಾರ ಧನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನರಿಯಾಗಿ ತಲವಿವರೆ ಆಗ ಮಾತ್ರ **ಪಕ್ಕಾರ** ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಕಾರೃಕ್ಕೆ ಯುಶನ್ಸು ದೊರೆಯುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಈ ನಂದರ್ಭ<mark>ದಲ್ಲ</mark> ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಪಿ. ಡಮ್ಮ್ಯುಡಿ. ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲನ ಜಾಗ್ರತಯಾಗಿ ಆಗಬೇಕು. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನುಬಂದಪಟ್ಟ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಕೆಲನವಾಗಬೇಕಾಗಿದೆಯೆಂದು ಕೇಳಿಸರೆ ಅವರು ಹೊನ ಕೆಲನಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡು ಇಲ್ಲ, ಹಳೆಯ ಕೆಲನಕ್ಕೇ ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟೂ ಕಣಕೀಕು ಎಂದು ಆ ಇಲಾಖೆಯವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ನಿದರ್ಶನಗಳನ್ನು ನಾನು ಎಷ್ಟೂ ಕೇಳದ್ದೇನೆ. ಈ ಪಿರ್ಚಾರವಾಗಿ ನಾನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಮಂತ್ರಿ ಗಳು ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ನಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಬಾಬುಗಳಿಗೆ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲ ಒದಗಿನಲಾಗಿದ್ದ ಹಣವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆರಾಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಸೋಡಿದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಆ ರೀತಿ ಹಣ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸೇರಿಯೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂದಮೀಲೆ ಇವರ ನೀತಿ ಹೇಗಿದೆಯೆಂದರೆ '' ನಂಕಟ ಬಂದಾಗ ವೆಂಕಟರಮಣ '' ಎಂಬಂತಿದೆ. ಬೇರೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಪ್ರನಂಗಗಳು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಮುಂಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ **ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಇವರು ಕೈಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ನರ್ಕಾರ ಅ**ಂತಹ ಥೋರಣಿಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ನಿರ್ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಕ್ಷಾಮಡಾಮರಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಹಗಳಿಂದ ಪೀಡಿತರಾದ ಜನಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶ ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈಗಿರತಕ್ಕ ತರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಹೋಗಲಾಡಿನಲು ಖಾಯಂ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ರಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆ ಎಕೊಂಡು ಅಂಥಾವ್ಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕು. ಪಾತ್ರ ಎತ್ತರವಿರುವ, ಮತ್ತು ಆಳ ಇರುವ ಹಾಗದಲ್ಲ ಖಾಯಂ ಅದ ಒಳಿಯ ಬಂಡುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಬೆಳೆ ನಾಶ ವಾಗದಂತೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಈ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದರೆ ಕೇವಲ ಉತ್ಕಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒದಗಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ನರ್ಕಾರದವರು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲ ಹೇಳಬೇಕಾ ಗಿದೆ. ನಾವು 19ನೆಯ ತಾರೀಖು ಇಲ್ಲ ನಮಾವೇಶಗೊಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಕ್ಷಾಮುಖೀಡಿತವಾಗಿರತಕ್ಕ ನಂದರ್ಭವಿತ್ತು. ಆ ರೀತಿ ಇದ್ದಾಗ್ಗೆ ಕೇವಲ 10-12 ದಿವನಗಳವರೆಗೆ ಈ ನಥೆಯಲ್ಲಿ ಆದರ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯವಹಾರ, ಚರ್ಚೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ ಈಗ ಈ ಮೀಟಿಂಗನ್ನು ಅಡ್ಡರ್ನ್ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಒದಗತಕ್ಕ ಖರ್ಚು ಪಚ್ಚಗಳು, ಹಾಕಿ **ೊಂಡಿರತಕ್ಕ** ಪ್ರೋಗ್ರಾಂಗಳ ಬದರಾವಣೆ, ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದಂಥ® ಮಸೂವೆಗಳ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಇತ್ಯಾದಿ ಪುನಃ ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಿಸುವುದು⊸ಈ ಬಾಬುಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಎಪ್ಡು ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ

(ತ್ರೀ ಪೈ. ಎೇರಪ್ಪ):

ಸಂಖರನ್ನು ನಾಪೆಲ್ಲರೂ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲ ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈಗ ಅನಂಬ್ಲಿಯನ್ನು ಅದ್ವರ್ನ್ ಮಾಡಿ ಪ್ರನಃ ಸಮಾವೇಶಗೊಳ್ಳ ಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪೆಚ್ಚವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲ ಕೈ ಒಡ್ಡ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ದೂರಪ್ಪಟ್ಟ ಅಲ್ಲದೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಂತಹ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಘನೆತೆಗೆ ಇದು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲಹೆಂದು ನಾನು ಅನಿವಾರ್ಯದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿವೆ. ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲ ಯಾವ ಕಡೆ ನೋಡಿದರೂ ಶ್ರೀಘ್ರವಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೈಗೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳಬಲ್ಲಿ. ಈ ಕೀಡಿಯಾಗಿ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ, ಆನಡ್ಡೆಯಿಂದ ಕ್ರಮಜನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಜನಗಳ ಹಿತದ್ವೇ ಯುಂದ ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಪೇಪರ್ನಲ್ಲಿ ನೋಡು ತ್ರದ್ಧರೆ ಉತ್ತರ ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿ ಹುಯತಕ್ಕೆ ಗಂಗಾ, ಬ್ರಹ್ಮಪುತ್ರಾ ಮತ್ತು ಇತರ ನವಿಗಳ ಪ್ರವಾಹವ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ಆಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿ ರತಕ್ಕನೆ ನ ವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ **ಅಲ್ಲನ ಜನ**ತೆ ಶ್ರದ್ದೆಯಿಂದ, ದೇವರ ಮೇಲನ ಭಕ್ತಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ವಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಲ್ಲ **ಪೆಂದು ನನಗೆ ಭ**ಾಸವಾಗ:ತ್ತದೆ. ''ನರ್ಕಾರದ' ಕೆಲನವೇ ದೇವರ ಕೆಲನ'' ಎಂಬ *ಏಷಯು*ದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ವಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ನೆಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ದೈಪ್ತಿಯೆಂದಲೂ ನಾನು ಒತ್ತಾಯವಾದುವುದು ಏನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲ ಈ ಪ್ರವಾಹಗಳ ಹಾವಳಿಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ ಖಾಯಂ ಅಗರುವ ಪರಿಸಾರ ಕಾರ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಜರೂರಾಗಿ **ಕೈಗೊ**ಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಮಾತನ್ನು **ಅರ್ಥ** ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಮತ್ತು ತ**ಜ್ಜರು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು** ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. 1947ಕ್ಕೆ ಮುಂಡೆ ಖಜಾನಯಲ್ಲ ರಜರ್ವಆಗಿ 36-37 ಕೋಟ ರೂಪಾಯ ಗಳದ್ದುವು. ಈಗ ಕೇಂದ್ರನರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಾಲ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಈ **ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲ** ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಪಡಿಸುವುದೇನೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವಗಲ**ೂ ದೇಶದ** ಜನಗಳ ಹಿತದ ಪ್ರಯಂದ ಕೆಲನ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಂತಹ ನಂರರ್ಭಗಳಲ್ಲ ಹಂಗಾಮಿ ಕೆಲನಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು ಜನಗಳ ಹಿತಕ್ಕೆ ನರಿಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನರ್ಕಾರದವರು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಯಂ ಅಗಿರತಕ್ಕ ಪರಿಪಾರ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳುವುದು ಲೇಸು. ಅಪತ್ತು ಬಂದಾಗ ವೆಂಕಟರಮಣ ಎಂಬ ತತ್ವವನ್ನು ನರ್ಕಾರ ಅನು ಸರಿಸಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿ ಆಗ ಮಾಡತಕ್ಕ ನಮ<mark>ನ್ನ</mark> ಕೆಲಿನ ಕಾರ್ಯಗಳು ಅಪ್ಪಾಗಿ ಸರಿಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

ತ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ, ಹಾಗಾದರೆ ಮಳೆ ಬರುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಹೇಳು ತ್ರೀರಾ? ಹೇಮಾವತಿನದಿಯಲ್ಲ ಹೆಚ್ಚು ನೀರು ಬಂದು ಬಹಳ ಪ್ರೋರ್ನಿನಿಂದ ಹುಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಅದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವಾಗ ಕೆಲವು ನಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲ ತನ್ನ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಬಟ್ಟು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಅಥವಾ ಯಾವುದೋ ಕಡೆಗೆ ಹರಿದು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲ ಪ್ರಡ್ ಕಂಟ್ರೋಲನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು? ನಂಕಟ ಬಂದಾಗ ವೆಂಕಟರಮಣ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ನದನ್ಯರು ನರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೆಗ್ನೇಲಿನಿದುದನ್ನು ನಾನು ಖಂಡಿತ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಕೃತಿ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲ ಮಳೆ ಬೀಳುವಾಗ ಅದು ಯಾವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ, ಯಾವಾಗ, ಬೀಳುತ್ತದೋ! ಅದಕ್ಕೆ ನಾವೇನು ಮಾಡಬೇಕು?

ತ್ತೇ ವೈ. ವೀರಪ್ಪ.—ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ನರ್ಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ತೀರಿದ ಹಾಗಲ್ಲ, ಬೇಕಾ ದಮ್ಮ ತಜ್ಜರು, ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಅಂದಮೇರೆ ಇದುನಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ನಾಲದು. ಸರ್ವಮಾಡಬೇಕು ಯಾವಯಾವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಖಾಯಂ ಆಗಿ ಪ್ರವಾಹ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯ ತ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಇಂತಹ ಪ್ರವಾಹ ಪೀಡಿತಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯುನ್ಮುಯಾವರೀತಿ ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ನರ್ವಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ಈ ಕಲನವಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಒಂದು ಕಡೆ ಹಳ್ಳ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಮಳೆಯ ನೀರು ಎತ್ತರವಾದ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ

ಹರಿದು ಕೊಂಡು ಹಳಕ್ಕೆ ಬಂದು ನೇರಿ ಅದು ತುಂಬ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿ ನಿಜವಾಗಿ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಲರುವ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ನಾಶವಾದುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ನರ್ಕಾರವವರು ಖಾಯಂಬಂದು ಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಬೇಕು ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ವೀರೂ ಪಹ ವೇನ್ವಾಗಿ ಕೆಳಗೆ ಹೋಗದಂತೆ ಅವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಕ್ರಮವನ್ನೂ ನಹ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನರ್ಕಾರದವರು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲ ವಿನೇವೊಳಿ ಶಂಕೆಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಅಗಬೇಕಾದ ಎರಡು ಮೂರು ಪ್ರಾಹೆಕ್ತ್ ಗಳ ಕೆಲನವನ್ನು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ ಮತ್ತು ಕೊಡಗಿನಲ್ಲೂ ಆಗಬೇಕಾದ ಹಾರಂಗಿ, ಕಂಬಡಕಡ ವುತ್ತು ಗೊರೂರು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳಲು ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೇ ಕೃಷ್ಣ ಗೋದಾವರಿ ನದಿಗಳ 1851ರ ಅವಾರ್ಡ್ನ್ನು ಖದಲಾಯಿನಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ 😹 ಸಭೆಯಿಂದ ತೀರ್ಮಾನವಾದ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ನಮಗೆ ಅವರಿಂದ ಯಾವ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ನೂಡನೆಯೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆರ್ ಇಂಡಿಯಾ ಲೀಡು ಗಳು ಡಿಸಕ್ಕೊಂದು ಸ್ವೇಚ್ ಮೆಂಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತೀಗಿರುವಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವೈವಹಾರಗಳ ಹೊಣಿಯನ್ನೆಲ್ಲ ಹೊತ್ತಿದ್ದರೂ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ನೀವು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯ ಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದರ ಅರ್ಥವಾದರೂ ಎನು 🤋 ಈ ದಿವನ ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಒದಗೆ ಸಿರತಕ್ಕ ಪರಿಹಾರ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಜ್ಞಿದೆ ಎಂಡರೆ The proof of the pudding is in the eating ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಡಿವನ ಸರ್ಕಾರದವರ ನೇವು ಜನರಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಮತ್ತು ತೀಘ್ರವಾಗಿ ತಲುಪತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಡಿಷನ ಅವರು ಇವೊಂದು ನೆರಪನ್ನು ಕಪ್ಪದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನ**ಿಗೆ ನೀಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾ**ರೋ ಅಧು ಅ **ಜನಕಿಗೆ** ನೇರವಾಗಿ ಪೇಗ ತಲುಪುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಗಬೇಕು. ನಾನೀಗ ಉದಾಹರಣಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲೇ ಹೋ ನಾನೀಹರಕ್ಕೆ ಸಮಿಗಾಪದಲ್ಲ ಹೊಳೆ ರದದಲ್ಲ ನುಮಾರು ಒಂದು ನೂರು ಉಪ್ಪಾರರ ನಂಸಾರಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಅವರು ಆ ಸಧೀತೀರದಲ್ಲ ಹೂ-ತರಕಾಠಿ ಇತ್ಯಾಧಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆದು ತಮ್ಮ ಖೀವನ ನಡೆನುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಧಿವನ ಅವರ ಜನೂನುಗಳಲ್ಲಿ 30 ಧಿವನಗಳಕ್ಕಾಲ ಆವಿಚ್ಚಿತ್ವವಾಗಿ ನೀರುಮುಳುಗಡೆಯಾಗಿವೆ. ಅಂದ ಮೇರೆ ಅವರ ಫೀವನಾ ಧಾರದಗತಿಯೆ(ನು? ಅವರಿಗೆ ಇನ್ನು ಬೇರೆ ಯಾವ ಜೀವನಾದಾರವೂ ಇಲ್ಲದೆ ತುಂಬಾ ಕೊಂದರೆಗಿ(ಡಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದರೇ ಪರ್ಕಾರದವರು ಈ ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳಿಗೀಡಾರ ಜನೆರಿಗೆ ಒಪ್ಪರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಾಯ ವೀಡು ತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರ ಸಹಾಯವೆಲ್ಲ ಕೆ.ವಲ ಹುಕ್ಕುಗಳ ಮೇಲರುತ್ತದೆ. ಇವರ ಈ ಹುಕುಂಗಳ ಮೇಲರುವ ತರಿಹಾರ ಅವರಿಗೆ ದೊರೆತಂತಾಗಲ್ಲ. ಆದೇ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲ ಅಮಾನಿಕರೆ ಬಯಲನಲ್ಲ ಇನ್ನೇನು ಬತ್ತದ ಕಟಾವಾಗಬೇಕನ್ನು ವಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಮಲೆಬದ್ದು ಅಜವೂನಿನಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಪ್ರಮನಾಗಿ 20-25 ದಿವನಗಳ ಪರ್ಯಂತ ನೀರು ಎಂತಿತು. ಇವರ ಪರಿಣಾಮದಿಂದ ಕೈಗೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಬೆಳೆಯಲ್ಲ ಅಲ್ಲೇ ಕೊಳಿತು ಹೋಯತ್ತು. ಹೀಗೆ ಸುಮಾರು 150 ಎಕರೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರುಭತ್ತರ ಚೆಳೆ ಹಾಳಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಸುಮ್ಮ ನೆ ನಡುಗೆ ವರದಿ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಾಲದು. ಅವರು ನ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ತಾನೆ ಅವರಿಗೆ ನಿಜಾಂಶ ತಿಳಿಯುವುದು. ಹೀಗೆ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನ್ನೂ ಕೆಲವು ಗಾ್ರಮ ಗಳಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ಹಂಗರ ಹಳ್ಳಿ, ಕಾಮನಮುದ್ರ, ಹನುಮನಪ್ಪು, ಮಾವಿನಕೆರೆ ಈ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲೂ ವೂಕವಳ್ಳಿ ಪಡವಲ ಹಿಪ್ಪೆ ಮಂದಗಾಡಹಳ್ಳಿ, ಕಬ್ಬಹಳಿ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲೂ ಬೆಳೆ ವಿಪರೀತವಾಗಿ ನಾಶವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ನದನ್ಯರು ಎಷ್ಟೇ ಹೇಳಿದರೂ ಅವರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲ ಅಷ್ಟ ನ ಪ್ರವಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ವೀರಪ್ಪ. ಸ್ಥಳವಿದ್ಯವಾನವನ್ನರಿಯದೆ, ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಅಧಾರವಿಲ್ಲದೆ ಒಬ್ಬ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ್ತ ನದನ್ನನು ಇಂಥ ನಥೆಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಇಲ್ಲದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು (ಶ್ರೀ ವೆಕ್ಟಿ. ವೀರಪ್ಪ)

ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೇನು ? ಈ ವಿವನ ನರಕಾರದವರು **ನನ್ನ ಜೊತೆ**ಯಲ್ಲಿ ಬರಲ; ಮೂಡಲು ಹಿಪ್ಪೆ, ಪಡವಲು ಹಿಪ್ಪೆ-ಮಾವಿನಕೆರೆ ಹಾಗೇವಾಳ ಮ**್ತು** ಕುಂಕುಮ**ದ ಹೊನೂರು** ಇತ್ಯಾದಿ ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ನಾಟಿದ್ದ ಅಲೂಗಡ್ಡೆ ್ಳೆಯೆಲ್ಲ ನಾಶವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ 10-15 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ; ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ದಿವನ ಹೂವಿನಹ್ಯ, ಬಾಗೇವಾಳ ಕುಂಕುಮದ ಕೊನೂರು ಈ ಗ್ರಾಮಗಳ ಜನರೆಲ್ಲ ಬಹಳ ಕಸ್ತಕ್ಕೆ ನಿಕ್ಕಿದ್ದಾರೆ. ನರ್ಕಾರ ಈ ದಿವನ ಅವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಇನ್ನಾವ ನಹಾಯದ ಮಾರ್ಗಗಳೂ ಇಲ್ಲ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಕಾಫ್ಕಿ ಎಲಕ್ಕಿ ಮೆಣನು ಈ ಬೆಳೆಗಳೂ ಮತ್ತು ಅಡಿಕೆ ಬೆಳೆ ಇವೆಲ್ಲ ಲಕ್ಷಾತರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಲೂಕ್ಸಾನಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆ ಜನರು ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಕಣ್ಣು ಕಣ್ಣು ಬಿಡುತ್ತ ಕುಳಿತಿರ ವಾಗ ಇಲ್ಲಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅ ಜನರಿಗೆಲ್ಲ ಕೂಡರೆ ಪರಿಹಾ**ರವನ್ನು** ನೀಡಲಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರೆ ಇವರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವಂತೆ ಪರಿಹಾರ ಅನೇಕರಿಗೆ ದೊರೆತಿಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕ**್ಕಾ**ಗಿ ಕೈವುಗಿದು ಕೂಂಡು ನಿಲ್ಲುವ ಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಏನೇ ಆಗಲಿ 10-12 ಕೋಟಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾಯ ವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅಗಿರತಕ್ಕ ನಮ 10-12 ಕ್ಯೂಟಗಳಿಗೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಇವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ನಹಾಯವನ್ನು ಕೇಂದ್ರೆ ದಿಂದ ಪಡೆಯುಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗವೇ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ಈ ಸಹಾಯ ನಿಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಈ ನದಿಗಳ ಪ್ರವಾಹದಿಂದ ಆಗಿದ್ದಾಂಗ್ಗೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿರುವ ಹಾವಳಿಯನ್ನು ಶಾಶ್ವತ ವಾಗಿ ತಡೆಗಟ್ಟತಕ್ಕ ಮಾರ್ಗಗಳೇನಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈಗಿನಿಂದಲೇ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. **ಇಂಥ ಅಪಾಯಗಳಿಂದ ಜನ-ಜಾನು**ಪಾರುಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವೄ. ಇನ್ನು ಕಡೆಯದಾಗಿ ನಾನು ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿರುವುದಿಷ್ಟೆ. ಈಗ ಪ್ರವಾಹದ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ತೊಂದ ಗೀಡಾಗಿರತಕ್ಕ ಜನ-ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ನೆರವನ್ನು ನಿ ಡಬೇಕೆಂದ ಹೇಳಿ ಈಗ ಈ ಪ್ರವಾಹದ ಹಾವಳಿಗೆ ತುತ್ತಾಗಿ ರತಕ್ಕೆ ಜನ-ಜಾನುವಾರಗಳ ಸಂಸಾರದವರಿಗೆ ಅವರಿಗುಂಟಾಗಿ ರತಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟ-ನಷ್ಟ-ನೋವುಗಳನ್ನು ಸಹಿನತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿಯನು ಭಗವಂತನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡ್ರೆಂದು ದೇವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಈ ನೊಂದ ಜನರಿಗೆ ನಹಾಯ ನೀಡತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಈ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯ ನದನ್ಯನಾಗಿರತಕ್ಕ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತಿರುವ ಒಂ ು ತಿಂಗಳ ನಂಭಾವ[ೆ]ಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಈ ನಭೆಗೆ ತಿಳಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿನುತ್ತೇನೆ.

†Sri S. D. Kothwale (Chikodi).—Mr. Speaker, Sir, I shall try to bring to the notice of this Hon'ble House one or two suggestions very briefly. The havoc caused is two fold-by mansoon and by excess of floods. My friend the Leader of the Opposition touched a few points with regard to long term relief works to be undertaken in this behalf. I would say one or two words in that connection. It is said that flood control can be effected by having side canals for allowing the excess water to flow away so that the floods of a particular area can be reduced considerably. Now, irrigation also requires such canals for the purpose of supplying water to lands. So, this will serve as a measure both to meet the scarcity condition as well as flood control. It is worthwhile considering this long term measure.

My Hon'ble friend Sri Mallaradhya suggested that a Flood Control Board should be constituted. My suggestion is that there must be one

Board only to control both famine and flood. These two can be brought together.

With respect to the short term remedy, I do not want to say much. I compliment the Government for the measures already taken by them and for the speedy attention they paid to these people. The Hon ble Minister Sri K. F. Patil and Sri Naghnoor had come to my area and I apprised them of the situation there, taking them to the villages which suffered by the water of that Krishna River.

There are five or six villages which suffered from the flood waters of Krishna in Chikodi Taluk and having seen the nature of suffering of the marooned villagers, one remedy suggests itself to me. The Krishna Flood waters surround all these villages and small islands are created. It is not possible for the villagers to leave the villages because of the waters surrounding them. When we visited these places, we could see people standing at one end and at the other end we could see thousands of villagers marooned-one particular vil age Ingoli which has a population of 5,000 who were sitting on a hill-top. Fortunately, there is a hill there. They were sitting helplessly. The idea struck me whether the Government should or should not take some measures to relieve the difficulty of the marooned people. The Government should have some motor launches and place them at such points as Ankali in my constituency or at such other places wherever occassion arises to relieve and rescue the marooned people. My suggestion to the Government in this connection is that they should purchase a number of motor launches or mechanical launches and keep them at such important points to releive the marooned people, in times of emergency. Now the mansoon is still on and we are in the midst of the rainy season. We do not know what is going to happen. It is not too late even now to purchase these motor launches and keep them at suitable points.

Secondly, I would like to make a reference in this connection to the measures taken by the Government. They were prompt enough. The only suggestion is that the rules governing such relief should be liberalised and that relief may be given promptly.

And if we fail in our duty to render prompt help, the whole purpose of the emergency relief is lost.

Therefore, without taking much time of the House, I frevently appeal to the Government to purchase such launches and place them at important points.

One more point which arises in this connection is that certain bridges and other works should be treated as flood relief measures. Now the Hon'ble Minister who came and saw the situation in Chikodi Taluk along with me. They were convinced that if there had be not a bridge across the Krishna at Ankali the position of these willages would have been much better and their helpless position could have been avoided. Fortunately one induces proposed this year at Ankali across Krishna. My suggestion is that it can be taken up for construction as an

(Sri S. D. KOTHAWALE)

very emergent flood Relief measure. I think the Government would consider these suggestions and render necessary help to the people who have been suffering very much almost every year.

†ಶ್ರೀ ಬಿ. ಕೆ. ನಾಗೂರ್ (ಬಿಜಾಪುರ).—ಮಾನ್ಯ ನಭಾಪತಿಗಳೇ, ನಿನ್ನೆ ು ದಿವಸ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. 'In Bijapur District on 12th July 1961, a boat carrying 54 persons and 7 bullocks capsized in the midstream while crossing the River Krishna from Dhannur to Tangadgi' ನಮ್ಮ ವಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ನಿಮ್ಮ ವರೇ ಆಗಿರುವ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ ನೀವೆಲ್ಲರೂ ನಂಬುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಬೋಟಿನಲ್ಲಿದ್ದ 81 ಜನರು ಮತ್ತು ಏ**ಳು** ಎತ್ತುಗಳಲ್ಲಿ 55 ಜನರು ನತ್ತು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದುರಂತ ನಡೆದ ನೃಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಅದರಲ್ಲಿ 17 ಜನ ಹರಿಜನರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅತಿ ಕಷ್ಟಮಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಜನರಿಗೆ ನಹಾಯವನ್ನು ಒದಗಿನಲು ಕೂಡಲೇ ನರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಹಾರ ಹಣ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿದಕ್ಕೆ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಅಭಿನಂದಿನುತ್ತೇನೆ. ಈ ದುರಂತಕ್ಕೆ ಈ ದಾದ ಜನರ, ಹಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳ ದುಃಖದ ಕೂಗು ಕೇಳಿ ಕಲ್ಲುಕೂಡ ಕರಗುವಂತಾಗಿದೆ. ಅರಣ್ಯ ಅಳುತ್ತಿದೆ ಈ ನಿನರ್ಗದತ್ತವಾದ ಕಷ್ಟ ಯಾವ ಪಾಪದ ಫಲವೋ ತಿಳಿಯುದು. ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಪ್ರವಾಹ ಪೀಡಿತ ಜನರಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿಮಾನದಿಂದ ಅನ್ನ ರೊಟ್ಟ ಚಪಾತಿ ಬ್ರೆಡ್ ಬ**ಟ್ಟಿ** ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆರೀತಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. 19ನೆಯ ತಾರೀಖ ಅಧಿವೇಶನ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಧಿವನ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಅನೀರಿಕ್ಷಿತದುರ್ಧರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅನಾಹುತ ಉಂಟಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅಧಿವೇಶನ ನಡೆಯುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ನದನ್ಯರಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರವಾಹ ಪೀಡಿತ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಲ್ಲಿವೆಂದು ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ ಕಷ್ಟಕೊಳಗಾದ ಜನರು ಕಣ್ಣೀರಿಡುತ್ತ ಏನು ಸಹಾಯ ಹೊರೆಯುವುದೋ ಎಂದು ವಿಧಾನಸಾಧದ ಕಡೆಗೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಓಟು ಹಾಕಿ ಆರಿಸಿ ಕಳಿಸಿದ ಜನ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನೀರಿಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ರಾಮರಾಜ್ಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿರುವ ಹನ್ನೊಂದು ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದ್ದೀರಿ, ಪ್ರವಾಹಪೀಡಿತ ಜನರ ಕಷ್ಟವನ್ನು ನರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನೇನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ? ಇದನ್ನು ಬಹಳ **ವಿ**ಪಾದದಿಂದ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ವಿರೋಧಿ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಸಹ ದೇಶದ ಹಿತದ್ಮಷ್ಟಿಯಿಂದ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು ವಿರೋಧಿ ಪಕ್ಷದ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ದೇಶಕ್ಕೆ ಅನಾಹುತ ಉಂಟಾದಾಗ್ಗೆ ಅದನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗರಿಗೆ ಸೇರಿದುದು, ಅದನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಜನರೇ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ವಿರೋಧಿ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಸಹ ಜನರೀದ ಆರಿಸಿ ಈ ಸಭೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ದೇಶದ ಹಿತದ್ಮಶ್ಚಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಅವರ ರ್ಕಾವ್ಯವೂ ಆಗಿದೆ. ಒಬ್ಬಬ್ಬರು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಪ್ರವಾಹ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂದು ಒಂದರು ಭಾಕ್ಷಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ? ಎಲ್ಲರೂ ಏಕೆ ಹೋಗಲಲ್ಲ ಇವರ ಸುದುಗಾದ ಅಮೃತಹಸ್ತದಿಂದ ಶುಕುಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾದು ಮಾತ್ರ ಎಲ್ಲ ಬೇಕಾದರೂ ಯಾವಾಗಲೂ ಎಲ್ಲರೂ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರವಾಹ ಬಂದಾಗ್ಗೆ ಗಿದದ ಮೇಲೆ ಒನ ಇಪ್ಪರು. ತಿನ್ನು ವುದಕ್ಕೆ ಅಪಾರಸಿಲ್ಲ, ಬಟ್ಟೆಯಲ್ಲ, ಇಂಥ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿರುದ್ದಾಗೆ ಜನರಿಗೆ ಸಾಹನದಿಂದ ರಾರ್ಯದಿಂದ ತ್ತಾಗಬುದ್ದಿಯುಂದ ಪಹಾಯಮಾರಿದ ಕರೆಕ್ಕರ್ ಅಧಿರಾಜಯ್ಯ ಡಿ. ಎಸ್. ಪಿ. ವೀರಭವ್ರಯ್ಯ

27rh july 1961 3753:

ಇವರನ್ನು ಪ್ರಶಂಸಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎೀರು ಸುತ್ತುಗಟ್ಟದ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಅತ್ಯಂತ ಸಾಹಸ ಪೂರ್ವಕ ಜನ್ರನ್ನು ಪಾರುಮಾಡಿದ ಕಲ್ಲೂರ್ ಮುಂತಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಕರೆಸಿಕೊಂಡು ರಾಜ್ಯ ಪಾಲರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ನನ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒದಗಿಸಿರುವ ಪರಿಹಾರ ಸಾಲದು. ಏನೇನು ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಶಕ್ಯವಿದೆಯೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಟೀಕೀಸಬೇಕೆಂದು ಇದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಪ್ರವಾಹ ಪರಿಹಾರ ನಿಧಿಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡುಪುದು ಕರ್ತವ್ಯ. ಅರ್ಧ ತಿಂಗಳ ಪಗಾರ ಕೂಟ್ಟರೆ ಸಾಲದು. ಈ ಸಭೆಯ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಸಂಬಳ ಕೊಡುವುದು ಉಚಿತ. ನನ್ನ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಸಂಬಳ 250 ರೂಪಾಯು ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸವೇ ನಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯುಕರ ಕೈಯುಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟುಬಡುತ್ತೇವೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬಹಳ ಕಳಕಳೆಯಿಂದ ಕೈಮುಗಿದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನೊಂದ ಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು 250 ರೂಪಾಯು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು ಕೊರಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಹಣ ನೊಂದ ಜನರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮುಟ್ಟಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡು ಪುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿ ಅದರಲ್ಲ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಯಾರು ಯಾರು ನೊಂದಿದ್ದಾರೆ, ಯಾರು ಕಷ್ಟದಲ್ಲದ್ದಾರೆ, ಯಾವ ಕೂಸು ಅಪ್ಪ ಅವ್ಯ ಕಳೆದು ಕೊಂಡು ಪರದೇಶಿಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ನೋಡಿ ಅಂಥವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಕೂಡಲೇ ನಹಾಯು ಒದಗಿಸಬೇಕು.

ಈಗ ಸಭೆಯನ್ನು ತಾವು 29ನೆಯ ತಾರೀಖು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತೀರೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. 29ಕ್ಕೆ ಮುಂದುವರಿಸಿ ಈಗ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಏನು ? ಈಗ ಏನಿದೆ ? ಎಲ್ಲ ಮುಗಿದು ಹೋಗಿದೆ. ಪ್ರವಾಹದಿಂದ ನೊಂದವರಿಗೆ ಅನ್ನ, ಒಟ್ಟೆ, ಇರಲು ಸ್ಥಳ, ಇಲ್ಲ. ತಕ್ಷಣ ಕಲೆಕ್ವರಿಗೆ, ನಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಫೋನ್ನೆನಿಂದ ಕಾರನ್ನೂ ಕಳಿಸಿ, ಬೇಕಾದ ನಹಾಯವನ್ನೊದಗಿನುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಅತ್ಯವಶ್ಯವಿದೆ. 19 ಜನ ಮುಂತ್ರಿಗಳು, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಎಲ್ಲರೂ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿ ನೊಂದವರಿಗೆ ತರಿಹಾರವನ್ನು ದೊರಕಿನಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಹಾಗೆ ಮಾಡಲ್ಲು ಈಗ ಸಭೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಜನ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನೀಗ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆಗಸ್ಟ್ 20ನೆಯ ತಾರೀಖ ನೊಳಗಾಗಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಟಿಕೆಟ್ ಕೊಡುವುದರ ನಲುವಾಗಿ ಅಪ್ಲಿಕೇಷ್ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಯೋಸ್ಕರ ಊರಿನಲ್ಲ ಮಾತನಾಡಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ವಾಗಲ ಎನ್ನುವ ಉಪ್ಡೇಶದಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಸಭೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿ ದ್ದಾರೆಂದು ಜನ ಅಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನನ್ನ ಜೊತೆ ಬರುವುದಾದರೆ ಅವರು ತರೆಗೆ ಪೇಟ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ವೇಷ ಬದಲಸಿ ಬಂದರ ನಾನು ಅವರನ್ನು ಅಡ್ಡಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೇನೆ. ಜನ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂದು ಅವರೇ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜಿ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಮುಖಕ್ಕೆ ಬುರುಕಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಕಡಿವಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅಷ್ಟು ಹೇಡಿತನದ ಭಾಳ್ಭೆಯನ್ನು ಯಾಪತ್ತೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಮುಂದೆಯು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಕೆ. ನಾಗೂರ್.—ಹಿಂದೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದವರು, ಬಹಳ ಜನರಿಗೆ ಬೇಕಾ ದವರು. ಥಟ್ಟನೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಗುರುತು ಹಿಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ವೇಷ ಬದಲನಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಫೋಟೋ ವೃಂಗ್ಯ ಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮನ್ಮು ಎಲ್ಲರೂ ಗುರುತುಹಿಡಿಯುತ್ತಾರೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು .—ಧಿವನವೆಲ್ಲ ಇದೇ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ

ತ್ರೀ ಬ. ಕೆ. ನಾಗೂರ್...ಹಗಾಗಲೇ ಕನ್ನಡ ಸಿನಿಮಾನಟರು ಕೂಡ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಹಾಯಾ ಮಾಡಲು ಮುಂದೆ ಬಂದಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಅವರನ್ನು, ಅಭಿನಂದನೆ ಮಾದಬೇಕಾಗಿದೆ.

ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಪುಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಏಷಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಬೇರೆ ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬಾರದು. ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲ ನೊಂಡ ಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ದುಡ್ಡು ಇರಲ್ಲಲ್ಲವೆಂದರೆ, ಸಾಲಕೇಳ, ಭಕ್ಷೆ ಬೇಡಿ ಅಥವಾ ಎಲ್ಲಿಂದಾದರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಜನರ ಕಷ್ಟುಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯಡಾಗುತ್ತದೆ, ಜೋಳಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಕೇಳಿದರೆ ನಮಗೆ ಸಾಕಷ್ಟ್ರು ದಾನಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲ ಕುಳಿತುಕೂಂಡು ಏನುಮಾಡಿದರೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲರುವ ಮಾನ್ಯೂ ಸಭಾ ನದಸ್ಯರೂ 250 ರೂಪಾಯಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆನ್ನುವ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ನನಗಿದ್ದೆ ಮುಂತ್ರಿಗಳೂ ಒಂದೊಂದು ತಿಂಗಳ ಪಗಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಟ್ಟು ಸುಮಾರು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯ ಆಗುತ್ತದೆ, ಇದನ್ನು ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಪರಿಹಾರ ನಿಧಿ ಎಂದು ಕರೆಯಬಹುದು. ಅನಂತರ ಜೋಳಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ದುಡ್ಡು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬನ್ನು. ಯಾರೂ ಇಲ್ಲವೆನ್ನು ವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಹಣವನ್ನು ಯಾರು ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಸಹಾಯವಾಡಿ.

ಬಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲ 8-10 ಹಳ್ಳಗಳಲ್ಲ ನೀರು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದೆ. ಭೀಮಾನದಿಗೆ ಒಂದು ಸೇತುವೆ ಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದರು. ಇದರ ಮೇಲೆ ನಾರೈಹಿದು ಮಂದಿ ಎತ್ತರ ಅಗುವಷ್ಟು ನೀರು ಹರಿಯತ್ತು ಕರ್ಮ ಧರ್ಮ ಸಂಯೋಗದಿಂದ ಯಾರೂ ಜನ ಸತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದರೆ ತೊಂದರೆ ಮಾತ್ರ ಬಹಳವಾಗಿದೆ ಈಗ ಅವರಿಗೆಲ್ಲ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕು. ಶ್ರೀಮಾಕ ಬಸವೇಗೌದರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಕಾಫ್ಕಿ ಎಲಕ್ಕಿ ಮುಂತಾದ ತೋಟಗಳು ಹಾಳಾದವು ಎಂದು ಹೇಳಿದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ವ್ಯಸನ ಮಾಗುತ್ತದೆ. ನೀವು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ನಿಧಾನ ಮಾಡಿದರೆ ನಿಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ರೋಪವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಕರಕಳೆಯುಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲ ಒಂದು ಕಥೆ ಪ್ಲಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬ ಅಫೀಸರನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ನೌಕರದಾರನಿದ್ದೆ. ಮನೆಯೊಳಗೆ ಅಮ್ಮ ಅವರು ಹೇಳಿದರು ತಲೆಗೆ ಏನೋ ಏಟು ಬದ್ದಿದೆ ಸಾಹೇಬರಿಗೆ ಹೇಳಿ ಕರೆದುಕೊಂಡುಬಾ ಎಂದು ಅವನು ಅಫೀಸರ ಹತ್ತಿರ ಕೋಗಲು, ಅವರೊಡನೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದವರು ಹೋಗುವವರೆಗೂ ಹೊರಗೇನಿಲ್ಲು ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಅವನು ಹಾಗೆಯೇ ಹೊರಗೆ ಕುಳಿತ.

ಒಳಗಿದ್ದವರೆಲ್ಲ ಹೊರಟುಹೋದವೇಲೆ ಅಮ್ಮ ಅವರು ಹೇಳಿದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ. ಇನ್ನೊಂದು ದನ ಮನೆಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹತ್ತಿತು. ಒಳಗಡೆ ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜನ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ನೌಕರನು ಹೊರಗಡೆಯೇ ಕುಳಿತು ಒಳಗಿದ್ದ ಜನರೆಲ್ಲ ಹೊರಟು ಹೋದಮೇಲೆ ಒಳಗಡೆ ಬಂದು ಮನೆಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹತ್ತಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲ ಮನೆಯೆಲ್ಲ ನುಟ್ಟುಹೋಗಿತ್ತು. ಅಫೀನರಿಗೆ ಏಕೆ ಮೊದಲೇ ತಿಳಿನಲ್ಲೇ ಯಾರಾನ್ನಾದರೂ ಕಳಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ, ಇಂಥ ನಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲ ಬಾಯು ಬಡಕೊಂಡು ಬರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಜಳಗಡೆ ಯಾರಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಬರಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೆಂದು ತಳಿಸಿದ. ಅದಕ್ಕೆ ಜಳಗಡೆ ಯಾರಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಬರಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೆಂದು ತಳಿಸಿದೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಸಲು ಹೆಂಡತಿ ಗಂಡುಮಗುವನ್ನು ಹೆತ್ತಳು. ಆಗ ನಾಕರನು ಬಾಯು ಬಡಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಬಂದು ಗಂಡು ಮಗು ಹುಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ, ಗಂಡು ಮಗು ಹುಟ್ಟಿದ್ದ ಕ್ಕೆ ಬಾಯು ಬಡಕೊಂಡು ಅಳುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಾರೇನ್ನೂ ನಗುತ್ತಾ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದರು. ಅಗಲ ನ್ನಾಮಿ ಎಂದು. ಅಭೀನರಿಗೆ ಒಬ್ಬ ವ್ಯದ್ಧ ತಂದೆ ಇದ್ದರು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲದ ನಂತರ ಅವರು ಸತ್ತಹು. ಆಗ ಅವನು ನಗುತ್ತಾ ಒಂದು ಅವರ ತಂದೆಯವರು ಸತ್ತ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಈಗ ನಮ್ಮ ನಥೆಯನ್ನು 19ನೆಯ ತಾರೀಬಿಗೆ ಒಂದು ಮಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು ಸಾಧಿಯನ್ನು 19ನೆಯ ತಾರೀಬಿಗೆ ಒಂದು ಮಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು ಸಾಧಿಯನ್ನು 19ನೆಯ ತಾರೀಬಿಗೆ ಒಂದು ಮಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು ಸಾಧಿಯನ್ನು ಎಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲ

27 m surv 1961 3755

ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ, ಎರೋಧ ಪಕ್ಷದವರೂ ಮತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಷ್ ಚಕ್ಷದವರೂ, ಕೂಡ್ರಬೇಧ ಭಾವವಿಲ್ಲವೆ ನಮ್ಮ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಸಂಬಳ 250 ರಾಪಾಯಗಳನ್ನು, ಕೊಡಬೇಕು. ನಾನು ನಮ್ಮ ನಾಯಕರಾದ್ಯಶ್ರೀಮಾರ್ಣ ಮಲ್ಲಾರಾಧ್ಯರ ಮುಖಾಂತರ ತಮಗೆ 250 ರೂಪಾಯು ಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಪಿಥಾನಸಭಾ ಸದಸ್ಯರ ಪರಹಾಠ ನಿಧಿ ಎಂದು ಒಂದು ನಿಧಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರವಾಹ ಪರಹಾರ ನಿಧಿಗೆ "ನಂಯುಕ್ತ ಕರ್ಣಾಟಕ"ವು ನಾಕಷ್ಟು ಹಣ್ಣ ಮ್ಯುಟ್ಟಿದೆ, ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಪ್ರವಾಹದಲ್ಲ ನೋದವರಿಗೆ ನಹಾಯವಾಡಲು ವಿನಿಯೋಗಿಸಬಹುದು ಕಟ್ಟಕಡೆಗಾದರೂ ನನ್ನ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಳವಳವನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ, ಅವಕಾತ ದೊರಹಿಸಿಕೊಳ್ಳು ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಪಂದಿಸಿ ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ:

Sri K. MALLAPPA (Mercara).—Mr. Speaker, Sir, my Hon'ble friend. Sri Karumbayya has given a description of the devastation caused by rain in the District of Coorg. Perhaps in the history of Coorg there, had not been such heavy rains. The damage caused to property is simply color-al, but I am surprised to note from the statement of the Hon'ble Minister for Revenue that loss of property and the damage caused to lands including coffee estate is reported to be 1,000 acres. On the 15th of this month we had a District Relief Committee meeting at Mercara which was attend not only by Hon'ble Members representing the district in this Assembly but also by the Deputy Commissioner, the Tahsildars, the Revenue Officers and the Presidents of the 3 Taluk Boards of the District.

They had brought with them the reports of the damage caused in their respective areas, It was estimated at that meeting, rather conservatively, that the damaged caused to wet lands alone was to the extent of 28 thousand acres of land, 1,000 acres in Somwarpet taluk 7 to 9 thousand in Mercara and 18,000 in Virajpet taluk. This figure does not take into account the enormous loss caused to plantation areas like. coffee, cardamom and orange. There has been considerable damage to the standing crops in respect of plantations. It was estimated at that meeting that a loss of 30 to 40 per cent had been caused to those crops. We had so far 170 inches of rain, and ordinarily we should have had only about 70 inches and we have yet to cover about 2 or 3 months: more because the rainy season is not yet over. Hills have moved down. rivers have abandoned their course and they have got their way across rich paddy fields. The loss is enormous indeed. Of course sum relief. work has begun, Government is doing something, private organisations are doing their very best, the Red Cross of the district has generously come forward and the three taluk boards have been doing their best. But this sort of relief provided by these organisations will not help the people there. It may at best help the people tide over the situation temporarily or immediately but the real problem in our district is how to repair and reclaim this vast area, 28 thousand acres, so that it can be brought under cultivation. We had estimated at this meeting, to which I made a reference earlier, that the Government should advance taccavi loans at least to the extent os 7 or 8 lakhs. That is the barest minimum. I request on the floor of

(Sri K. MALLAPPA)

this House that the Hon'ble Minister should make a provision immediately to sanction an amount to the rextent of 8 lakhs to be advance to the ryots who are affected by the floods and whose lands havebeen damaged. In this regard I would like to appeal to the Minister that... whatever help is extended to the people by way of loan should be immediate and it should be adequate. There is no use of giving a loan which is now required, some months later or if adequate relief is not provided, the help rendered will not be of any use to the man who has suffered the damage. I request the Hon'ble Minister to direct the officers not to sit tight on their desks. They must be directed to go to the places where damages have occurred to meet the affected people. assess the damages on the spot and whatever loan is needed, sanction immediately and make arrangements to pay that amount on the spot. This should be done and it can be done. So far as quantum of loan is concerned. I am told a maximum of Rs. 1,000 hes been fixed. In some cases this inadequate. Hills have come down and rivers have washed away earth and in some places deposited mounds of sand. Removal of sand and restoration of land will invole considerable expenditure and unless the amount is given sufficiently the damage in large proportion cannot be restored. Therefore I request the Government that in appropriate cases the limit placed may be raised in order to provide adequate relief.

In this regard I have to point out that in a number of cases people have already taken some taccavi loans. Merely on the ground that people have already taken loans and are indebted to Government further loans should not be refused. This is a case where the people require all help from Government and this unprecendented calamity was not the doing of the people. It has overtaken them and they have been subjected to great misfortunes. Therefore, Government should take some pity on these people and even though these people have already been indebted to Government, they should be given further loans so that they would be in a position to reclaim their land and bring them under cultivation.

I know that the loss suffered by the people is so stupeudons that the 7 or 8 lakhs which I have proposed and which the District Relief Committee has requested the Government to sanction, may not meet the requirements of the people of the district fully. Arrangements should be made to harness the co-operative societies of the district and then adquate financial resources should be placed at their disposal so that these societies may advance to their members both by way of short-term and long-term loans to solve the difficulties and to tide over the situation now created on account of rain havoc

So far as communications are concerned, in the statement placed before this House by the Hon'ble Minister, reference has been made only to the main communications, that is, between Mercara and Mangalore and Mercara and Mysore, Bagmandla, an important place of pilgrimage and hobli centre, has been compltely isolated. There is absolutely no communication whatever. There are many interior places in the district which have become completely isolated and inaccessible. I do not know how life is going on there and how the people are managing to live there. Things have become costly. I request the Government to take immediate action at least to repair some of these important communications so that though it may not be possible to make vehicles move on the road, at least some country vehicles and pedestrians could move about.

Otherwise, any help that is expected to be rendered to these people may not reach them and they will not be helped out of their plight. I do not wish to take much time because my honourable friends have already referred to various matters. But the situations now created does require both short-range and long range measures and our friend Sri Mallaradhya has suggested as to what should be long-range measures and I hope that Government will take appropriate action to see that if it is not possible to completely avert such a situation, in the future, at least its effect would be reduced.

With these few words, I thank the Chair for having given me an opportunity to speak.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಂ. ಚಿನ್ನಸ್ಟಾಮಿ (ಬಳಗಿರಿ).—ಸ್ಟಾಮಿ, ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಯೂ ಪ್ರವಾಹ ಏಕೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎನ್ನು ಪದ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದರೆ ನನಗನಿಸುವುದು ಹೋದ ವರ್ಷ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾಕ ಮಂಜಪ್ಪನವರು ಪೂಜೆ ಮಾಡಿಸಿದುದೇ ಕಾರಣವೋ ಏನೋ ಎಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಶ್ರೀಮಾಕ ಮಂಜಪ್ಪ ನವರು ಮಾಡಿಸಿದುದರಿಂದ ಅದು ಈಗ ದೇವರಿಗೆ ತಲವಿರಬಹುದು, ಅದರಿಂದಾಗಿ ಅತಿವೃಸ್ಥಿಯಾಗಿ ಮಳೆ ಬಂದು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪ್ರವಾಹಗಳು ಬಂದಿವೆಯೇನೋ ಎಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ. (ನಗು)

ಸಮ್ಮ ತಾಲ್ಲಣಕಿನಲ್ಲ ಕಮಿನಿ ನವಿಸುಲ್ಲ ಪ್ರವಾಹ ಬಂದಿದೆ ಮತ್ತು ಟ.-ನರಸೀಪುರದೆ ತಾಲ್ಲಣಕಿನಲ್ಲಿ ಕಮಿನಿ ಮತ್ತು ಕಾಪೇರಿ ನಂಗಮವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವೆರಡು ನದಿಗಳಲ್ಲಯೂ ಪ್ರವಾಹ ಬಂದು ಜನಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲ ರಿಲೀಫ್ ವರ್ಕುಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದರ ಪಟ್ಟಿಯೊಂದನ್ನು ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಕೆಲವು ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ್ದ ಬತ್ತದ ಪೊರುಗಳೇ ಇಲ್ಲ. ವ್ಯವನಾಯ ಇರಾಖೆಯವರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಬೀಜನ ಬತ್ತ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಡೆಗಳಲ್ಲ ಸರಕಾರ ಮನನ್ನು ಮಾಡಿ ಬೀಜದ ಬತ್ತವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲಣಕಿನ ಎರಡು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳು ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಿವೆ. ಅದರಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ಹರಿಜನರ ಮತ್ತು ನಾಯಕಾ ಪುಗಡದ ಜನಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ತೊ ದರೆಯಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುತು, ಶ್ರೀಮಂ ತಂಗೆ ನಹಾಯ ಮಾದವೇ ಹೋದರೂ ಪರವಾಯಲ್ಲ. ಅತಿ ಬದವರಾಗಿರತಕ್ಕ ಈ ಜನಕ್ಕೆ ಬಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲವೆ ನಾಲವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಅದಷ್ಯೂ ಜಾನ್ಪಿಯಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ತಕಾವಿ ನಾಲಗಳನ್ನು ಕೊದುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾು ಮಾದ ಕೀತು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಬೇಗನೆ ಈಗ ನಟಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಈ ಜನ ತಮ್ಮ ಜಮೀನಿನ್ಲು ಕೆಲನ ಸನ್ನು ಅರುಭ ವಾದ ಬ ಅನುಕುಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಇಪ್ಪತ್ತು ದಿನಗಳು ಇವರು ನಾಟ ಪಾಕುಬೇಕಾದರೆ ಈ ಜನಕ್ಕೆ ಬಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲದ ನಾಲವನ್ನು ಕೂಡಿ ಪತ್ತು ಅದನ್ನು ಪದು ಪರುತ್ತದು ನಾಟ ಪಾಕುಬೇಕಾದರೆ ಈ ಜನಕ್ಕೆ ಬಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲದ ನಾಲವನ್ನು ಕೂಡಿ ಪತ್ತು ಅದನ್ನು ಪದು ಪದು ಸಂಭಿತ ಪ್ರವಾದ ಪರ ಪರುತ್ತ ಪದು ನಾಟ ಪಾಕುಬೇಕಾದರೆ ಈ ಜನಕ್ಕೆ ಬಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲದ ನಾಲವನ್ನು ಕೂಡಿ ಪತ್ತು ಅದನ್ನು ಪದು ಪದು ಸರುತ್ತ ಪಡ್ತಿ ಬಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲದ ನಾಲವನ್ನು ಕೂಡಿ ಪತ್ತು ಅದನ್ನು ಪದು

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಚನ್ಮ ಸ್ಟಾಮ)

ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕಂತುಗಳ ಮೂಲಕ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಲ್ಯಾಂಡು ಇಂಪ್ರೂವ್ ಮೆಂಟು ರೋನು ಎಂದು ಈಗ ಸರಕಾರದವರು ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಕೊಡುವ ದುಡ್ತು ನೇರವಾಗಿ ರೈತಸಿಗೇ ನಿಕ್ಕುವಂತೆ ತಕ್ಕ ವ್ಯವನ್ಹೆ ಮಾಡಬೇಳು. ತಹಶೀಲುವಾರರಿಗೇ ಈ ಕೆಲನವನ್ನು ವಹಿಸಿವರೆ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಈಗರೇ ಎಷ್ಟೋ ಕೆಲನಗ ನಿರುತ್ತಿವೆ. ಅದು ಪರಿಂದ ಇರ್ವಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ಈ ಕೆಲನಪನ್ನು ಮಾಡಲು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈಗ 300 ರೂ ಸಾಖುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಏನೇನೂ ಸಾಲದು. ಇದರಲ್ಲ ಒಂದು ಮನೆಯನ್ನು ಹೇಗೆಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ನಾಧ್ಯ ? ಇದನ್ನು ನ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ 450 ರೂಪಾಯುಗಳಷ್ಟನ್ನಾದರೂ ಕೊಡುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ಬಹಳ ಕಡಮೆ ಇನ್ನು ಈಗ ನಮಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒದಗಿನಿರುವ ಪಟ್ತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಏನೇನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನು ಪದನ್ನು ಇಲ್ಲ ನಮೂದಿಸಲಲ್ಲ ಮೈಸೂರು ಡಿವಿಜನ್ನಿಗೆ 20 ಲಕ್ಷ ನಹಾಯ ಧನ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದು ಎಲ್ಲ ಸಾಕಾಗುತ್ತದೆ 🤾 ಅದರಲ್ಲೂ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ಮತ್ತು ಟ,ನರನೀಪುರ ಈ ಎರಡು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಬಹಳ ಕೊಂದರೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳು. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಸಹಾಯದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಸ್ಟಲ್ಪ ಜಾನ್ರಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಮುತ್ತು ಸಾಲಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಅದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಕೊಡುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆಗಳಲ್ಲ ಷಮೀನಿನ ತುಂಬಾ ಮರಳು ತುಂಬಕೊಂಡು ಹೋಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಸಾಧ್ಯ ? ಇನ್ನು ಹತ್ತು, ಹದಿನೈದು ದಿನಗಳಲ್ಲ ನಾಟೀ ಹಾಕಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಆನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ನರಕಾರ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳು ನಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಇನ್ನು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಪುನೆಗಳು ಹಾಳಾಗಿ ಕೇಗಿವೆ, ಎಷ್ಟು ಜಮೀನಾಗಳು ಪುರಾಗಡೆಯಾಗಿವೆ ಅವುಗಳ ಎವರ ಗಳೊಂದನ್ನು ಇಲ್ಲ ನಮಗೆ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ' ಮಂಜಪ್ಪ.—ತಾವು-ನಾನು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಹಿದಿಲ್ಲ. ಆದರಲ್ಲಿಯೇ ಎಲ್ಲ ಎವರ ಇವೆ.

"According to the reports available, nearly 3,000 houses are either damaged or destroyed in Mysore District. About 12,000 acres of agricultural lands are damaged. Heavy damages have also been caused to public properties like roads, bridges and irrigation works,".....

ಎಂದು ಅದರಲ್ಲ ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಂ. ಚಿನ್ನಸ್ಟಾಮಿ, ಪಲ್ಲ ಎಷ್ಟು ಜಮೀನು ಹೋಗಿದೆ, ಎಟ್ಟು ಮನೆಗಳು ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಿವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಅಲ್ಲರುವ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಏನು ಮಾಡು ತ್ತಿದ್ದಾರೆ? ಸಚ್ ಡಿವಿಜನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ತಹತೀಲುದಾರರು ಏನು ಮಾಡು ತಿದ್ದಾರೆ, ಜನೇನು ಅನಾಹುತಗಳಾಗಿವೆ ಎನ್ನುವಂತಹ ಹೇಳಿಕೆಗಳೊಂದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಆದುದರಿಂದ ಈಗ ಎಷು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಜನಗಳಿಗೆ ಕೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಏನೇನು ಪರಿಪಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಾಗಳನ್ನು ತೆಗೆ ಮಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಕಡೆಗೆ ಸರ್ರಾರ ಬೇಗನೆ ತಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಕಡೆಗೆ ಸರ್ರಾರ ಬೇಗನೆ ತಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಕಡೆಗೆ ಸರ್ರಾರ ಬೇಗನೆ ತಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂದು ಸಹಾಯ ಮಾರ್ದಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೂಳಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ನಾನು ನನ್ನ ಒಂದುತಿಂಗಳ ಸಂಬಳವನ್ನು ಈ ಪರಿಪಾರ ನಿಧಿಗಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಈ ಸುರ್ವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಮುತ್ತು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಇಷ್ಟು ಮಾತರಾದಲು ಅಪಕಾಶ ತೊತ್ತಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಪಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಈ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾರುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ದೇವಯ್ಯ (ಪೆರಿಯಾಪಟ್ಟಣ).—ಆಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಾನು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲ ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಶ್ರೀಮಾ೯ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ವಾನ ಮಾಡುವವನು ; ಮತ್ತು ನಾನು ಹಳ್ಳಿಯ ರೈತ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಏನು ಆಗಬೇಕು, ಏನು ಅವಶ್ಯವಾಗಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡ ಬೇಕು. ಕೊಡಗಿನಲ್ಲ ಈ ತಿಂಗಳು 17 ಮತ್ತು 18 ನೆಯ ತಾರೀಖುಗಳಲ್ಲ ಎಷ್ಟು ಸಪ್ಪವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯಾರೂ ಆ ದಿವನವೇ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿರಲಲ್ಲ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮದ ರಸ್ತೆಗಳು ತುಂಡು ತುಂಡಾಗಿದ್ದರೂ ಆ ರಸ್ತೆಗಳ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ದಾರಿಗಳೇ ಗೊತ್ತಾಗದೇ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಆದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲ ಎಷ್ಟು ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆ ದಿವನ ನಾರ್ಯವಾಗುತ್ತಿರಲ್ಲು. [17 ನೇಯ ತಾರೀಖು ನನಗೆ ಹೊಳೆದಾಟ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಲ್ಲ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರ್ ಅವರಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದ ವರದಿಯನ್ನು ನನಗೆ ತೋರಿಸಿದರು. ಅದರಮೇಲೆ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ 28 ಸಾವಿರ ಏಕರೆ ನಾಶವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಆ ವರದಿಯಿಂದ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಡಗಿನಲ್ಲ ಸುಮಾರು ಒಂದು ನಾವಿರ ಎಕರೆಯಷ್ಟು ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಎಂದ್ರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆ ಅಂಕಿ ಅಂಶ ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಸಿಕ್ಕಿದುವೋ ನನಗಂತೂ ಗೊತ್ತಾಗಲಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಅರು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯುಗಳನ್ನು ಒದಗಿನಿದ್ದೇವೆ; ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ನಹ್ಯ ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಬರೆದಿದ್ದಾ ರೆಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಈಗಾಗಲೇ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಅಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಬಹಳತ್ವರಿತ ವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ಬಡ ರೈತಂಗೆ ರಿಲೀಫ್ ಈಗಾಗಲೇ ಅಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ನಮ್ಮಲ್ಲರತಕ್ಕ ನಡಿಗಳು ನಾಲ್ಕೈದು ದಿವನಗಳಿಂದ ಒಂದೇ ನಮನೆ ಹರಿಯುತ್ತಿದೆ. ಜನ ಯಾವ ರೀತಿ ಹೊಳೆದಾಟ ಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು, ಬರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಿ ನೋಡಬೇಕು. ಅದುದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನೂಕ್ತವಾದ ಕೆಲನಕಾರ್ಯಗಳು ಬಹುಬೇಗನೆ ಆಗಬೇಕು. ತಾವು ಆರು ಲಕ್ಷವೇ ಅಲ್ಲ, 60 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಈಗ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ ಸೂಕ್ತ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವಬಗ್ಗೆ ಎಧಾನ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಒಡವೆಯೇ ಅಲ್ಲಗೆ ಇವೊತ್ತೇ ಪೋನ್ ಮಾಡಿ ಅರುಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ. ಇಷ್ಟುಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ರೈತರು ಬದುಕುತ್ತಾರೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಅನೇಕ ಜನರು ಮನೆ ಮಠಗಳನ್ನು ಕಳೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. 35 ಮನೆಗಳು ನಾಶವಾಗಿ ಹೋಗಿವೆ. ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲ ಜಲ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಉಕ್ಕಿ ಬಂದು ಸುಮಾರು 50-60 ಮನೆಗಳೇ ನಾಶವಾಗಿ ಹೋಗಿವೆಯೆಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಬಹುದು. ಅಂತಹ ಕಷ್ಟ ಸಮಯದಲ್ಲ ಚೆಂಪೂರರಿ ರಿಲೀಪನ್ಮಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೊಂದವರಿಗೆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಯೇ ಮಾಡಿ ಕೊಡದಿದ್ದ ರೆ ನಮ್ಮ ರೈತರು ಅಲ್ಲಿ ನೆಲಸುವಹಾಗೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ದನಕರು ಗಳ ನಷ್ಟವರ್ನೂ ಹೇಳತೀರದು. ಮತ್ತು 18, 19, 20 ನೆಯ ತಾರೀಖಗಳಲ್ಲ ವಿಷರೀತ ನಷ್ಟ ವಾಯಿತು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು ಎರಡು ಮೂರು ನಾವಿರ ದನಗಳು ಸತ್ತಿವೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮೆಕ್ರಿಸೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿಗೆ ಬಂದು ದನಗಳನ್ನು ಕೊಂಡಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನೀವು ದುದ್ದು ಕೊಡಬೇಕು. ತಾವು ಕೊಡುವ ನಸಾಯ ಒಂದು ಹೆಚಿನ ಮಟ್ಟದ ಪ್ರದೇಕು. ಈಗ ಕೇವಲ ಎರದು ಲಕ್ಷ ರೂಸಾಯಗಳನ್ನು ಮುಂಜೂರು ಮಾಡಿವೈ ಮೆಯ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅದನ್ನು ಕೂದಲೇ ಅಲ್ಲಗೆ ಕ**ಳು**ಹಿಸಿ. **ಯಾವ ಫಾರ್ನ್ನಾಲತಿ ಇಲ್ಲವೆ** ಒಡನೆಯೇ ಕಳುಹಿಸಿ. ಕೃಪೆಬಿುಟ್ಟು ಮುಫತ್ತಾಗಿ ಬದ ರೈತರಮೇಲೆ ಕಾಳನ್ನು ಹುಚಿ. ಇಲ್ಲದೆ ನಾಲವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಡಿ. ಅಪರು ಏನಾದರೂ ಕೂಲ ಮಾಡಿ ಕೊಂದು ಬವುಕುತ್ತಾರೆ. ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅನ್ನ ಊಟರ್ಮಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾದವೆ ಸುವ್ಮನೆ ಪತ್ರ ವೃವಹಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಆದರಿಂದೆನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವರಿಲ್ಲ. ಒದನೆಯೇ ಅಲ್ಲಗೆ ಹೋಗಿ ಬದ ರೈತರಿಗೆ ಹಣ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಭೂಮಿಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಕಲ್ಪರು ನಮ್ಮಲ್ಲ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ದೇವಯ್ಯ)

19 ನೆಯ ತಾರೀಖು ಹೋಗಬೇಕಾಗಿತು. ಇಲ್ಲ ಅಸೆಂಬ್ಡ ಇತ್ತು. ಅದರಿಂದ ಏನೂ ಹ್ರಯೋರ್ಜ ವಾಗಲ್ಲ. ಅಂತ ಕಷ್ಟಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ನಾವು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ನಾವು ಎಲ್ಲ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೂ ಅಗರಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒದಗಿತ್ತು ಈಗ ಸೀರೆಲ್ಲಾ ಇಳಿದಿದೆ. ಇಂತಹ ಕಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ನಾಳೆ ಅಥವಾ ನಾಡಿದ್ದು ಅನೆರಬ್ಜಿಯನ್ನು ಕ್ಲೋಜ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಆಗ ಎಲ್ಲ ಡಿಸ್ಟ್ರೆಸ್ ಆಗಿದಿಯೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ 5–10 ದಿವನಗಳ ಕಾಲ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದು ಅಲ್ಲನ ಜನಗಳ ಕಷ್ಟೆ ನಷ್ಟಗಳೇನು, ಅದಕ್ಕೆ ತ್ಯರಿತ ರಿಲೀಪ್ ಜನು ಎಂಬು ದನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಅವರಿಗೆ ಹಣ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಬಡ ಜನ ಬಹಳಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಲನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ: ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಾಪೇ ಖುದ್ದು ಹೋಗಿ ನೋಡ್ ಬೇಕು. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ಅಫೆಕ್ಟ್ ಅಗಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಐದೈದು ನಿಮಿಷಗಳಾದರೂ ಕುಳಿತು ಒಡನೆಯೇ ಯಾವೊಂದು ಫಾರ್ಮಾಲಟ ಇಲ್ಲದೆಯೇ ಅವರಿಗೆ ಹಣ ನಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ರೈತರಿಗೆ ಯಾವತ್ತೂ ನಾಲ ಕೊಡಬೇಕು. ಕೋಅಪರೇಟವ್ ಸೊಸೈಟಯ ಮೂಲಕ ತಕಾವಿ ನಾಲವನ್ನೂ ಕೊಡಬೇಕು ಅದರೆ ಸ್ವತ್ತು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ, ಸಾಲ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬಾರದು. ಎರಡು ನಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೆಲೆಡಾಳತಕ್ಕೆ ಸ್ಪತ್ತನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಅಂತಹವರಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠಪಕ್ಷ ತ್ಯರಿತ ಪರಿಹಾರವೆಂದು ಒಂದು ನಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನಾದರೂ ಕೊಡಬೇಕು. ನಾಲ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ 3 ವರ್ಷಗಳ ಮೇಲೆ ಅವರನ್ನು ಕೇಳಬೇಕು. 3 ವರ್ಷಗಳು ವರೆಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಸಾಲವನ್ನು ಅವರಿಂಡ ಕೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂದು ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲ ಅತಿವಿನಯದಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೆಗಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ್ನ**ಸ್ನ**ೆಮಟ್ಟಿಗೆ′ಈಗೈ ವರ್ತವಾನ ಬಂದಿದೆ. ಈಗಾಗಲೆ€್ ನಮ್ಮ ಕಡೆ 80-90 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ನೃತ್ತು ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ: ಎಂದು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಈ ನಥೆಯನ್ನು 29 ನೆಯ ತಾರೀಖು ಅಡ್ಜರ್ಸ್ ಮಾಡಿ ನದನ್ಯರಿಗೆ ಅಪರವಠ್ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾತ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟದ್ದು ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾಯಿತು, ನಾವೂ ನೀವೂ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿ ನಿಜವಾದ ಎಸ್ತಿಮೇಟ್ವನ್ನು ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೇನು ನಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೋ ಅಂಥಾದ್ದನ್ನು ನಕರ್ಕರದವರು ಕೂಡಲೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಅತಿ ವಿನಯದಿಂದ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ನರ್ಕಾರವನ್ನು ಬೇಡುತ್ತೇನೆ. ನರ್ಕಾರದವರು ಇವೊತ್ತಿನವರೆಗೆ ಎಷ್ಟೋಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಣ್ಣನಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡಹೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರಿಂದ ತುಂಬಾ ತೊಂದರೆ ಯಾಗುತ್ತದೆ. ನರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡಲೇ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹಣ ನಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನರ್ಕಾರೀ ಅಕ್ಷ್ಣೆ ಮಾಡಿದರೇನೇ ಅವರಿಗೆ ತಾತ್ಕಾಲಕ ಪರಿಹಾರ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಕೊಡಗಿನ ಭಾಗದಲ್ಲ ಎಷ್ಟೋ ಭೂಮಿ ಉತ್ತಮ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಹೆಚ್ಚು ವಿತರಣೆಯಿಂದ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಬಹಳ್ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ತಾವು ಇಷ್ಟು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ದುದ್ದು ಇಲ್ಲೈ ಎತ್ತುಗಳಲ್ಲ, ಬೀಜ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುಹವರಿಗೆ ಕೂಡಲೇ ಆ ಸಾಕರ್ಭಗಳನ್ನು ಒಪಗಿಸಬೇಕು? ಎಶೇಷವಾದ ಗಾಳ, ಮಳೆಯಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ದನ್, ಕರುಗಳು, ನತ್ತುಹೋಗಿವೆ. ನೂರು ಇಂಡು ವುಳೆಯಾಗಿದೆ. ಈಗ ಅನೇಕರು ಎತ್ತುಗಳನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅನಂತರ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾದಬೇಕು. ಸೆಸ್ತಂಬರ್ 10 ರೋಗೆ ಭೂಮಿ ಚೆಂಗ್ನಾಗಿ ಅಗುತ್ತದೆನ್ನಬಹುದು. ಆದು ದರಿಂದ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವ ಕಾಲಸಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಪ್ರಮಾಹ್ಯ ಪೀಡಿತರಾಗಿ ನೊಂದವರಿಗೆ ಅದರಲ್ಲೂ ಬಡ ಜನಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ್ಯ ಕೊಖ್ಣುನವರಿಗೆ ಎಷ್ಟೇಷವಾಗಿ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಬೈಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸು ಕ್ತೇನೆ.

†Sri H. V. Koujaldi (Sampagaon I).—Mr. Speaker, Sir, I am grateful to the Revenue Minister for having given us a full report-

about the damage caused by floods in the various parts of the State both to life and property. So far as the report pertaining to Belgaum district is concerned, in my opinion it is rather inadequate. They have simply stated in two are three sentences that there is a loss of 438 houses and damage worth a few lakes of rupees was caused. I have received information during the last two are three days that in Sampagaon taluk in three villages alone 500 houses have fallen. The information is from the Panchayets of the area. Of course, this report may be concerning some previous dates also because every day damage is caused and the loss is continuing. But, I may say that more houses than what is given in the report have fallen and more damage is caused.

And speaking in connections with my constituency that is Sampagoan which consists of the villages of Kasagaon and Bail-Hongal where in the Malaprabha flows, it has caused great havoc. I may say that this Malapraba river causes great damage every year to nearly 50 to 60 villages which are on the banks of this river. Especially this year, the floods were constant from the 1st of July. The floods are still there even today and communication to many of these villages has been completely cut off and they have become just like islands. The result is, that cattle cannot come out for grazing because there is constant rain and the houses are mudroofed houses and they are falling down every day. As I said in the beginning, many of the houses have fallen in this area. Especially, Sir, I may say this river has caused much damage to Sanguli, Singankoppa and Thigadamallur. The suffering of the people is very bad. Due to excessive rains, crops have also been damaged and some of the lands are also not yet sown. Due to late sowing, it is doubtful whether they would get good crops. Of course, I need not tell you about these damages. But I want to make one or two suggestions so far as these affected people are concerned. Many of my friends have suggested that takavi loans should be given very liberally But before takavi loan is given, I want to make one suggestion that the Government should issue in the first-place an order not to recover the takavi bleans already granted and that is due from them. The local officers conly observe the rules, because it is only in the case of assessment suspended that recovery is suspended. Where assessment is not suspended, recovery is made; even society dues, all other dues are recovered. I therefore request the Government to issue a general order anot to collect any of the existing dues whether it is due to societies or takavi loans. Of course, those who are well to do and not affected may be able to pay and intheir case recovery may be effected. Government officers should use their discretion and they should see that people are not troubled on account of these recoveries.

Secondly, these takavideans should also be quite liberal. Thirdly, for the poor people who have lost their houses and who require immediately some money to repair or rebuild their huts, should be given free. The Report says that sums from Rs. 10 to Rs. 100, the officers are asked to give according to merits of the case. But I am told that

(Sri H. V. Koufalgi)

they are only giving Rs. 10 they are not using their discretion. Because they seem to think that if more money is given, they are likely to be asked to furnish explanation. I submit, Sir, that they should be asked to give these loans liberally as far as possible. On this occasion may I also say, Sir, that tin sheets are a dire necessity for rebuilding houses? In Belgaum District, the position is that tin sheets are purchased not by the Government but by the various co-operative societies or development societies and these institutions have not funds of their own. So they cannot purchase in sufficient quantities. That is the difficulty. What I therefore submit is, that Government should, advance, loans to these societies and see that a sufficient number of sheets are purchased and distributed at nominal prices or if necessary free of cost according to the policy laid down in this behalf. What I want to bring to the notice of the Government is that they should see that a sufficient number of tin sheets are available for the use of the public.

One more point I want to bring to the notice of the Government and the Revenue Minister in particular—unfortunately the P. W. Minister is not here—in order to see that communications are not dislocated in abnormal times such as flood, etc., and at many of these places where there is a causeway they should see that big bridges are constructed. For example in my own place near Gokak: a big bridge is being constructed to avoid any possible disruption of communication. Even that has gone under water. It only goes to show that the plans that are made are not proper. For example, even the bridge near Mugutganhubli which is on the Poona-Bangalore road, has been under water for weeks together. That may be because our engineers do not seem to take into consideration the highest floods. I wanted to tell the Government that in order to see that communications are not cut off due to floods, they should see that high bridges are constructed—for example the bridge near Gokak or Lods. The bridges should be constructed at a height that floods cannot affect them. If bridges also come under submersion during floods, that goes to show that the plans are defective. For example the bridge at Mugutganhubli which is on the high way between Poona-Bangalore Road, is under water. That is the point. This point should be kept in mind by the P. W. Minister as a long term measure because money is wasted if wasted is communication is dislocated.

Many remedies have been suggested by various people such as appointing a committee or forming some board. It is time for the Government to take some long term measure in order to see that in future people are not afficted by floods, because we have witnessed that since 1914 we have seen such floods for the fourth time this year. Villages have been washed away, It is therefore much better that the Government should consider this on a long range basis, and see that these villages are not put to loss.

The last point is that many of these villages are on the banks of the river and every fifth or sixth year, we hear of floods ravaging the country-side in this area. It, therefore, becomes necessary to think of a drastic remedy in terms of shifting these villages to some higher level not reached by the flood waters. Whenever big projects are undertaken we always hear of villages being s u b m e r g e d and those villagers are shifted and rehabilitated. So also here, plans and estimates are there. The question of shifting the villages is there. I think the best way for the Government is that the problem of these people should be considered just like that of refugees. Government should construct houses for them and either they should be given long-term loans on an instalment basis and when ever any compensation is to be paid, the same may be set off against them. Then only it is possible for these villagers to shift and permanent relief can be afforded to these flood-ravaged villages. Otherwise people residing on the banks are put to a great loss. The time has come when Government should consider this question seriously.

With these remarks, I thank the Chair for having given me an oppportunity to speak.

ಶ್ರೀ ಬ. ಅ್. ಪಾಟೀರ್ (ಹಾನೆಗರ್).—ಮಾನ್ಯ ಅ ಧ್ಯ ಕ್ಷ ರೇ, ನಮ್ಮ ಧಾರವಾಡ ಕೆಲ್ಡೆಯಲ್ಲರುವ ವರದಾನದಿ ಮತ್ತು ಧರ್ಮಾನದಿ ಅಲ್ಲದೆ ಹಾನಗರ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲ ಕೆಲೆಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಅನಾಹುತದ ಪರಿಣಾಮ ವಿಷಯವಾಗಿ ಕೆಲವೊಂದು ನೂಡನೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರವಾಹ ಶೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ಒದಗಿಸಿರುವ ಮಾಹಿತಿ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವರದಾನೆ ದಿಯ ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾತ್ರ ಇದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಬಹು ಮು: ವಾದ ವರದಾ ನದಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಧರ್ಮಾ ನದಿಯು ಇದೆ. ಈ ಧರ್ಮಾ ನದಿಯ ಬಗ್ಗೆ ತ್ರಸ್ತಾತ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈ ಎರಡೂ ನೆದಿಗಳ ತ್ರವಾಹದಿಂದ ಅನಾಹುತ ಉಂಟಾಗಿದೆ. 1924ನೇಯ ಇನ್ನುಯಲ್ಲ ಒಂದು ಮಹಾಪೂರ ಬಂದಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇಂದಿನವರೆಗೆ ಬಾರದೇ ಇದ್ದಂಥ ಮಹಾಪೂರ ಈ ನಾರಿ ಬಂದಿದೆ. ವರದಾ ನದಿಯ ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾತ್ರ ಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಧರ್ಮಾ ನದಿಯ ಉಲ್ಲೇಖ ಬಂದಲ್ಲ. ವರದಾ ನದಿಯ ದಂಡೆಯ ಮೇಲನ 21 ಹಳ್ಳಗಳು ಮತ್ತು ಧರ್ಮಾ ನದಿಯ ವುೀಲನ 20-25 ಗ್ರಾಮಗಳು ಈ ಪ್ರವಾಹದ ನಾಶಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿವೆ. ನಮ್ಮ ಹಾನಗರ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲ ಸುಮಾರು 1,100 ಕೆರೆ ಕಟ್ಟೆಗಳಿವೆ, ಇವುಗಳಲ್ಲ ನೂರಕ್ಕೆ ಎಪ್ಪೆತ್ರೈದರಷ್ಟು ಅಂದರೆ 800 ಕೆರೆಕಟ್ಟೆಗಳು ಒಂದಿರ್ದೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲ ಕೊಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ನಾಶವಾಗಿವೆ. ಅನೇಕ ಏರಿ ಒಡೆದಿವೆ. ದಿಬ್ಬ ನಾಶವಾಗಿದೆ, ಆದುದರಿಂದ ಈ ಎಲ್ಲ ಕೆರೆಗಳ ತೀವ್ರ ದುರಸಿ. ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಹಾನೆಗರ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಬತ್ತ ಮುಖ್ಯ ಪೀಕು ಆಗಿದೆ. ಈಗ ಬತ್ತ ಬತ್ತುವ ದಿನಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಮುಗಿದೆ ಹೋಗಿವೆ. ಬತ್ತ ಬತ್ತನೆಗೆ ಬೀಜ ಒದಗಿಸಿದರೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದ ಕಾರಣ ಜಪಾನಿಪದ್ಧತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಟ್ರಾನ್ಸ್ ಪ್ಲಾಂಟೇಷನ್ ಆಂದರೆ ಬತ್ತದ ಸಸಿಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಿಂದಾದರೂ ತಂದು ನೆಡುವುದು ಇದೊಂದೇ ಪದ್ಮತಿ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಅಥವಾ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಡೆಯಿಂದ ಭತ್ತದ ಪನಿಗಳನ್ನು ತಂಸಿಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸುಮಾರು 25000 ಎಕ್ಕ್ ಬತ್ತದ ಭೂಮಿ ಪ್ರವಾಹದಿಂದ ನಾಶವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಅಂದಾಜಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲ ಭತ್ತದ ಭೂಮಿ ನಾಶವಾಗಿದೆ ಇಷ್ಟು ಭೂಮಿಗೆ ಬೀಜ ಕೊಟ್ಟರೆ ಏನೂ ನಹಾಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ನರಕಾರದವರು ಬತ್ತದ ಸಹಿಯನ್ನು ಒದಗಿನುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳುತ್ತೇನೆ.

(ತ್ರೀ ಬಿ. ಆರ್ ವಾಟೀರ್)

ಸಮ್ಮ ತ್ರಾಲ್ಲೂ ಕಿನ್ನಲ್ಲಿ ಡು ಕೆಂಗಳ ದುರಸ್ತಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಜಾಗ್ರತಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದರ ಹೊತೆಗೆ ರಸ್ತ್ರ ಸೇತುವೆ ದುರಸ್ತಿ ಕೆಲಸಜಾಗ್ರತೆ ನಹ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಈಗಿದ್ದಂತೆ P.W. D.ಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದರೆ ಅಷ್ಟು ತೃತ್ತಿಕರವಾಗಿ ನಾಗುವಂತಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಹಾಸಗರ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಒಂದು P.W. D. Sub-Division ಕೂಡರೇ ರಚಿಸಬೇಕು. ಮತ್ತು ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಬೇಕು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕಾರುದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲ ಅತ್ಯಂತ ಜರೂರ ಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ತ್ರಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲ ಹಾಗು ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲ ಪ್ರವಾಹದ ಅನಾಹುತದಿಂದ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಹಾನಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಟ್ಟರುವ ವರದಿ ಅಷ್ಟೊಂದು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟೇ ನಾಶವಾಗಿ ಇದೆಂದು ಹೇಳಲಕ್ಕೆ ಬರುವಂತಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅವಾರ ನಾಶವಾಗಿದೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಲ್ಲವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಸಿ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹಡೆಗೆ ನಿರುವೇಲೆ ನಿರ್ದಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಯ ಬಹುದು. ಈಗ ಬಂದಿರುವ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ತಿಳಿಯು ಪಂತ್ರಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿ ನೂಕ್ತ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ನದಸ್ಯರು ಮಾತ್ರನಾಡು ತ್ತಾ ಇಂಥ ನೆರೆಯ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ತಪ್ಪಿನಲಕ್ಕೆ ಏನೇನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ನೂಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲ ದಾತ್ಯನಾಳ ಲ ನಾಪುರ, ಹಲಸೂರು, ಹಾವೇರಿ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಈ ಊರುಗಳಿಗೆ ಅನೇಕ ನಾರಿ ಷ್ಟ್ರಪಾಹದಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ನನಗೆ ಜ್ಞಾಪಕವಿರುವ ಹಾಗೆ 1924ರಲ್ಲ ಮತ್ತು 1953ರಲ್ಲ ್ರಾವಾಹ ಬಂದಾಗ್ಯೆ ದೋಣಿಯಲ್ಲ ಹೋಗಿ ಬ ಂದಿರುವದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಜನರು ಈಗ ಇರತಕ್ಕನ್ಫಳವನ್ನು ಬಟ್ಟು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಊರು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಿದೇರೆ ಕಡೆ ಪಾಗ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಹೊಳಿಗಿ ಎಂದರೂ ಸ್ಥಿತಿವಂತರು ಪಾಗ ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಡಲು ಷಾವಿನನ್ನಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಬಡ ಜನರೂ ನತ ಜಾಗ ಬಟ್ಟು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಿಎಲ್ಲ ಕಡೆ ಇದೇ ರೀತಿಯಾದ ನನ್ನಿ ವೇಶವಿದೆ. ನದಿಯ ದಂಡೆಯ ಮೇಲನ ಹಳಗಳಲ್ಲ ಪ್ರವಾಹ ್ಷವರುವ ಅಮಿಚ್ ನಲ್ಲಿ ವಾನ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಕಾನೂನು ಪಾಸ್ ಮಾಡಿ ಇಂಥ ಪ್ರದೇಶ ್ರಾರ್ಡ್ ಜನರಿಗೆ ವಾನಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಜಾಗ ಕೊಟ್ಟು ಕಳಿನಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯನ್ನು ಕಾನೂನಿನ ಮುಖಾಂತರ ಮಾಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಿಂದ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಾಮಹಾಪೂರ ಬರುವ ಪ್ರದೇಶದ ಲ್ಲಿ ಫ್ಲಡ್ ರೋನ್ ಎಂದು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಮೂರು ನೂರು ಫೂಟು ಬಟ್ನು ದೂರವಾನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡಬೇಕು. Prohibition of Dwelling in Flood Zones Act ಎಂದು ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಸರು ಇಡ ಾಯಕುದು, ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಪ್ರಾಣಹಾನಿ ಆಗುವುದು ತಪ್ಪುತ್ತದೆ, ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಇತರ ನನದಸ್ಯರು ನೂಚಿನಿದಂತೆ ಮಹಾಪೂರ ಬರುವ ನ್ಹಳಗಳಲ್ಲ ಅಥವಾ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿಯೇ ದೊರೆಯುವ ಹಾಗೆ ರಾಂಚನ್ ಇರುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ರಾಂಚಿನ್ ಇಟ್ಟು ಅದರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ್ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ದುಸ್ತರವಾದ ಕಲಸವಾಗಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಅಂಥ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುವುದನ್ನೇ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ನಿಷೇಧಿನಬೇಕು. ಬ್ಯಾತನಾಳ ಮತ್ತು ಹಲನೂರು ಗ್ರಾಮುದ ಜನರು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗದೆ ಜುಗುಪ್ಪೆಯಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ನಾರಿ ತ್ರವಾಹ ಬಂದಾಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲಯ ಜನರನ್ನು ಜೋರಿನಿಂದ ಬೇರೆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಸಾಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ **ೊಂದರೆಯಾವಾತು.** ಈ ಕೆಲನವಲ್ಲ ತಹಸೀಲದಾರ್ ಸಬ್ಇನ್ ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಬಹಳ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಜನರ ಪ್ರಾಣ ಉಳಿಸಿದ ಅವರೆಗೆ ಹಾಗೂ ಗೊಂದಿ, ವ ಹೊಂಕಣ ಅಂಬಗರೆಗೆ ಪತ್ತು ತೊಂದರೆಗೊಳಗಾದ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರಿಗೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟು ಯೋಗ್ಯ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳುತ್ತೇನೆ.

27rn july 1961

ಹೀಗೆ ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾದಂಥ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲ ಏನು ಮಾಡಲಕ್ಕೂ, ಷೀಕು ಬೆಳೆಯಲಕ್ಕು ಸಾಧ್ಯಎಲ್ಲ. ಅಂಥ ಜಮೀನುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹಪ್ಪ್ಲೆವನೂಲ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಮಾಡಬಾರದು ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಇವೊತ್ತು Transplanting ನಲುವಾಗಿ ಬತ್ತದ ಸನಿಯನ್ನು ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಅದಕ್ಕೆ ಅತ್ಯವಶ್ಯವಿದ್ದಂಥ fertilizers ಎಂದರೆ ರಾಹಾಕ ಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ 15 ದಿವನ ಅಥವಾ ಒಂದು ತಿಂಗಳು ತಡವಾದರೂ, ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ನಷ್ಟವಾಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಕೆಲವು ಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ನಮ್ಮ ಬವಣೆಯನ್ನೂ ನೀಗಿಸಿಕೊಳ್ಳ ಬಹುದು. ನೂರು ಚೀಲ ಬೆಳೆಯುವ ಕಡೆ 40 ಚೀಲವಾದರೂ ಬೆಳೆಯಬಹುದು ಎನ್ನುವು ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಗಮನದಲ್ಲಟ್ಟು ಸನಿಗಳನ್ನು ತಂಡುಕೆ ಕೊಡಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದರೆ ತರಿಸಿಕೊಡಬೇಕು.

ಇನ್ನೂ ಒಮ್ಮೆ ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ Flood Zone ನಲ್ಲ ಜನರು ವಾಸಿಸುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆ ದು ಮಾನೈ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಎನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಆಸ್ಪದ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಎಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri A. R. Panchagavi (Gekak).—Sir, I come from an area which has suffered severe damage owing to the recent floods and rains. Gokak taluk, where Ghataprabha flows, has been hit and there is also heavy rainfall besides floods. 14 to 15 villages are affected by floods. The 1953 floods ought to have served as a warning but in spite of our efforts, we were unable to shift the several villagers from potential by dangerous areas. After the 1953 floods, the villagers could not find suitable sites elsewhere and in some places though suitable sites were afforded, people were unwilling to shift. Those living in low-lying areas, particularly the Harijans and poorer sections, moved out but that rich living in the centre of the village in well-built houses were reluctant to move out of the village. When floods sorround the villages, the rich are also affected and even the well-built house cannot give them sufficient security against the revages of flood.

This time; we were anxiously expecting the floods to recede. The Deputy Commissioner and his Assistant rushed to Gokak. We also had a motor launch but it was not much useful. There were moments of extreme anxiety in regard to the lives of the people and cattle. Damage to properties was stupendous. Heads of cattle, haystacks, huts, etc., were washed out. Sometimes it became difficult to rescue people, though we knew that they were in d a n g e r o u s conditions. We stood by ashelpless spectators. We had recrudescence of floods in 1908, 1914 and 1953. We have been extending help to the people to build houses but such aid has not been useful. We should prevent people from building up tenements in areas which are potentially dangerous. A boundary should be marked and people prohibited from putting up houses or tenements there.

Sir, we should be prepared to meet all eventualities. This time were felt helpless though we had four boats at Gokak. Three of them were destroyed due to the negligence of the staff working there. The D.L.B. authorities had the boats, but there had been no elections for the last three years, and the staff there had become careless. They just die were

(Sri A. R. PANCHAGAVI)

their salaries and neglected their work. One boat was burnt and another was allowed to sink before the eyes of everyone. One boat struck against a bridge and is damaged. The only boat available could not manage the situation. We could not visit any of the villages in spite of our best attempt. The motor launch brought by the Deputy Commissioner was very small and he could also not do much. I, therefore, submit that all arrangements should exist for flood relief operations and public property should not be allowed to be damaged in this manner.

We are giving aid to the scheduled castes and backward classes to build houses. It is my experience that some of the amounts we give is not wisely spent because houses are built in danger zones and are washed away with every flood. Similarly money given for construction of schools and other purposes should not be used for putting up buildings in areas which are likely to be affected by floods. We should not give funds even if the villagers contribute or are earnest in their demand. Such buildings should be put up only in safe places.

My friend Sri Koujalgi explained how some bridges are being constructed at random here and there. Unfortunately two of these bridges were taken up for construction when the floods were expected. The bridge on the Markandeya river was undertaken against a warning of so many people that it should be taken up at a later stage. Not only that: the embankments were washed out and the bridge stood in the middle of the river without any connection at both ends and since the old bridge had been dismantled there was no passage available to the people except to go by ferry. Gokak town was thus cut off from three sides. Similar things have happened in other places also. The Ramdurg town itself was cut off on four sides and no paper was available, no buses could reach Ramdurg for at least 8-10 days and there were no other facilities available. This has happened in several places. In almost all these years when Ghataprabha, Malaprabha, Krishna and other rivers have been in spate in several places, it is the experience that so many villages are surrounded by water; they become islands and there is the danger of the village being washed away. So I suggested that these villages should be shifted immediately and the villagers affected should be given fresh sites. Government have made it a pol cy to give sites free of cost to the vi lagers as is published in the rules prescribed for the relief. It also says that the old sites of the villagers shou d be given to the Government. Without waiting whether the villagers are willing or not, Government should place at the disposal of the municipalities or panchavats concerned the amounts required for the acquisition of new sites and the Government may take over the old sites of the villagers or leave them to the villagers themselves. But without making much ado about it, Government should at least be ready togrant so much of the amount for these flood affected villages, at least for giving them sites free of cost. Delay in these acquistion proceeding 27TH JULY 1961 3767

should be avoided as far as possible and we are having an amendment to the Land Acquisition Act and I hope that suitable provisions would be made in this regard.

Regarding the immediate relief that may be given to these people, I think there has been delay in several cases. In Gokak when I was there, I found that milk powder was given but though Deputy Commissioner and the Assistant Commissioner had been there specially, I have reports that even till to-day very little relief by way of cash grants or loans has been given. The flood affected people have no resources left to them; everything belonging to them has been washed away and especially the poor people living in the low lying areas are the worst hit, the Harijans, the landless labourers are the worst hit. So if relief is to be provided to these people it should be immediate. In several places, there has been delay, though in several places Government has done whatever is possible for these people. I think the matter should be expedited everywhere and immediate relief should be provided to the people of all the affected places. In my own taluk there have been several Houses damaged due to these floods and growing crops also have been washed away in several acres of land. Several houses have been damaged due to these heavy rains; in most of the villages several houses have collapsed. I was lucky enough to escape by only a few seconds. I was passing by a house and suddenly, when I turned back, the house collapsed and unfortunately a fellow was caught in the debris and he wasimmediately rescued and sent to the Civil Hospital because he was seriously injured. This is the state of affairs in several villages. This happens not only during rain fall but also after rains when the things begin to dry up, the mudhouses fall. It is happening everywhere. In all these cases, Government should come to the rescue of such people who are without any proper means and it is the poor people that are worst affected in these times of heavy rains and floods. So I suggest that Government should make it a point not to allow people to reside within the flood zone and also not to have permanent structures in such areas. Also we should see that no burial grounds are given in these places and also no manure pits should be allowed in these places because that affects the health of the villagers that are living near these rivers. Things should be kept in readiness to help people wherever such things occur in cases of heavy floods. In Belgaum District many villages are affected and several houses have collapsed. Up to-date reports could not be available because there have been no communications to several villages. I myself tried to contact some villages, but I could not contact them because they are entirely cut off by the floods. When such is the state of affairs, it is not possible for Government to get proper information in time. So I hope that information from all these villages will be collected and will be placed before the public and proper publicity also should be given to such things so that the public as well as the Government should take precautions to prevent such things in future also.

(Sri A. R. PANCHAGAVI)

Heavy irrigation schemes should be undertaken early as such a mea use also would help to a certain extent to prevent floods. The Hidkal Dan and the right and left bank schemes under the Ghataprabha scheme will also help to a great extent to prevent the floods. If such schemes are indertaken early, it will be of great use to prevent floods in the future.

With these words I close my speech.

Mr. Deputy Speaker.—The House now rises and will meet to-morrow at 8-30 a. m.

The House adjourned at Seven of the Clock to meet again at Thirty Minutes past Eight of the Clock on Friday the 28th July 1961.